

Adaptación avaliación Educación Primaria

Tendo en conta o *Decreto 105/2014 do 4 de setembro polo que se establece o currículo da Educación Primaria na Comunidade Autónoma de Galicia*, e segundo as *Instrucións do 27 de abril de 2020 da Dirección Xeral de Educación* para o desenvolvemento do terceiro trimestre do curso 2019/20 establécense os seguintes criterios de avaliacións e estándares de aprendizaxe esixibles para o seguinte nivel educativo:

1º Educación Primaria.

CIENCIAS DA NATUREZA

BLOQUE 1. INICIACIÓN Á ACTIVIDADE CIENTÍFICA.

Criterio de avaliación	Estándares de aprendizaxe
B1.2. Traballar de forma cooperativa, respectando os compañeiros/as, o material e as normas de convivencia.	CNB 1.2.1. Utiliza estratexias para traballar de forma individual e en equipo e respecta os compañeiros/as, o material e as normas de convivencia.

BLOQUE 2. O SER HUMANO E A SAÚDE

Criterio de avaliación	Estándares de aprendizaxe
B2.1. Identificar semellanzas e diferenzas entre as persoas valorando a diversidade.	CNB2.1.1. Identifica semellanzas e diferenzas entre as persoas valorando a diversidade. CNB2.1.2. Recoñece partes do propio corpo. CNB2.1.3. Verbaliza e comparte emocións e sentimentos propios e alleos.
B2.2. Coñecer e valorar a relación entre o benestar e a práctica de determinados hábitos: a hixiene persoal, a alimentación variada, o exercicio físico regulado sen excesos ou o descanso diario	CNB2.2.1. Relaciona a vida saudable cunha alimentación adecuada. CNB2.2.2. Relaciona o exercicio físico, os hábitos de hixiene e o tempo de lecer coa propia saúde.

B2.3. Diseñar, de forma colectiva, un menú semanal de merendas saudables para o recreo.	CNB2.3.1. Analiza os seus costumes na alimentación diaria e aplica o menú semanal de merendas na escola.
---	--

BLOQUE 3. OS SERES VIVOS

Criterio de avaliación	Estándares de aprendizaxe
B3.1. Identificar e explicar en diferentes soportes, as principais características das plantas e dos animais.	CNB3.1.2. Identifica e describe, con criterios elementais, animais e plantas do seu contorno. CNB3.1.3. Amosa condutas de respecto e coidado cara aos seres vivos.

BLOQUE 4. MATERIA E ENERXÍA

Criterio de avaliación	Estándares de aprendizaxe
B4.1. Adoptar medidas de protección medioambientais e poñelas en práctica na escola.	CNB4.1.1. Reduce, reutiliza e recicla obxectos na escola.

BLOQUE 5. A TECNOLOXÍA, OBXECTOS E MÁQUINAS

Criterio de avaliación	Estándares de aprendizaxe
B5.1. Manexar obxectos e aparellos simples domésticos e escolares, describir os seus materiais e o seu funcionamento e utilízalos con seguridade evitando estereotipos sexistas.	5.1.1. Coñece e nomea os oficios das persoas do seu contorno e evita estereotipos sexistas.

CIENCIAS SOCIAIS

BLOQUE 1. CONTIDOS COMÚNS

Criterio de avaliación	Estándares de aprendizaxe
B1.2. Traballar en equipo e adoitar un comportamento de respecto e tolerancia ante as achegas alleas	CSB1.2.1.Participa en actividades individuais e de grupo adoitando un comportamento responsable, construtivo e solidario, valorando o esforzo e o coidado do material.
B1.4.Coñecer e iniciarse no emprego da terminoloxía propia da área.	CSB1.4.1.Identifica a terminoloxía propia da área.

BLOQUE 2. O MUNDO QUE NOS RODEA

Criterio de avaliación	Estándares de aprendizaxe
B2.1.Identificar os elementos principais da contorna partindo do máis próximo a través da observación e uso das TIC.	CSB2.1.2 Describe os elementos básicos da súa contorna máis próxima.

BLOQUE 3. VIVIR EN SOCIEDADE

Criterio de avaliación	Estándares de aprendizaxe
B3.1.Recoñecer as relacións simples de parentesco familiar e os seus roles identificándose, situándose e valorando á pertenza a unha familia con características propias así como contribuíndo ao reparto equitativo das tarefas domésticas entre os seus membros	CSB3.1.1.Identifica as relacións de parentesco, discrimina os roles familiares e contribúe ao reparto equitativo das tarefas domésticas entre os membros da familia
B3.2.Coñecer e respectar todos os elementos que conforman a escola e as súas funcións.	CSB3.2.1.Identifica aos membros da comunidade escolar, describe as tarefas que desenvolven e as respectan.
B3.4. Identificar as partes da casa e o uso que se fai nelas e diferenciar entre os diferentes tipos de vivendas que forman a súa contorna.	<p>CSB3.4.1. Identifica as partes da casa, as representa nun esbozo e coñece e explica o uso que se fai delas.</p> <p>CSB3.4.2.Identifica diferentes tipos de vivendas e describe oralmente as diferenzas.</p>
B3.5. Coñecer as características básicas da contorna próxima e diferenciar os conceptos de cidade, vila, aldea.	CSB3.5.1.Explica a diferenza entre cidade, vila e aldea e sitúa a súa casa nalgunha delas.

B3.6. Coñecer os medios de transporte do seu ámbito, as características fundamentais e os clasifica segundo a súa función e uso.	CSB3.6.1. Clasifica os diferentes medios de transporte da contorna segundo os seus usos, funcións e características.
B3.7. Observar e discriminar diferentes elementos viarios que deba recoñecer un peón ou peoa para unha circulación óptima pola rúa.	CSB3.7.1. Coñece as sinais de tráfico necesarias para camiñar pola rúa correctamente: cores dos semáforos, pasos de peóns ou peoas, etc.

BLOQUE 4. AS PEGADAS DO TEMPO

Criterio de avaliación	Estándares de aprendizaxe
B4.2. Reconstruír a memoria do pasado próximo partindo de fontes familiares a través da realización dunha árbore xenealóxica sinxela dos membros da súa familia.	CSB4.2.1. Explica oralmente unha árbore xenealóxica sinxela dos membros da súa familia.

PLÁSTICA

BLOQUE 1. EDUCACIÓN AUDIOVISUAL

Criterio de avaliación	Estándares de aprendizaxe
B1.2. Valorar a limpeza, os materiais e a orde na realización dunha tarefa plástica e o seu produto final.	EP1.2.1. Valora a importancia da limpeza, do coidado do material e da orde para alcanzar o resultado final proposto.
B1.3. Describir calidades e características dos materiais, dos obxectos e dos instrumentos presentes no contexto natural e artificial.	EP1.3.2. Identifica, nomea e debuxa as formas básicas. EP1.3.3. Identifica os tamaños. EP1.3.4. Identifica e usa as cores aprendidas. EP1.3.6. Recoñece e nomea as principais partes da figura humana.
B1.4. Usar léxico sinxelo e adecuado para comentar as obras plásticas propias e alleas.	EPB1.4.1. Describe o que sente ou pensa sobre as súas propias creacións plásticas e as dos compañeiros e as compañeiras,

	usando o vocabulario axeitado.
--	--------------------------------

BLOQUE 2. EXPRESIÓN ARTÍSTICA

Criterio de avaliación	Estándares de aprendizaxe
B2.1. Probar en producións propias as posibilidades que adoptan as formas, texturas e cores.	EPB2.1.3. Usa diferentes tipos de materiais e experimenta con eles para crear a posteriori obras plásticas. EPB2.1.4. Sitúa elementos no espazo nas producións plásticas.
B2.3. Respetar e coidar os materiais, os utensilios e os espazos.	EPB2.3.1. Respecta as normas preestablecidas e coida os materiais, os utensilios e os espazos.

VALORES SOCIAIS E CÍVICOS

BLOQUE 1. A IDENTIDADE E A DIGNIDADE DA PERSOA

Criterio de avaliación	Estándares de aprendizaxe
B1.1. Crear unha imaxe positiva dun mesmo/a valorando positivamente as súas características físicas e calidades, expresándoa mediante a linguaxe oral e representacións.	VSCB1.1.2. Expresa oralmente a súa autodescripción.
B1.4. Desenvolver actitudes para actuar con motivación e responsabilidade.	VSCB1.4.1. Realiza as tarefas seguindo as pautas acordadas.

BLOQUE 2. A COMPRESIÓN E O RESPECTO NAS RELACIÓNS INTER-PERSOAIS

Criterio de avaliación	Estándares de aprendizaxe
B2.1. Expresar opinións, emocións e estados de ánimo empregando coordinadamente a linguaxe verbal e non verbal	VSCB2.1.2. Responde preguntas relacionadas con situacións vividas e con imaxes observadas.
B2.2. Aprender a comunicarse expresando de forma clara as ideas, escoitando	VSCB2.2.2. Escoita, entende e dá sentido ás ideas que expoñen outras persoas du-

con atención e respectando a quenda de palabra	rante o traballo en equipo. VSCB2.2.3. Conversa sobre un tema proposto e respecta a quenda de palabra.
B2.3. Comprender a outras persoas, detectar e expresar as súas características e identificar as súas emocións.	VSCB2.3.1. Describe oralmente as características de diferentes persoas VSCB2.3.3. Identifica e comunica as emocións dos e das personaxes en fotografías, pinturas ou películas.
B2.4. Descubrir e comprender as diferenzas entre as persoas, realizar valoracións positivas das súas calidades e facer cumprimentos	VSCB2.4.2. Identifica necesidades dos seus compañeiros e compañeiras, resalta as súas calidades e emite cumprimentos.

BLOQUE 3. A CONVIVENCIA E OS VALORES SOCIAIS

Criterio de avaliación	Estándares de aprendizaxe
B3.1. Participar en actividades grupais e de equipo, tendo en conta as propias necesidades e amosando unha boa disposición para recibir e dar axuda.	VSCB3.1.1. Desenvolve actitudes de colaboración en situacións informais de interacción social. VSCB3.1.2. Pide axuda, cando a precisa, e presta axuda aos compañeiros e compañeiras. VSCB3.1.3. Mantén boas relacións cos compañeiros e compañeiras. VSCB3.1.4. Pon de manifesto unha actitude aberta cara aos demais compartindo puntos de vista e sentimentos durante a interacción social na aula.
B3.2. Recoñecer, explicar e buscar solucións sinxelas aos conflitos habituais no colexio.	VSCB3.2.1. Soluciona os problemas persoais da vida escolar coa independencia adecuada a súa idade
B3.4. Participar activamente na vida cívica valorando a igualdade de dereitos e corresponsabilidade de homes e mulleres.	VSCB3.4.1. Realiza diferentes tipos de actividades independentemente do seu sexo.

MATEMÁTICAS

BLOQUE 1. PROCESOS, METODOS E ACTITUDES EN MATEMATICAS

Criterios de evaluación	Estándares de aprendizaxe
B1.1. Expresar verbalmente de forma sinxela o proceso seguido na resolución dun problema.	MTB1.1.1. Comunica verbalmente de forma sinxela o proceso seguido na resolución dun problema simple de matemáticas ou en contextos da realidade.
B1.2. Desenvolver e cultivar as actitudes persoais polo traballo matemático ben feito	MTB1.2.1. Desenvolve e amosa actitudes axeitadas para o traballo limpo, claro e ordenado no caderno e en calquera aspecto a traballar na área de Matemáticas.

BLOQUE 2. NÚMEROS

Criterios de evaluación	Estándares de aprendizaxe
B2.1. Ler, escribir e ordenar números enteiros utilizando razoamentos apropiados.	MTB2.1.1. Le, escribe e ordena números ata o 99. MTB2.1.2. Identifica o valor de posición das cifras en situacións e contextos reais.
B2.2. Interpretar diferentes tipos de números segundo o seu valor, en situacións da vida cotiá	MTB2.2.1. Utiliza os números ordinais en contextos reais. MTB2.2.2. Interpreta en textos numéricos e da vida cotiá números naturais ata o 99. MTB2.2.3. Descompón e compón números naturais, interpretando o valor de posición de cada unha das súas cifras. MTB2.2.4. Ordena números enteiros e represéntaos na recta numérica.
B2.3. Realizar operacións e cálculos numéricos mediante diferentes procedementos, incluído o cálculo mental, en situación de resolución de problemas.	MTB2.3.1. Realiza cálculos numéricos básicos coa operación de suma na resolución de problemas contextualizados. MTB2.3.2. Realiza cálculos numéricos básicos coa operación de resta (sen levadas) na resolución de problemas contextualizados. MTB2.3.3. Emprega procedementos diversos na realización de cálculos numéricos básicos
B2.4. Identificar e resolver problemas da vida cotiá, adecuados ao seu nivel.	MTB2.4.1. Resolve problemas que impliquen o dominio dos contidos traballados.

BLOQUE 3. MEDIDA

Criterios de evaluación	Estándares de aprendizaxe
B3.1. Utilizar o palmo, o paso e o pé para realizar medidas e estimacións.	MTB3.1.1. Realiza medicións co palmo, o paso e o pé.
B3.2. Comparar e identificar cal é o obxecto de maior peso, por estimación e/ou utilizando a balanza.	MTB3.2.1. Realiza comparacións de peso entre dous obxectos de uso habitual.
B3.3. Comparar e identificar cal é o recipiente de maior capacidade, por estimación.	MTB3.3.1. Compara e identifica cal é o recipiente de maior capacidade.

BLOQUE 4. XEOMETRÍA

Criterios de evaluación	Estándares de aprendizaxe
B4.1. Interpretar representacións espaciais sinxelas realizadas a partir de sistemas de referencia e de obxectos ou situacións familiares.	MTB4.1.1. Describe a situación dun obxecto do espazo próximo en relación a un mesmo utilizando os conceptos de esquerda-dereita, diante-detrás, arriba-abaxo, preto-lonxe e próximo-afastado. MTB4.1.2. Describe a situación dun obxecto do espazo próximo en relación a outros puntos de referencia utilizando os conceptos de esquerda-dereita, diante-detrás, arriba-abaxo, preto-lonxe e próximo-afastado.
B4.2. Coñecer as figuras planas básicas: cadrado, círculo, rectángulo e triángulo.	MTB4.2.1. Recoñece formas rectangulares, triangulares e circulares en obxectos do contorno inmediato.

BLOQUE 5. ESTADÍSTICA E PROBABILIDADE

Criterios de evaluación	Estándares de aprendizaxe
B5.1. Recoller e rexistrar unha información que se poida cuantificar, utilizando algúns recursos sinxelos de representación gráfica: táboas de datos, bloques de barras, diagramas lineais... comunicando a información.	MTB5.1.1. Rexistra e interpreta datos sinxelos en representacións gráficas básicas. MTB5.1.2. Resolve sinxelos problemas nos que interveña a lectura de gráficos.

LINGUA GALEGA E LITERATURA

BLOQUE 1. COMUNICACIÓN ORAL. FALAR E ESCOITAR

Criterios de evaluación	Estándares de aprendizaxe
B1.2. Comprender informacións audiovisuais sinxelas de carácter específico procedentes de diferentes soportes.	LGB1.2.1. Comprende informacións relevantes e específicas moi evidentes de documentos audiovisuais sinxelos que presenten imaxes e/ou sons moi redundantes co contido.
B1.3. Comprender e producir textos orais sinxelos, propios do uso cotián ou do ámbito académico.	LGB1.3.1. Participa nunha conversa entre iguais, comprendendo o que di o interlocutor e contestando se é preciso. LGB1.3.2. Sigue unha exposición breve da clase ou explicacións sobre a organización do traballo. LGB1.3.3. Elabora e produce textos orais moi breves e sinxelos ante a clase. LGB1.3.4. Participa no traballo en pequeno grupo.
B1.4. Manter unha adecuada actitude de escoita, ante situacións comunicativas cotiás, respectando as intervencións dos e das demais.	LGB1.4.1. Atende as intervencións dos e das demais, en conversas e exposicións, sen interromper. LGB1.4.2. Respecta as opinións da persoa que fala, en situacións comunicativas cotiás.
B1.5. Participar nas diversas situacións de inte-	LGB1.5.1. Respecta as quendas de palabra nos

<p>racción oral que se producen na aula amosando valoración e respecto polas normas que rexen a interacción oral</p> <p>B1.6. Usar fórmulas sinxelas de tratamento adecuadas nos intercambios comunicativos máis habituais.</p>	<p>intercambios orai.</p> <p>LGB1.5.2. Respecta as opinións das persoas participantes nos intercambios orais</p> <p>LG1.5.3. Utiliza a lingua galega en calquera situación de comunicación dentro da aula e valora o seu uso fóra dela</p> <p>LGB1.5.6. Participa na conversa formulando e contestando preguntas.</p> <p>LGB1.6.1. Usa fórmulas sinxelas de tratamento adecuadas para saudar, despedirse, presentarse, felicitar, agradecer, escusarse esolicitar axuda.</p>
<p>B1.7. Amosar respecto e cooperación nas situacións de aprendizaxe en pequeno grupo.</p>	<p>LGB1.7.1. Amosa respecto ás ideas dos e das demais e contribúe ao traballo en pequeno grupo.</p>

BLOQUE 2. COMUNICACIÓN ESCRITA, LER

Criterios de evaluación	Estándares de aprendizaxe
B2.1. Comprender a información explícita en textos sinxelos de uso cotián ou procedentes dos medios de comunicación.	LGB2.1.2. Comprende informacións concretas en textos sinxelos, propios de situacións cotiás, como invitacións, felicitacións, notas e avisos ou mensaxes curtas.
B2.3. Ler, de forma guiada, textos sinxelos adecuados aos seus intereses para chegar progresivamente á expresividade e autonomía lectoras.	LGB2.3.2. Le textos sinxelos en voz alta, acadando progresivamente a velocidade axeitada.
B2.6. Amosar interese polos textos escritos como fonte de aprendizaxe e medio de comunicación.	LGB2.6.1. Amosa interese pola lectura como fonte de aprendizaxe e medio de comunicación.
B2.7. Amosar certa autonomía lectora e capacidade de selección de textos do seu interese, así como ser quen de expresar preferencias.	LGB2.7.2. Expresa, de maneira sinxela, opinións e valoracións sobre as lecturas feitas

BLOQUE 3. COMUNICACIÓN ESCRITA. ESCRIBIR

Criterios de evaluación	Estándares de aprendizaxe
B3.3. Elaborar textos moi sinxelos que combinen a linguaxe verbal e a non verbal	LGB3.3.1. Elabora textos moi sinxelos que combinen a linguaxe verbal e non verbal: carteis publicitarios, anuncios, cómic
B3.5. Utilizar recursos gráficos, como a ilustración, que faciliten a comprensión dos textos	B3.5. Utilizar recursos gráficos, como a ilustración, que faciliten a comprensión dos textos

BLOQUE 4. COÑECEMENTO DA LINGUA

Criterios de evaluación	Estándares de aprendizaxe
B4.1. Utilizar terminoloxía lingüística e gramatical moi básica, como apoio á comprensión e á produción de textos, así como aplicar o seu coñecemento no uso da lingua.	<p>LGB4.1.1. Sinala a denominación dos textos traballados e reconece nestes, de forma xeral, palabras e sílabas.</p> <p>LGB4.1.2. Diferencia as sílabas que conforman cada palabra.</p>

	LGB4.1.3. Identifica os nomes propios a partir de palabras dadas, frases ou textos LGB4.1.4. Sinala o xénero e número de palabras dadas
B4.2. Coñecer, de forma xeral, as normas ortográficas máis sinxelas.	LGB4.2.1. Coñece, de forma xeral, as normas ortográficas máis sinxelas e aprecia o seu valor social e a necesidade de cinguirse a elas.
B4.3. Recoñecer a relación entre son e grafía así como as palabras como instrumento para a segmentación da escritura	LGB4.3.1. Recoñece a relación entre son e grafía.

BLOQUE 5. EDUCACIÓN LITERARIA

Criterios de evaluación	Estándares de aprendizaxe
B5.1. Recrear e reescribir de xeito moi sinxelo diversos textos literarios, usando modelos.	LGB5.1.1. Recrea e reescribe de xeito moi sinxelo diversos textos literarios: breves contos, poemas, refráns, adiviñas, trabalinguas, cantigas e xogos de sorte; usando modelos.
B5.2. Ler, de forma guiada, textos adecuados aos intereses infantís, para chegar progresivamente á expresividade e á autonomía lectoras.	LGB5.2.1. Le, de forma guiada, textos en silencio, adecuados aos intereses infantís, para chegar progresivamente á autonomía lectora. LGB5.2.2. Le, de forma guiada e en voz alta, textos adecuados aos intereses infantís, para chegar progresivamente á expresividade lectora
B5.3. Recrear e compoñer breves relatos a partir de modelos sinxelos	LGB5.3.1. Recrea e compón breves relatos, a partir de modelos sinxelos, para comunicar sentimentos e experiencias persoais
B5.4. Valorar a literatura en calquera lingua, como vehículo de comunicación e como recurso de gozo persoal.	LGB5.4.1. Valora a literatura en calquera lingua, como vehículo de comunicación e como recurso de gozo persoal.

LINGUA CASTELÁ E LITERATURA

BLOQUE 1.COMUNICACIÓN ORAL.FALAR E ESCOITAR

Criterios de evaluación	Estándares de aprendizaxe
B1.1. Participar en situacións de comunicación, dirixidas ou espontáneas, respectando o quenda de palabra.	LCB1.1.1. Expresa de forma global sentimentos, vivencias e emocións propias LCB1.1.2. Aplica as normas socio- comunicativas: escoita e respecta a quenda de palabras
B1.4. Ampliar o vocabulario a partir das experiencias de aula	LCB1.4.1. Utiliza o vocabulario axeitado á súa idade.
B1.5. Comprender o sentido global dun texto oral. Identificar información relevantes	LCB1.5.1. Comprende o sentido global de textos orais de uso habitual, do ámbito escolar e social.
B1.7. Reproducir textos orais próximos aos seus gustos e intereses	LCB1.7.1. Canta cancións, conta e recita pequenos contos e poemas

B1.9 Expresarse de forma oral en diferentes situacións con vocabulario axeitado e unha secuencia coherente.	LCB1.9.1. Narra situacións e experiencias persoais sinxelas. LCB1.9.2. Describe, de forma obxectos e lugares seguindo unha orde: de arriba a abaixo; de abaixo a arriba. LCB1.9.3. Utilizar situar e ordenar as rutinas: antes, despois, pola mañá, pola noite...
---	---

BLOQUE 2.COMUNICACIÓN ESCRITA LER

Criterios de evaluación	Estándares de aprendizaxe
B2.1. Ler en voz alta diferentes tipos de textos infantís breves e sinxelos.	LCB2.1.1. Lee conpronunciación e entoaciónaxeitada, textos sinxelos, de variada tipoloxía, breves e adaptados á súa idade.
B2.4. Mostrar interese e gusto pola lectura	LCB2.4.1 Expresa o gusto pola lectura como fonte de lecer. LCB2.4.2 Explica, de xeito sinxelo, as súas preferencias lectoras.
B2.5. Progresar na adquisición do hábito lector	LCB2.5.1. Identifica, con axuda, ou en soporte informático) máis axeitados para obter información para o seu lecer.

BLOQUE 3. COMUNICACIÓN ESCRITA

Criterios de evaluación	Estándares de aprendizaxe
B3.1. Interiorizar e utilizar as normas básicas de escritura e os seus aspectos gráficos	LCB3.1.1. Relaciona os códigos oral e escrito: discrimina sons nas palabras e consolida aspectos grafomotores e grafías da Lingua castelá en palabras significativas LCB3.1.2 Identifica diferentes tipos de texto escrito: listas, receitas, narracións, poesía, noticia
LCB3.1.2 Identifica diferentes tipos de texto escrito: listas, receitas, narracións, poesía, noticia	LCB3.2.1. Ilustra de xeitocreativo os seus escritos con ilustracións redundantes
B3.3. Planificar e producir, con axuda, diferentes tipos de textos atendendo ao seu formato (descriptivos, narrativos, dialogados) e intencionalidade comunicativa (informativos, literarios e prescritivos) e coida a presentación.	LCB3.3.1. Escribe, con axuda, en diferentes soportes, textos moi sinxelos propios do ámbito escolar e social: listas, notas, normas, felicitacións, instrucións, contos, anécdotas... LCB3.3.2. Presenta os seus escritos con limpeza, evitando riscos

BLOQUE 4. COÑOCEMENTO DA LINGUA

Criterios de evaluación	Estándares de aprendizaxe
B4.1. Aplicar os coñecementos gramáticos básicos sobre a estrutura da lingua	LCB4.1.4. Distingue xénero e número en palabras habituais LCB4.1.5. Utiliza adecuadamente os artigos nos

	<p>textos orais e escritos.</p> <p>LCB4.1.6. Forma grupos nominais respectando as normas de concordancia</p> <p>LCB4.1.7. Utiliza os tempos verbais: presente, pasado e futuro en textos sinxelos.</p>
B4.2. Mellorar o coñecemento da lingua e sistematizar a adquisición de vocabulario.	<p>LCB4.2.1. Relaciona sinónimos e antónimos básicos en parellas de palabras significativas.</p> <p>LCB4.2.2. Establece comparacións entre distintos elementos.</p> <p>LCB4.2.3. Utiliza diminutivos e aumentativos, en textos orais e escritos.</p>
B4.3. Aplicar os coñecementos básicos sobre as regras ortográficas para favorecer unha comunicación máis eficaz.	LCB4.3.1. Utiliza de forma correcta os signos de puntuación e as normas ortográficas propias do nivel e as aplica á escritura de textos significativos sinxelos e seguindo modelos.
B4.4. Desenvolver estratexias para mellorar a comprensión oral e escrita a través do coñecemento da lingua.	LCB4.4.1. Forma e ordena correctamente oracións simples para compoñer textos sinxelos.

BLOQUE 5. EDUCACIÓN LITERARIA

Criterios de evaluación	Estándares de aprendizaxe
B5.1. Apreciar o valor dos textos literarios sinxelos e utilizar a lectura como fonte de gozo e información.	<p>LCB5.1.1. Identifica sinxelos textos propios da literatura infantil: contos, poesías, cómics, adiviñas</p> <p>LCB5.1.2. Dramatiza con xestos e palabras, escenas de contos</p>
B5.2. Gozar da escoita de texto literarios narrativos, líricos e dramáticos	LCB5.2.1. Gozo da escoita de textos literarios narrativos, líricos e dramáticos
LCB5.2.1. Gozo da escoita de textos literarios narrativos, líricos e dramáticos	LCB5.3.1. Utiliza de xeito guiado a biblioteca de aula como fonte de información e lecer.
B5.4. Reproducir, con axuda, a partir de modelos dados, textos literarios sinxelos: contos, poemas e adiviñas.	LCB5.4.1. Recrea de xeito individual e cooperativo, sinxelos textos literarios (contos, poemas..) a partir de pautas ou modelos dados.

PROCEDEMENTO DE AVALIACIÓN
<p>O curso presencial dase por finalizado no 2º trimestre, pero o 3º trimestre pode influir de xeito positivo de cara á cualificación.</p> <p>Nas cualificacións terá máis peso as do 1º e 2º trimestre e no terceiro o traballo realizado tera sido en conta de xeito positivo e para recuperar as competencias e estándares, que non foron acadados anteriormente.</p>
INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN
<ul style="list-style-type: none"> Os instrumentos de avaliación que utilizarei son os seguintes:

- Observación directa.
- Traballo diario.
- Fichas.
- Cadernos de clase.
- Pequenos controis da evolución do alumno e alumna. (avaliación continua)
- Asistencia e comportamento.

• **Os criterios de cualificación son:**

- Remata as tarefas
- Actitude ante o traballo.
- Limpeza na presentación dos traballos.
- Participación en clase.
- Comportamento.
- Coidado do material.

METODOLOXÍA E ACTIVIDADES DO 3º TRIMESTRE (Recuperación, repaso, reforzo e ampliación)

Durante o 3º trimestre traballamos telematicamente reforzando e repasando contidos da 1ª e 2ª avaliación mediante fichas, videos, actividades interactivas...

Tivemos en conta a hora de elaborar estes materiais que foran motivadores e ao mesmo tempo que favoreceran a adquisición de contidos e a adaptación a todas as necesidades educativas.

Todo o traballo realizado durante o 3º trimestre será valorado positivamente.

No 1º trimestre do vindeiro curso adoptaranse as medidas necesarias para a recuperación de contidos non traballados no 3º trimestre.

Adaptación programación Educación Primaria

Tendo en conta o *Decreto 105/2014 do 4 de setembro polo que se establece o currículo da Educación Primaria na Comunidade Autónoma de Galicia*, e segundo as *Instrucións do 27 de abril de 2020 da Dirección Xeral de Educación* para o desenvolvemento do terceiro trimestre do curso 2019/20 establécense os seguintes criterios de avaliacións e estándares de aprendizaxe esixibles para o seguinte nivel educativo:

2º EDUCACIÓN PRIMARIA

Ciencias da natureza

BLOQUE 1. INICIACIÓN Á ACTIVIDADE CIENTÍFICA.

Criterio de avaliación	Estándares de aprendizaxe
B1.2. Traballar de forma cooperativa, respectando os compañeiros/as, o material e as normas de convivencia	CNB1.2.1. Utiliza estratexias para traballar de forma individual e en equipo e respecta os compañeiros/as, o material e as normas de convivencia.

BLOQUE 2. O SER HUMANO E A SAÚDE

Criterio de avaliación	Estándares de aprendizaxe
B2.1. Identificar semellanzas e diferenzas entre as persoas valorando a diversidade.	CNB2.1.1. Identifica e describe as partes do corpo humano e compárao co doutros seres vivos. CNB2.1.2. Recoñece a respiración e a nutrición como funcións vitais.
B2.2. Relacionar os hábitos de alimentación, hixiene, exercicio físico e descanso coa saúde e coa enfermidade.	CNB2.2.2. Relaciona o exercicio físico, o descanso e a adecuada alimentación coa propia saúde.
B2.3. Deseñar, de forma colectiva, un menú semanal de merendas saudables para o recreo.	CNB2.3.1. Identifica os alimentos diarios necesarios aplica o menú semanal de merendas na escola.

BLOQUE 3. OS SERES VIVOS

Criterio de avaliación	Estándares de aprendizaxe
B3.1. Identificar as principais características e comportamentos de animais e plantas para adaptarse ao seu medio, tendo en conta o seu contorno	CNB3.1.1. Explica as diferenzas entre seres vivos e inertes observando o seu contorno.

BLOQUE 4. MATERIA E ENERXÍA

Criterio de avaliación	Estándares de aprendizaxe

BLOQUE 5. A TECNOLOXÍA, OBXECTOS E MÁQUINAS

Criterio de avaliación	Estándares de aprendizaxe

Ciencias sociais

BLOQUE 1. CONTIDOS COMÚNS

Criterio de avaliación	Estándares de aprendizaxe
B1.2.Traballar en equipo e adoitara un comportamento de respecto e tolerancia ante as achegas alleas.	CSB1.2.1.Participa en actividades individuais e de grupo adoitando un comportamento responsable, construtivo e solidario, valorando o esforzo e o coidado do material.

BLOQUE 2. O MUNDO QUE NOS RODEA

Criterio de avaliación	Estándares de aprendizaxe

BLOQUE 3. VIVIR EN SOCIEDADE

Criterio de avaliación	Estándares de aprendizaxe
B3.1. Coñecer organización social da súa contorna próxima e as súas formas de goberno e diferenciar entre unha localidade e un municipio.	CSB3.1.1.Describe a organización social da contorna máis próxima e as súas formas de goberno e diferenza entre que é unha localidade e un municipio.
B3.2.Identificar as funcións e servizos dos seus diversos organismos: bombeiros e bombeiras, policía...	CSB3.2.1.Explica e valora as funcións que desempeñan algún dos servizos do Concello
B3.6.Analizar, de maneira sinxela, os cambios que as comunicacións provocaron nas actividades persoais e sociais.	CSB3.6.1.Cita algúns cambios que provocaron, nas actividades persoais e sociais, a evolución dos medios de comunicación.
B3.7.Identificar as profesións que non lle son tan familiares, coñecer un pouco sobre elas e clasificalas segundo o servizo que prestan á comunidade e se se realizan en fábricas ou ao aire.	CSB3.7.1.Describe as funcións das profesións que lle son máis novas, responsabilidades, ferramentas que empregan e o servizo que lle prestan á poboación. CSB3.7.2.Diferencia entre traballos na natureza, traballos nas fábricas e traballos que prestan servizos.
B3.8.Coñecer e respectar as normas básicas do coidado e seguridade viaria como peóns e peoas e como persoa usuaria de medios de transporte.	CSB3.8.1.Explica as normas básicas viarias que ten como viaxeiro ou viaxeira e como peón ou peoa nos medios de transporte.

BLOQUE 4. AS PEGADAS DO TEMPO

Criterio de avaliación	Estándares de aprendizaxe

Lingua galega e literatura

BLOQUE 1. COMUNICACIÓN ORAL. FALAR E ESCOITAR

Criterio de avaliación	Estándares de aprendizaxe
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.2. Comprende informacións audiovisuais sinxelas procedentes de diferentes soportes. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB1.2.1. Comprende informacións relevantes sinxelas dos documentos audiovisuais que inclúan imaxes e elementos sonoros de carácter redundante.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.3. Comprender e producir textos orais sinxelos, propios do uso cotián ou do ámbito académico. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB1.3.2. Sigue unha exposición breve da clase ou explicacións sobre a organización do traballo e pregunta, se é preciso, para verificar a súa comprensión. ▪ LGB1.3.3. Elabora e produce textos orais sinxelos ante a clase e responde preguntas elementais sobre o seu contido. ▪ LGB1.3.4. Participa no traballo en grupo.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.4. Manter unha actitude de escoita adecuada, respectando as opinións dos e das demais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB1.4.1. Atende as intervencións dos e das demais en conversas e exposicións, sen interromper. ▪ LGB1.4.2. Respecta as opinións da persoa que fala.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.5. Participar nas diversas situacións de intercambio oral que se producen na aula amosando valoración e respecto polas normas que rexen a interacción oral. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB1.5.1. Respecta as quendas de palabra nos intercambios orais. ▪ LGB1.5.2. Respecta as opinións das persoas participantes nos intercambios orais. ▪ LGB1.5.3. Utiliza a lingua galega en calquera situación de comunicación dentro da aula e valora o seu uso fóra dela. ▪ LGB1.5.4. Mira a quen fala nun intercambio comunicativo oral. ▪ LGB1.5.6. Participa na conversa formulando e contestando preguntas.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.6. Usar fórmulas de tratamento adecuadas nos intercambios comunicativos máis habituais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB1.6.1. Usa fórmulas de tratamento adecuadas para saudar, despedirse, presentarse, felicitar, agradecer, escusarse e solicitar axuda.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.7. Amosar respecto e cooperación nas situacións de aprendizaxe en grupo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB1.7.1. Amosa respecto ás achegas dos e das demais e contribúe ao traballo en grupo.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.8. Interesarse por amosar unha pronuncia e entoación adecuadas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB1.8.1. Interésase por expresarse oralmente coa pronuncia e entoación axeitada a cada acto comunicativo e propia da lingua galega.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.9. Usar unha linguaxe non discriminatoria e respectuosa coas diferenzas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB1.9.1. Identifica o uso da linguaxe discriminatoria e sexista evidente. ▪ LGB1.9.2. Usa unha linguaxe respectuosa coas diferenzas, en especial ás referentes ao xénero, ás razas e ás etnias.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.10. Identificar a lingua galega con diversos contextos de uso oral. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB1.10.1. Identifica a lingua galega oral con diversos contextos.

BLOQUE 2. COMUNICACIÓN ESCRITA. LER

Criterio de evaluación	Estándares de aprendizaxe
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.1. Comprender e localizar información explícita en textos sinxelos de uso cotián ou procedentes dos medios de comunicación 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB2.1.2. Comprende informacións concretas en textos sinxelos, propios de situacións cotiás, como invitacións, felicitacións, notas e avisos ou mensaxes curtas.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.2. Interpretar e comprender, de maneira xeral, a información procedente de ilustracións. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB2.2.1. Interpreta e comprende, de maneira xeral, a información de ilustracións.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.3. Ler, de forma guiada, textos adecuados aos seus intereses para chegar progresivamente á expresividade e autonomía lectoras, e dramatiza cando é preciso. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB2.3.1. Descodifica de forma axeitada na lectura de textos diversos. ▪ LGB2.3.2. Le textos sinxelos, en voz alta, coa velocidade adecuada. ▪ LGB2.3.3. Fai lecturas dramatizadas de textos.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.4. Coñecer, de forma xeral, o funcionamento da biblioteca de aula, e de centro como instrumento cotián de busca de información e fonte de recursos textuais diversos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB2.4.2. Coñece, de xeito xeral, o funcionamento da biblioteca de aula e de centro, como instrumento cotián de busca de información e fonte de recursos textuais diversos
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.7. Amosar certa autonomía lectora e capacidade de selección de textos do seu interese, así como ser quen de expresar preferencias. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB2.7.1. Selecciona textos do seu interese con certa autonomía, en función dos seus gustos e preferencias. ▪ LGB2.7.2. Explica dun xeito moi sinxelo as súas preferencias lectoras.

BLOQUE 3. COMUNICACIÓN ESCRITA. ESCRIBIR

Criterio de evaluación	Estándares de aprendizaxe
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.1. Producir e reescribir textos sinxelos, relativos a situacións cotiás infantís, aqueles propios dos medios de comunicación ou os relacionados coa escola. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB3.1.1. Produce e reescribe textos relativos a situacións cotiás infantís como invitacións, felicitacións, notas ou avisos, utilizando as características habituais deses textos. ▪ LGB3.1.2. Elabora o texto sinxelo, con coherencia xeral e de xeito creativo. ▪ LGB3.1.3. Usa nos seus escritos o punto, a coma, signos de exclamación e interrogación con axuda. ▪ LGB3.1.4. Aplica, de maneira xeral, as regras ortográficas, con especial atención ao uso das maiúsculas.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.2. Elaborar textos sinxelos que combinen a linguaxe verbal e a non verbal. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB3.2.1. Elabora textos sinxelos que combinan a linguaxe verbal e non verbal: carteis publicitarios, anuncios, cómic.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.4. Utilizar recursos gráficos, como a ilustración, que faciliten a comprensión dos textos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB3.4.1. Ilustra creativamente os seus textos con imaxes redundantes co seu contido.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.5. Presentar adecuadamente os traballos escritos en calquera soporte e valorar a lingua escrita como medio de comunicación e de expresión creativa. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB3.5.1. Presenta os textos seguindo as normas básicas de presentación establecidas: disposición no papel, limpeza e calidade caligráfica. ▪ LGB3.5.2. Valora a lingua escrita como medio de comu-

	nicación e de expresión creativa.
--	-----------------------------------

BLOQUE 4. COÑECEMENTO DA LINGUA

Criterio de avaliación	Estándares de aprendizaxe
<ul style="list-style-type: none"> ▪B4.2. Coñecer e aplicar as normas ortográficas máis sinxelas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪LGB4.2.1. Coñece de forma xeral as normas ortográficas máis sinxelas e aprecia o seu valor social e a necesidade de cinguirse a elas.
<ul style="list-style-type: none"> ▪B4.1. Utilizar terminoloxía lingüística e gramatical básica, como apoio á comprensión e á produción de textos, así como aplicar o seu coñecemento no uso da lingua. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪LGB4.1.1. Sinala a denominación dos textos traballados e recoñece nestes, enunciados, palabras e sílabas. ▪LGB4.1.2. Diferencia as sílabas que conforman cada palabra. ▪LGB4.1.3. Identifica nomes comúns e propios a partir de palabras dadas, frases ou textos. ▪LGB4.1.4. Sinala o xénero e número de palabras dadas.
<ul style="list-style-type: none"> ▪B4.3. Recoñecer a relación entre o son e grafía, así como as palabras como instrumento para a segmentación da escritura. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪LGB4.3.1. Recoñece a relación entre son e grafía.
<ul style="list-style-type: none"> ▪B4.4. Recoñecer de forma xeral, as diferenzas entre a lingua oral e a lingua escrita. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪LGB4.4.1. Recoñece, de forma xeral, as diferenzas entre a lingua oral e a lingua escrita.

BLOQUE 5. EDUCACIÓN LITERARIA

Criterio de avaliación	Estándares de aprendizaxe
<ul style="list-style-type: none"> ▪B5.1. Recrear e reescribir diversos textos literarios, usando modelos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪LGB5.1.1. Recrea e reescribe diversos textos literarios sinxelos: contos, poemas, refráns, adiviñas... usando modelos. ▪LGB5.1.2. Valora os textos da literatura galega como fonte de coñecemento da nosa cultura e como recurso de gozo persoal.
<ul style="list-style-type: none"> ▪B5.2. Ler, de forma guiada, textos adecuados aos intereses infantís, para chegar progresivamente á expresividade e á autonomía lectoras. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪LGB5.2.1. Le, de forma guiada, textos en silencio, adecuados aos intereses infantís, para chegar progresivamente á autonomía lectora. ▪LGB5.2.2. Le, de forma guiada, textos en voz alta, adecuados aos intereses infantís, para chegar progresivamente á expresividade lectora.
<ul style="list-style-type: none"> ▪B5.3. Recrear poemas sinxelos e relatos breves a partir de modelos sinxelos dados. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪LGB5.3.1. Recrea poemas sinxelos e relatos breves, a partir de modelos sinxelos dados, para comunicar sentimentos, emocións, preocupacións, desexos, estados de ánimo ou lembranzas.
<ul style="list-style-type: none"> ▪B5.4. Participar en dramatizacións de textos literarios sinxelos adaptados á súa idade. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪LGB5.4.1. Participa en dramatizacións de textos literarios sinxelos adaptados á súa idade.
<ul style="list-style-type: none"> ▪B5.5. Valorar a literatura en calquera lingua, como 	<ul style="list-style-type: none"> ▪LGB5.5.1. Valora a literatura en calquera lingua, como

vehículo de comunicación e como recurso de gozo persoal.	vehículo de comunicación, e como recurso de gozo persoal.
▪ B5.6. Amosar interese, respecto e tolerancia ante as diferenzas persoais, sociais e culturais.	▪ LGB5.6.1. Amosa curiosidade por coñecer outros costumes e formas de relación social, respectando e valorando a diversidade cultural.
▪	▪

Lingua castelá e literatura

BLOQUE 1. COMUNICACIÓN ORAL. FALAR E ESCOITAR

Criterio de evaluación	Estándares de aprendizaxe
▪ B1.1. Participar en situacións de comunicación, dirixidas ou espontáneas, respectando o quenda de palabra e a intervención dos e das demais.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB1.1.1. Expresa de forma global sentimentos, vivencias e opinións. ▪ LCB1.1.2. Aplica as normas socio - comunicativas: escoita, espera de quendas.
▪ B1.2. Recoñecer a información verbal e non verbal dos discursos orais e integrala na produción propia.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB1.2.1. Integra de xeito global os recursos básicos verbais e non verbais para comunicarse oralmente, identificando, de xeito global, o valor comunicativo destes. ▪ LCB1.2.2. Exprésase cunha pronunciación e unha dicción axeitada ao seu nivel.
▪ B1.3. Expresarse con coherencia básica de forma oral para satisfacer necesidades de comunicación en diferentes situación de aula.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB1.3.1. Participa activamente en diversas situacións de comunicación: <ul style="list-style-type: none"> - diálogos - exposicións orais guiadas, con axuda, cando cumpra, das tecnoloxías da información e da comunicación.
▪ B1.4. Ampliar o vocabulario a partir das experiencias de aula.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB1.4.1. Utiliza o vocabulario axeitado ao seu nivel. ▪ LCB1.4.2. Identifica polo contexto o significado de distintas palabras.
▪ B1.5. Recoñecer o tema e o sentido xeral dun texto oral breve e sinxelo, de diferente tipoloxía, atendendo á forma da mensaxe (descritivos, narrativos, dialogados) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios e prescritivos).	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB1.5.1. Comprende, de forma global, a información xeral dun texto oral sinxelo de uso habitual, do ámbito escolar e social. ▪ LCB1.5.3. Responde preguntas correspondentes á comprensión literal.
▪ B1.6. Valorar os medios de comunicación social como instrumento de comunicación.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB1.6.1. Iníciase na utilización guiada dos medios audiovisuais e dixitais para obter información. ▪ LCB1.6.2. Recoñece de forma global o contido principal dunha entrevista, noticia ou debate infantil procedente dos medios de comunicación.
▪ B1.7. Reproducir textos axeitados aos seus gustos e intereses.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB1.7.1. Reproduce de memoria textos literarios ou non literarios, sinxelos e breves, axeitados aos seus gustos e intereses.

•B1.8. Dramatizar, de xeito colaborativo, textos infantís.	•LCB1.8.1. Adecúa a entoación, o volume e o xesto á representación dramática.
•B1.9. Producir textos orais breves, imitando modelos a atendendo á forma e a intención comunicativa.	•LCB1.9.1. Elabora comprensiblemente textos orais sinxelos, do ámbito escolar e social, de diferente tipoloxía: noticias, avisos, contos, poemas, anécdotas....
•B1.10. Usar unha linguaxe non discriminatoria e respectuosa coas diferenzas.	•LCB1.10.1 Usa unha linguaxe non discriminatoria e respectuosa coas diferenzas.
•B1.11. Utilizar de xeito efectivo a linguaxe oral: escoitar e preguntar.	•LCB1.11.1 Emprega de xeito efectivo a linguaxe oral para comunicarse: escoita e pregunta para asegurar a comprensión.

BLOQUE 2. COMUNICACIÓN ESCRITA. LER

Criterio de avaliación	Estándares de aprendizaxe
•B2.1. Ler en voz alta e en silencio, diferentes textos sinxelos de carácter infantil.	•LCB2.1.1. Le en voz alta, con pronunciación e entoación axeitada, diferentes tipos de textos moi sinxelos apropiados á súa idade. • LCB2.1.2. Le en silencio textos moi sinxelos próximos á súa experiencia infantil.
•B2.2. Comprender distintos tipos de textos adaptados á idade e utilizando a lectura como medio para ampliar o vocabulario.	•LCB2.2.1. Identifica o tema dun texto sinxelo.
•B2.3. Utilizar de xeito guiado estratexias elementais para a comprensión lectora de textos moi sinxelos de diversa tipoloxía.	•LCB2.3.2. Formula hipóteses sobre o contido do texto a partir do título e das ilustracións redundantes •LCB2.3.3. Relaciona a información contida nas ilustracións coa información que aparece no texto.
•B2.4. Ler por propia iniciativa diferentes tipos de textos.	•LCB2.4.1. Dedicar, de xeito guiado, momentos de lecer para a lectura voluntaria.
•B2.5. Usa, de xeito guiado, a biblioteca para localizar libros axeitados aos seus intereses.	•LCB2.5.1. Consulta na biblioteca, de xeito guiado, diferentes fontes bibliográficas e textos en soporte informático para obter información sobre libros do seu interese.
•B2.6. Mostrar interese por ter unha biblioteca propia.	•LCB2.6.1. Coida, conserva e organiza os seus libros.
•B2.8. Utilizar de xeito guiado as Tecnoloxías da Información e Comunicación para a procura da información.	•LCB2.8.1. Utiliza, de xeito guiado, as Tecnoloxías da Información e Comunicación para buscar información.

BLOQUE 3. COMUNICACIÓN ESCRITA. ESCRIBIR

Criterio de avaliación	Estándares de aprendizaxe
•B3.1. Producir textos sinxelos segundo un modelo con diferentes formatos (descritivos, narrativos, dialogados) e intencións comunicativas (informativos, literarios e prescritivos, aplicando as regras ortográficas de nivel e coidando a presentación.	•LCB3.1.1. Escribe, con axuda, en diferentes soportes, textos sinxelos propios da vida cotiá, do ámbito escolar e social, atendendo á forma da mensaxe e a súa intención comunicativa) e respectando as normas gramaticais e ortográficas básicas: cartas, folletos informativos,

	<p>noticias, instrucións, receitas, textos literarios...</p> <p>•LCB3.1.2. Presenta os seus traballos con caligrafía clara e limpeza, evitando riscos etc.</p>
<p>•B3.2. Valorar a súa propia produción escrita, así como a produción escrita dos seus compañeiros.</p>	<p>•LCB3.2.1. Valora a súa propia produción escrita, así como a produción escrita dos seus compañeiros.</p>
<p>•B3.3. Aplicar, de xeito guiado, todas as fases do proceso de escritura na produción de textos escritos de distinta índole: planificación, textualización, revisión e reescritura.</p>	<p>•LCB3.3.1. Utiliza borradores que amosan a xeración e selección de ideas e a revisión ortográfica na escritura de textos sinxelos propios do ámbito da vida persoal, social e escolar.</p>

BLOQUE 4. COÑECEMENTO DA LINGUA

Criterio de avaliación	Estándares de aprendizaxe
<p>•B4.1. Aplicar os coñecementos gramaticais básicos sobre a estrutura da lingua, (categorías gramaticais), para favorecer unha comunicación máis eficaz.</p>	<p>•LCB4.1.1. Utiliza de xeito guiado categorías gramaticais básicas: o nome, artigo, pronomes e adxectivo</p>
<p>•B4.2. Desenvolver as destrezas e competencias lingüísticas a través do uso da lingua.</p>	<p>•LCB4.2.1. Utiliza sinónimos e antónimos, polisémicas na expresión oral e escrita.</p> <p>•LCB4.2.2. Forma palabras compostas com axuda a partir de palabras simples.</p> <p>•LCB4.2.3. Identifica o suxeito/grupo nominal</p>
<p>•B4.3. Aplicar os coñecementos básicos sobre as regras ortográficas para favorecer unha comunicación máis eficaz.</p>	<p>•LCB4.3.1. Utiliza os signos de puntuación e as normas ortográficas propias do nivel e as aplica á escritura de textos sinxelos.</p>
<p>•B4.4. Desenvolver estratexias para mellorar a comprensión oral e escrita a través do coñecemento da lingua.</p>	<p>•LCB4.4.1. Aplica as normas de concordancia de xénero e número na expresión oral e escrita</p> <p>•LCB4.4.2. Utiliza signos de puntuación nas súas composicións escritas.</p> <p>•LCB4.4.3. Utiliza unha sintaxe básica nas producións escritas propias.</p>

BLOQUE 5. EDUCACIÓN LITERARIA

Criterio de avaliación	Estándares de aprendizaxe
<p>•B5.1. Valorar textos como fonte de lecer e información.</p>	<p>•LCB5.1.1. Valora de forma global, textos propios da literatura infantil: contos, cancións, poesía, cómics, refráns e adiviñas</p>
<p>•B5.2. Iniciar a lectura e expresiva de textos literarios narrativos, líricos e dramáticos na práctica escolar.</p>	<p>•LCB5.2.1. Inicia a lectura guiada de textos narrativos sinxelos de tradición oral, literatura infantil, adaptacións de obras clásicas e literatura actual.</p> <p>•LCB5.2.2. Interpreta, intuitivamente e con axuda, a linguaxe figurada en textos literarios (personificacións)</p>

•B5.3. Valorar os recursos literarios da tradición oral: poemas, cancións, contos, refráns, adiviñas.	•LCB5.3.1. Valora os recursos literarios da tradición oral: poemas, cancións, contos, refráns, adiviñas.
•B5.5. Reproducir, con axuda, a partir de modelos dados, textos literarios sinxelos: contos e poemas.	•LCB5.5.1. Crea, con axuda, sinxelos textos literarios (contos, poemas) a partir de pautas ou modelos dados.
•B5.6. Reproducir textos literarios breves e moi sinxelos adaptados á súa idade.	• LCB5.6.1. Reproduce textos orais moi breves e sinxelos: cancións e poemas.
•B5.7. Participar con interese en dramatizacións de sinxelos textos literarios adaptados á idade.	•LCB5.7.1. Realiza dramatizacións individualmente e en grupo de textos literarios axeitados á súa idade.
•B5.8. Valorar a literatura en calquera lingua, especialmente en lingua galega, como vehículo de comunicación e como recurso de lecer persoal.	•LCB5.8.1. Valora a literatura en calquera lingua, especialmente en lingua galega, como vehículo de comunicación e como recurso de lecer persoal.

Matemáticas

BLOQUE 1.PROCESOS, MÉTODOS E ACTITUDES EN MATEMÁTICAS.

Criterio de evaluación	Estándares de aprendizaxe
B1.1. Resolver problemas sinxelos relacionados con obxectos, feitos e situacións da vida cotiá e explicar oralmente o proceso seguido para a súa resolución.	MTB1.1.1. Explica oralmente o proceso seguido para resolver un problema.

BLOQUE 2. NÚMEROS

Criterio de evaluación	Estándares de aprendizaxe
B2.1. Ler, escribir e ordenar números enteiros utilizando razoamentos apropiados.	MTB2.1.1. Le, escribe e ordena números ata o 999. MTB2.1.3. Realiza correctamente series tanto ascendentes como descendentes
B2.2. Interpretar diferentes tipos de números segundo o seu valor, en situacións da vida cotiá	MTB2.2.1. Utiliza os números ordinais en contextos reais. MTB2.2.3. Descompón e compón números naturais, interpretando o valor de posición de cada unha das súas cifras. MTB2.2.4. Identifica os números pares e os impares.
B2.3. Realizar operacións e cálculos numéricos mediante diferentes procedementos, incluído o cálculo mental, en situación de resolución de problemas	MTB2.3.1. Realiza cálculos numéricos coas operacións de suma e resta na resolución de problemas contextualizados. MTB2.3.2. Realiza cálculos numéricos básicos coa operación da multiplicación na resolución de problemas contextualizados. (tablas do 1,2,5,10) MTB2.3.3. Resolve operacións con cálculo mental.
B2.4. Identificar e resolver problemas da vida cotiá, adecuados ao seu nivel, establecer conexións entre a realidade e as matemáticas e valorar a utilidade dos coñecementos matemáticos adecuados reflexionando sobre o proceso aplicado para a resolución de problemas.	MTB2.4.1. Resolve problemas que impliquen o dominio dos contidos traballados.

BLOQUE 3. MEDIDA

Criterio de evaluación	Estándares de aprendizaxe
------------------------	---------------------------

MTB2.4.1. Resolve problemas que impliquen o dominio dos contidos traballados.	MTB3.1.1. Coñece e utiliza o quilómetro, o metro e o centímetro como unidades de medida de lonxitude
B3.2. Coñecer e utilizar o quilo, o medio quilo e o cuarto quilo como unidades de medida de peso.	MTB3.2.1. Coñece e utiliza o quilo, o medio quilo e o cuarto quilo como unidades de medida de peso.
B3.3. Coñecer e utilizar o litro, medio litro e cuarto litro como unidades de medida de capacidade.	MTB3.3.1. Coñece e utiliza o litro, medio litro e cuarto litro como unidades de medida de capacidade

BLOQUE 4. XEOMETRÍA

Criterio de avaliación	Estándares de aprendizaxe
B4.2. Nomear un polígono segundo o seu número de lados	MTB4.2.1. Coñece os diferentes tipos de polígonos en obxectos do entorno inmediato.

BLOQUE 5. ESTATÍSTICA E PROBABILIDADE

Criterio de avaliación	Estándares de aprendizaxe
B5.1. Recoller e rexistrar unha información cuantificable, utilizando algúns recursos de representación gráfica: táboas de datos, bloques de barras, diagramas lineais, gráficos de pictogramas... comunicando a información	MTB5.1.1. Rexistra e interpreta datos en representacións gráficas.

Plástica

BLOQUE 1. EDUCACIÓN AUDIOVISUAL

Criterio de avaliación	Estándares de aprendizaxe
B1.3. Identificar as formas básicas e diferentes tonalidades e texturas.	EPB1.3.1. Realiza debuxos e colorea con diferentes tonalidades. EPB1.3.2. Manexa en producións propias as posibilidades que adoptan as diferentes formas, cores e texturas.
B1.5. Manexar as actividades plásticas utilizando coa correspondente destreza diferentes ferramentas (recortar, pegar, encher, traballar con pincel, pegamentos etc.)	EPB1.5.1. Practica con precisión o recorte, o pegado, o pintado etc

BLOQUE 2. EXPRESIÓN ARTÍSTICA

Criterio de avaliación	Estándares de aprendizaxe
B2.3. Realizar composicións bidimensionais e tridimensionais segundo un desexo de expresión, coas técnicas aprendidas.	EPB2.3.1. Practica con precisión o recorte e o encartado para crear obras bidimensionais e tridimensionais.
B2.6. Recoñecer, diferenciar e utilizar a expresividade de diversos materiais e soportes audiovisuais	EP2.6.1. Elabora e representa imaxes despois dunha presentación audiovisual. EP2.6.2. Deseña sinxelas creacións plásticas despois de recoller información por medios audiovisuais
B2.7. Coidar, respectar e utilizar axeitadamente os materiais, os utensilios e os espazos	EP2.7.1. Coida o material e respecta as normas preestablecidas.
B2.8. Elaborar os traballos individualmente e en grupo.	EP2.8.1. Aмосa interese polo traballo individual e colabora no grupo para a consecución dun fin colectivo.

BLOQUE 3. DEBUXO XEOMÉTRICO

Criterio de avaliación	Estándares de aprendizaxe

Valores sociais e cívicos

BLOQUE 1. A IDENTIDADE E DIGNIDADE DA PERSOA

Criterio de avaliación	Estándares de aprendizaxe
B1.1. Crear unha imaxe positiva dun mesmo/a en base ás autopercepcións e autodescrición de calidade	VSCB1.1.1. Recoñece e describe verbalmente os seus estados de ánimo en composicións libres.
B1.4. Adquirir capacidades para tomar decisións, manexando as dificultades para superar frustracións e sentimentos negativos ante os problemas.	VSCB1.4.2. Toma iniciativas de actuación durante a colaboración.
B1.5. Desenvolver a autonomía e a capacidade de emprendemento para conseguir logros persoais responsabilizándose do ben común	VSCB1.5.1. Participa con interese na resolución de problemas escolares.

BLOQUE 2. A COMPRENSIÓN E O RESPECTO NAS RELACIÓNS INTERPERSOAIS

Criterio de avaliación	Estándares de aprendizaxe
B2.1. Expresar opinións, sentimentos e emocións, empregando coordinadamente a linguaxe verbal e non verbal	VSCB2.1.1 Expresar con claridade sentimentos e emocións
B2.4. Actuar con tolerancia comprendendo e aceptando as diferenzas.	VSCB2.4.1. Identifica distintas maneiras de ser e actuar. VSC2.4.2. Identifica necesidades dos compañeiros e compañeiras, resalta as súas calidades e emite cumprimentos.
B2.5. Contribuír á mellora do clima do grupo amosando actitudes cooperativas e establecendo relacións respectuosas	VSCB2.5.1. Forma parte activa das dinámicas do grupo

BLOQUE 3. A CONVIVENCIA E OS VALORES SOCIAIS

Criterio de avaliación	Estándares de aprendizaxe
B3.2. Traballar en equipo favorecendo a interdependencia positiva e amosando condutas solidarias.	VSCB3.2.2. Respecta as regras durante o traballo en equipo
B3.4. Participar activamente na vida cívica de forma pacífica e democrática transformando o conflito en oportunidade e usando a linguaxe positiva na comunicación de pensamentos, intencións e posicionamentos persoais	VSCB3.4.2. escoita as razóns das persoas coas que entra en conflito, compréndelas, na medida das súas posibilidades e exponas oralmente VSCB3.4.4. Explica conflitos, causas e as súas posibles solucións, tendo en conta os sentimentos básicos das partes.
B3.6. Participar activamente na vida cívica valorando a igualdade de dereitos e corresponsabilidade entre homes e mulleres.	VSCB3.6.1. Colabora con persoas do outro sexo en diferentes situacións escolares. VSCB3.6.2. Realiza diferentes tipos de actividades independentemente do seu sexo

Procedemento de avaliación

O curso presencial dase por finalizado no 2º trimestre, pero o 3º trimestre pode influir de xeito positivo de cara á cualificación.

Nas cualificacións terá máis peso as do 1º e 2º trimestre e no terceiro o traballo realizado tera sido en conta de xeito positivo e para recuperar as competencias e estándares, que non foron acadados anteriormente.

INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN

- **Os instrumentos de avaliación que utilizarei son os seguintes:**

- Observación directa.
- Traballo diario.
- Fichas.
- Cadernos de clase.
- Pequenos controis da evolución do alumno e alumna. (avaliación continua)
- Asistencia e comportamento.

- **Os criterios de cualificación son:**

- Remata as tarefas
- Actitude ante o traballo.
- Limpeza na presentación dos traballos.
- Participación en clase.
- Comportamento.
- Coidado do material.

METODOLOXÍA E ACTIVIDADES DO 3º TRIMESTRE (RECUPERACIÓN, REPASO, REFORZO E AMPLIACIÓN)

A prioridade será a de garantir a atención e o contacto co alumnado, que nos permita continuar co proceso de aprendizaxe de forma telemática, establecendo unha rutina e hábito de traballo. Para favorecer esta comunicación usaranse grupos de whatsapp, correo electrónico e foros da aula virtual.

Tendo en conta que o centro garantiu a conectividade de todo o alumnado, a ferramenta utilizada como soporte para as actividades a levar a cabo no terceiro trimestre, será a Aula Virtual.

As actividades serán globalizadas e competenciais, e terán a finalidade de reforzar os contidos e aprendizaxes acadados durante o primeiro e o segundo trimestre, así como de ampliación de contidos traballados no primeiro curso de primaria (no caso das linguas e das ciencias).

Cabe destacar que na área de matemáticas, se ben se ampliarán contidos relacionados coa multiplicación (que se iniciara no segundo trimestre), quedará pendente para o vindeiro curso o relacionado coa aproximación ao concepto da división.

As actividades terán diversos formatos, a maioría delas recursos audiovisuais interactivos (presentacións, videos educativos, xogos e fichas interactivas, solucionarios en pdf), algúns existentes na rede e outros de elaboración propia, co fin de ofrecer unhas propostas máis

personalizadas e motivadoras ao alumnado.

Algunhas desas ferramentas utilizadas para a creación de actividades son Kahoot, EdiLim, Liveworksheets, xerador de actividades da Aula Virtual,... Nalgúns casos tamén se continuará con actividades que se podan realizar nos libros de texto (material funxible).

Favorecerase a entrega destas actividades a través do whatsapp, correo electrónico, buzóns de entrega de fichas interactivas, aula virtual,... co fin de levar un rexistro e facer unha valoración positiva.

As actividades que supoñan un avance non serán avaliadas, e o resto serán tidas en conta de xeito positivo.

XUNTA DE GALICIA
CONSELLERÍA DE EDUCACIÓN, UNIVERSIDADE
E FORMACIÓN PROFESIONAL

CEIP "NICOLÁS DEL RÍO"

R/ López Cortón s/n - Tfño.: 881 930091

15350 - CEDEIRA (A CORUÑA). ceip.nicolas.rio@edu.xunta.es

<http://www.edu.xunta.es/centros/ceipnicolasrio/>

Adaptación da programación Educación Primaria

Tendo en conta o *Decreto 105/2014 do 4 de setembro polo que se establece o currículo da Educación Primaria na Comunidade Autónoma de Galicia*, e segundo as *Instrucións do 27 de abril de 2020 da Dirección Xeral de Educación* para o desenvolvemento do terceiro trimestre do curso 2019/20 establécense os seguintes criterios de avaliacións e estándares de aprendizaxes esixibles para o seguinte nivel educativo:

3º Educación Primaria

Ciencias da natureza

BLOQUE 1. INICIACIÓN Á ACTIVIDADE CIENTÍFICA.

Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.1. Realizar un proxecto para a obtención dun produto como resultado dun problema formulado, elaborando con certa autonomía documentación sobre o proceso. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CNB1.1.1. Busca, selecciona e organiza a información importante, obtén conclusións e comunica o resultado de forma oral e escrita de maneira ordenada, clara e limpa, en diferentes soportes.
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CNB1.1.2. Manifesta certa autonomía na observación, planificación e execución de accións e tarefas e ten iniciativa na toma de decisións.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.2. Establecer conxecturas de sucesos ou problemas que ocorren no seu contorno por medio da observación, e obter unha información. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CNB1. 2.1. Establece conxecturas de sucesos ou problemas do seu contorno mediante a observación obtén unha información.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.3. Traballar de forma cooperativa apreciando o coitado pola seguridade propia e a dos seus compañeiros/as, coidando as ferramentas e facendo un uso axeitado dos materiais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CNB1.3.1. Coñece e aplica estratexias para estudar e traballar de forma eficaz individualmente e en equipo, amosando habilidades para a resolución pacífica de conflitos.

BLOQUE 2. O SER HUMANO E A SAÚDE

Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.1. Coñecer a morfoloxía externa do propio corpo e os órganos máis importantes para o seu funcionamento. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CNB2.1.1. Explica a morfoloxía externa do propio corpo, o seu funcionamento nun sentido global e os cambios nas distintas etapas da vida.
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CNB2.1.2. Coñece os principais órganos vitais e entende a súa importancia no funcionamento do organismo.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.2. Identificar e explicar as consecuencias para a saúde e o desenvolvemento persoal de determinados hábitos de alimentación, hixiene, exercicio físico e descanso deseñando protocolos para a súa prevención. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CNB2.2.1 Emprega hábitos de hixiene, de exercicio e de alimentación sa na escola.

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CNB2.2.2. Recoñece algúns factores causantes das enfermidades máis habituais (caries, catarros, gripe e obesidade) e aplica actuacións para á súa prevención.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.3. Deseñar un menú equilibrado para a súa idade. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CNB2.3.1. Clasifica alimentos en función dos nutrientes principais.
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CNB2.3.2. Diferencia entre dieta equilibrada e non equilibrada e elabora un menú saudable na escola.

BLOQUE 3. OS SERES VIVOS

Criterios de avaliación	Estandares de aprendizaxe.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.1. Identificar e clasificar, con criterios científicos, animais e plantas do seu contorno próximo, recoñecer as súas características principais e buscar información en fontes variadas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CNB3.1.1. Observa, identifica e recoñece as características básicas e clasifica animais vertebrados e invertebrados do seu contorno, con criterio científico.
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CNB3.1.2. Observa, identifica e recoñece as características das plantas do seu contorno e clasifícaaas con criterio científico.
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CNB3.1.3. Utiliza claves e guías para a clasificación de animais e plantas.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.2. Observar e rexistrar de forma cooperativa, algún proceso asociado ao ciclo vital dun ser vivo, no seu medio ou na aula. Comunicar de xeito oral e escrito os resultados, empregando soportes textuais variados. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CNB3.2.1. Coñece as funcións de relación, reprodución e alimentación dun ser vivo e as explica empregando diferentes soportes.
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CNB3.2.2. Rexistra e comunica de xeito oral e escrito os resultados da observación do ciclo vital previamente planificado.

BLOQUE 4. MATERIA E ENERXÍA

Criterios de avaliación	Estandares de aprendizaxe.
Non se avaliaron	Non se avaliaron

BLOQUE 5. A TECNOLOXÍA, OBXECTOS E MÁQUINAS

Criterios de avaliación	Estandares de aprendizaxe.
Non se avaliaron	Non se avaliaron

Ciencias sociais

BLOQUE 1. CONTIDOS COMÚNS

Criterios de avaliación	Estandares de aprendizaxe.
<ul style="list-style-type: none"> B1.1. Realizar un traballo de investigación que supoña a busca, selección e organización de información sobre a área (empregando as TIC e outras fontes), a realización dun produto, a documentación do proceso (a través do uso do cartafol) e a comunicación do resultados, valorando o esforzo e amosando actitudes de cooperación, participación e respecto. 	<ul style="list-style-type: none"> CSB1.1.1. Busca información (empregando as TIC e outras fontes directas e indirectas), selecciona a relevante, a organiza, analiza, obtén conclusións sinxelas e as comunica oralmente e/ou por escrito.
	<ul style="list-style-type: none"> CSB1.1.2. Manifesta autonomía na planificación e execución de accións e tarefas coidando a súa presentación, ten iniciativa na toma de decisións e asume responsabilidades.
<ul style="list-style-type: none"> B1.2. Empregar estratexias de traballo cooperativo, adoitar un comportamento de respecto e tolerancia ante diferentes ideas e achegas alleas nos diálogos e debates. 	<ul style="list-style-type: none"> CSB1.2.1. Participa en actividades individuais e de grupo e, emprega estratexias de traballo cooperativo adoitando un comportamento responsable, construtivo e solidario e respecta os principios básicos do funcionamento democrático.
<ul style="list-style-type: none"> B1.3. Coñecer a terminoloxía propia da área e achegarse a comprender textos sinxelos de carácter social, xeográfico e histórico. 	<ul style="list-style-type: none"> CSB1.3.1. Identifica a terminoloxía propia da área e comprende textos sinxelos de carácter social, xeográfico e histórico.

BLOQUE 2. O MUNDO QUE NOS RODEA

Criterios de avaliación	Estandares de aprendizaxe.
<ul style="list-style-type: none"> B2.1. Recoñecer e situar os elementos principais do sistema solar: o Sol, os planetas e as súas características básicas empregando as TIC. 	<ul style="list-style-type: none"> CSB2.1.1. Identifica, localiza os elementos principais do Sistema Solar: o Sol, os planetas e recoñece algunhas das súas características básicas empregando as TIC.
<ul style="list-style-type: none"> B2.2. Localizar o planeta Terra e a Lúa no sistema solar recoñecendo as súas características principais, movementos e consecuencias máis directas que producen na súa vida diaria e na contorna próxima. 	<ul style="list-style-type: none"> CSB2.2.1. Describe de forma sinxela os movementos terrestres, o eixe do xiro e os polos xeográficos.
	<ul style="list-style-type: none"> CSB2.2.2. Expón, de maneira sinxela, como se produce o cambio entre o día e a noite e as estacións do ano como consecuencia dos movementos terrestres.
	<ul style="list-style-type: none"> CSB2.2.3. Identifica a Lúa como satélite da Terra e describe algunhas das súas características principais.
<ul style="list-style-type: none"> B2.3. Identificar as capas da Terra segundo a súa estrutura sexa interna ou externa. Explicar que é un volcán, que acontece no momento da erupción e algunhas medidas de actuación básicas para a prevención de danos. 	<ul style="list-style-type: none"> CSB2.3.1. Identifica, nomea e describe as capas da Terra.
	<ul style="list-style-type: none"> CSB2.3.2. Explica que é un volcán e que acontece cando entra en erupción e nomea algunha medida para prever danos.
<ul style="list-style-type: none"> B2.4. Identificar as distintas formas de representar a su- 	<ul style="list-style-type: none"> CSB2.4.1. Recoñece as distintas formas de representa-

perficie terrestre e localizar o lugar no que vive.	ción da Terra, planos, mapas, planisferios e globos terráqueos.
<ul style="list-style-type: none"> B2.5. Distinguir entre planos e mapas, incluíndo os planisferios, facendo sinxelas interpretacións con escalas e signos convencionais básicos sobre mapas ou planos da súa entorna próxima. 	<ul style="list-style-type: none"> CSB2.5.1. Diferencia entre plano, mapa e planisferios, interpreta unha escala sinxela nun mapa e identifica signos convencionais máis usuais e básicos que poden aparecer nel.
<ul style="list-style-type: none"> B2.6. Orientarse no espazo próximo empregando algunha técnica de orientación e instrumentos. 	<ul style="list-style-type: none"> CSB2.6.1. Orientase no espazo empregando algunha técnica de orientación e instrumento.
<ul style="list-style-type: none"> B2.7. Identificar a atmosfera como escenario dos fenómenos meteorolóxicos, coñecer algúns destes fenómenos máis frecuentes na súa contorna e explicar, de maneira sinxela como se forman as nubes e as precipitación. 	<ul style="list-style-type: none"> CSB2.7.1. Identifica e nomea fenómenos atmosféricos e describe as causas que producen a formación das nubes e as precipitacións.
<ul style="list-style-type: none"> B2.8. Identificar os aparatos de medida que se empregan para na recollida de datos. Recoller datos empregando as TIC, representar e interpretar gráficos sinxelos e comparalos coa información na web e prensa dixital ou escrita. 	<ul style="list-style-type: none"> CSB2.8.1. Identifica e sabe usar os distintos aparellos de medida que se utilizan para a recollida de datos atmosféricos.
<ul style="list-style-type: none"> B2.9. Coñecer cal e a función dunha estación meteorolóxica e facer pequenas observacións. 	<ul style="list-style-type: none"> CSB2.9.1. Describe unha estación meteorolóxica, explica a súa función, confecciona e interpreta gráficos moi básicos de temperaturas e precipitacións.
<ul style="list-style-type: none"> B2.10. Interpretar o tempo atmosférico en mapas do tempo sinxelos da comunidade autónoma. 	<ul style="list-style-type: none"> CSB2.10.1. Interpreta mapas do tempo sinxelos de Galicia distinguindo os seus elementos principais.
<ul style="list-style-type: none"> B2.11. Diferenciar entre clima e tempo atmosférico, recoñecer as tres grandes zonas climáticas mundiais e comparalas co clima do espazo no que vive. 	<ul style="list-style-type: none"> CSB2.11.1. Diferencia entre clima e tempo atmosférico.
	<ul style="list-style-type: none"> CSB2.11.2. Nomea as tres grandes zonas climáticas do planeta e identifica algunha característica principal que se identifique co clima da súa contorna.
<ul style="list-style-type: none"> B2.12. Explicar como se produce o ciclo da auga e as súas fases relacionándoos cos elementos da paisaxe da súa contorna próxima. 	<ul style="list-style-type: none"> CSB2.12.1. Escribe ordenadamente as fases nas que se produce o ciclo da auga.
<ul style="list-style-type: none"> B2.13. Explicar que é unha paisaxe, os seus elementos básicos e recoñecer os distintos tipos de paisaxes de Galicia. 	<ul style="list-style-type: none"> CSB2.13.1. Define paisaxe, identifica os seus elementos e recoñece as diferentes tipos de paisaxe básicas na comunidade autónoma.
<ul style="list-style-type: none"> B2.14. Localizar nun mapa os principais elementos da paisaxe: unidades de relevo e ríos máis importantes da comunidade autónoma e coñecer algunha característica relevante de cada un deles. 	<ul style="list-style-type: none"> CSB2.14.1. Localiza nun mapa os principais elementos da paisaxe: unidades de relevo e ríos máis importantes da comunidade autónoma.
<ul style="list-style-type: none"> B2.15. Explicar a importancia e as consecuencias da intervención humana no medio próximo valorando a necesidade dun desenvolvemento sostible. 	<ul style="list-style-type: none"> CSB2.15.1. Explica o impacto e as consecuencias negativas que a acción humana ten sobre o medio máis próximo.
	<ul style="list-style-type: none"> CSB2.15.2. Explica a importancia de coidar a atmosfera e as consecuencias de non facelo.

	<ul style="list-style-type: none"> CSB2.15.3 Propón algunhas medidas para o desenvolvemento sostible e un consumo responsable.
--	---

BLOQUE 3. VIVIR EN SOCIEDADE

Criterios de avaliación	Estandares de aprendizaxe.
Non se avaliaron	Non se avaliaron

BLOQUE 4. AS PEGADAS DO TEMPO

Criterios de avaliación	Estandares de aprendizaxe.
Non se avaliaron	Non se avaliaron

BLOQUE 5. A TECNOLOXÍA, OBXECTOS E MÁQUINAS

Criterios de avaliación	Estandares de aprendizaxe.
Non se avaliaron	Non se avaliaron

Lingua galega e literatura

BLOQUE 1. COMUNICACIÓN ORAL. FALAR E ESCOITAR

Criterios de avaliación	Estandares de aprendizaxe.
<ul style="list-style-type: none"> B1.1. Comprender textos orais sinxelos dos medios de comunicación, extraendo o sentido global e información específica. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.1.1. Comprende as ideas principais dun texto oral sinxelo dos medios de comunicación, extraendo o sentido global da mensaxe.
	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.1.2. Identifica <i>quen, que e onde</i> nunha noticia.
	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.1.3. Elabora un breve resumo, a partir de preguntas, dun texto oral sinxelo e valora os informativos da radio e da televisión como fonte de información.
<ul style="list-style-type: none"> B1.2. Utilizar os documentos audiovisuais como instrumento de aprendizaxe. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.2.1. Usa e manexa documentos impresos, audiovisuais e dixitais para obter a información máis importante e necesaria.
	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.2.2. Selecciona informacións relevantes dos documentos audiovisuais para realizar tarefas de aprendizaxe
<ul style="list-style-type: none"> B1.3. Comprender e producir textos orais sinxelos, propios do uso cotián ou do ámbito académico. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.3.1. Participa nunha conversa entre iguais, comprendendo o que di o interlocutor e intervindo adecuadamente.
	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.3.2. Sigue unha exposición da clase e extrae o sentido global e as informacións máis relevantes, preguntando se é necesario para verificar a súa

	comprensión.
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB1.3.3. Elabora e produce textos orais sinxelos (explicacións, breves exposicións, narracións curtas...) presentando as ideas cunha coherencia lineal elemental e responde preguntas aclaratorias elementais sobre o seu contido.
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB1.3.4. Participa no traballo en grupo.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.4. Manter unha actitude de escoita adecuada, respectando as opinións dos e das demais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB1.4.1. Atende as intervencións dos e das demais, en conversas e exposicións sen interromper.
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB1.4.2. Respecta as opinións da persoa que fala.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.5. Participar nas diversas situacións de interacción oral que se producen na aula amosando valoración e respecto polas normas que rexen a interacción oral. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB1.5.1. Respecta as quendas de palabra nos intercambios orais.
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB1.5.2. Respecta as opinións das persoas participantes nos intercambios orais.
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB1.5.3. Utiliza a lingua galega en calquera situación de comunicación dentro da aula e valora o seu uso fóra dela.
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB1.5.4. Emprega unha postura e xestualidade que transmite predisposición para interactuar cos demais.
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB1.5.5. Exprésase cunha pronuncia e dicción correctas.
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB1.5.6. Participa na conversa formulando e contestando preguntas.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.6. Amosar interese por expresarse en público coherentemente, sen contradicións, sen repeticións innecesarias e usando nexos adecuados. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB1.6.1. Elabora un discurso oral coherente, utilizando un vocabulario adecuado á súa idade.
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB1.6.2. Elabora un discurso oral cohesivo, utilizando algúns nexos básicos.
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB1.6.3. Aмосa un discurso oral, claro, cunha pronuncia e entoación axeitadas e propias da lingua galega.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.7. Elaborar textos orais sinxelos propios dos medios de comunicación. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB1.7.1. Elabora textos orais sinxelos propios dos medios de comunicación mediante simulación.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.8. Amosar respecto e cooperación nas situacións de aprendizaxe en grupo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB1.8.1. Aмосa respecto ás ideas e achegas dos e das demais e contribúe ao traballo en grupo.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.9. Interesarse por amosar unha pronuncia e entoación adecuadas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB1.9.1. Interésase por expresarse oralmente coa pronuncia e entoación adecuada a cada acto comunicativo.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.10. Usar, de forma xeral, unha linguaxe non 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB1.10.1. Usa, de forma xeral, unha linguaxe non

discriminatoria e respectuosa coas diferenzas.	sexista.
	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.10.2. Identifica o uso de linguaxe discriminatoria e sexista evidente.
<ul style="list-style-type: none"> B1.11. Comparar textos orais sinxelos producidos en diferentes variedades dialectais da lingua galega. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.11.1. Compara textos orais sinxelos producidos en diferentes variedades dialectais da lingua galega.
<ul style="list-style-type: none"> B1.12. Identificar a lingua galega con diversos contextos de uso oral. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.12.1. Identifica a lingua galega oral con diversos contextos profesionais: sanidade, educación, medios de comunicación...
	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.12.2. Recoñece a validez da lingua galega para conversas con persoas coñecidas ou descoñecidas.

BLOQUE 2. COMUNICACIÓN ESCRITA. LER

Criterios de avaliación	Estandares de aprendizaxe.
<ul style="list-style-type: none"> B2.1. Comprender, buscar, localizar e seleccionar información explícita en textos sinxelos de soportes variados (webs infantís, libros, carteis). 	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.1.1. Comprende a información relevante de textos sinxelos procedentes dos medios de comunicación social ou propios de situacións cotiás.
	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.1.2. Identifica as ideas principais dun texto sinxelo (narrativo, descritivo, expositivo).
	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.1.3. Busca, localiza e selecciona información concreta dun texto sinxelo.
	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.1.4. Interpreta, personificacións e hipérboles en textos sinxelos.
	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.1.5. Identifica a estrutura xeral dun texto.
	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.1.6. Emprega o dicionario, de xeito guiado, para resolver as dúbidas de vocabulario que atopa nos textos.
<ul style="list-style-type: none"> B2.2. Interpretar e comprender, de maneira xeral, a información procedente de sinxelos gráficos, e ilustracións. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.2.1. Interpreta e comprende, de maneira xeral, a información de sinxelos gráficos e ilustracións, relacionando esta co contido do texto que a acompaña.
<ul style="list-style-type: none"> B2.3. Realizar o subliñado das ideas principais dun texto sinxelo e resumir o seu contido. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.3.1. Realiza o subliñado das ideas principais dun texto sinxelo.
	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.3.2. Realiza o resumo, a partir de preguntas, dun texto sinxelo.
<ul style="list-style-type: none"> B2.4. Utilizar, de maneira xeral, estratexias para mellorar a lectura. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.4.1. Deducer, de maneira xeral, o posible contido dun texto antes de lelo, axudándose do título e as ilustracións.
	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.4.2. Relé un texto e marca as palabras clave para acadar a comprensión, cando é preciso.
<ul style="list-style-type: none"> B2.5. Utilizar de xeito guiado as tecnoloxías da infor- 	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.5.1. Utiliza de xeito guiado as tecnoloxías da in-

mación para obter información e modelos para a lectura.	formación para obter información e modelos para a lectura.
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB2.5.2. Utiliza de xeito guiado dicionarios dixitais para interpretar a información dun texto.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.6. Ler, en silencio ou en voz alta, textos sinxelos en galego, adaptados á súa idade e aos seus intereses. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB2.6.1. Descodifica sen dificultade as palabras.
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB2.6.2. Le textos sinxelos en voz alta sen dificultade.
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB2.6.3. Le textos, adaptados e próximos á súa experiencia, en silencio, sen dificultade.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.7. Usar as bibliotecas de aula, e de centro, respectando as normas básicas de funcionamento, e participar en actividades literarias. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB2.7.1. Utiliza as biblioteca de aula e de centro respectando as normas básicas do seu o funcionamento.
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB2.7.2. Valora as bibliotecas de aula e de centro como instrumento cotián de busca de información e fonte de recursos textuais diversos.
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB2.7.3. Participa en actividades literarias do centro.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.8. Ter interese por ter unha biblioteca propia. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB2.8.1. Coida, conserva e organiza os seus libros.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.9. Amosar interese polos textos escritos como fonte de aprendizaxe e medio de comunicación e de lecer. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB2.9.1. Amosa interese pola lectura como fonte de aprendizaxe e medio de comunicación e de lecer.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.10. Amosar certa autonomía lectora e capacidade de selección de textos do seu interese, así como ser quen de expresar preferencias. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB2.10.1. Selecciona textos do seu interese, en función dos seus gustos e preferencias.

BLOQUE 3. COMUNICACIÓN ESCRITA. ESCRIBIR

Criterios de avaliación	Estandares de aprendizaxe.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.1. Usar, as estratexias de planificación, textualización e revisión do texto. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB3.1.1. Planifica a elaboración do texto, antes de comezar a escribir, xerando ideas, seleccionando e estruturando a información.
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB3.1.2. Elabora o texto, con coherencia xeral e de xeito creativo.
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB3.1.3. Aplica, de forma xeral, os signos de puntuación (punto, coma, dous puntos, puntos suspensivos, signos de exclamación e interrogación).
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB3.1.4. Aplica, de maneira xeral, a norma lingüística: ortografía, léxico, morfosintaxe.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.2. Producir textos sinxelos de diferente tipoloxía que permitan narrar, describir e resumir, emocións e informacións relacionadas con situacións cotiás e aqueles que sexan característicos dos medios de comunicación. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB3.2.1. Elabora, en diferentes soportes, textos propios da vida cotiá e académica, imitando modelos: cartas e correos electrónicos, mensaxes curtas, normas de convivencia, avisos, instrucións...

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB3.2.2. Redacta textos xornalísticos (noticias) e publicitarios (anuncios e carteis) de xeito creativo.
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB3.2.3. Elabora diferentes tipos de textos (narrativos e descritivos) seguindo un guión establecido.
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB3.2.4. Escribe textos coherentes empregando algúns elementos de cohesión.
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB3.2.5. Resume brevemente o contido de textos sinxelos, a partir de preguntas, propios do ámbito da vida persoal ou familiar ou dos medios de comunicación.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.3. Elaborar textos do ámbito académico para comunicar información. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB3.3.1. Elabora por escrito textos do ámbito académico moi sinxelos (cuestionarios, resumos, descrições, explicacións...) para obter e comunicar información.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.4. Elaborar textos sinxelos que combinen a linguaxe verbal e a non verbal. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB3.4.1. Elabora textos sinxelos que combinan a linguaxe verbal e non verbal: carteis publicitarios, anuncios, cómics.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.5. Usar de xeito guiado, programas informáticos de procesamento de texto. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB3.5.1. Usa de xeito guiado, programas informáticos de procesamento de texto.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.6. Utilizar recursos gráficos e paratextuais que faciliten a comprensión dos textos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB3.6.1. Usa recursos gráficos e paratextuais sinxelos (ilustracións, subliñados, gráficos e tipografía) para facilitar a comprensión dos textos. ▪ LGB3.6.2. Ilustra creativamente os seus textos con imaxes redundantes co seu contido.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.7. Coidar a presentación dos traballos escritos en calquera soporte e valorar a lingua escrita como medio de comunicación e de expresión creativa. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB3.7.1. Coida a presentación dos textos seguindo as normas básicas de presentación establecidas: marxes, disposición no papel, limpeza, calidade caligráfica, separación entre parágrafos, interliñado...
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB3.7.2. Valora a lingua escrita como medio de comunicación e de expresión creativa.

BLOQUE 4. COÑECEMENTO DA LINGUA

Criterios de avaliación	Estandares de aprendizaxe.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.1. Utilizar terminoloxía lingüística e gramatical básica, como apoio á comprensión e á produción de textos, así como aplicar o seu coñecemento na mellora do uso da lingua. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB4.1.1. Sinala a denominación dos textos traballados e recoñece nestes, enunciados, palabras e sílabas.
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB4.1.3. Separa as sílabas que conforman cada palabra, diferenciando a sílaba tónica das átonas.

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB4.1.4. Identifica nun texto substantivos e adxectivos.
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB4.1.5. Sinala o xénero e número de palabras dadas e é quen de cambialo.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.2. Aplicar, de forma xeral, as normas ortográficas básicas, apreciando o seu valor social e a necesidade de cinguirse a elas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB4.2.1. Aprecia o valor social das normas ortográficas e a necesidade de cinguirse a elas.
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB4.2.2. Utiliza as normas ortográficas básicas, aplicándoas nas súas producións escritas, con especial atención ás maiúsculas.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.3. Utilizar correctamente as regras de puntuación, así como unha sintaxe elemental nas producións orais e escritas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB4.3.1. Emprega, de forma xeral, os signos de puntuación.
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB4.3.2. Usa unha sintaxe elemental adecuada nas súas producións.
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB4.3.3. Respecta, de xeito xeral, as normas morfosintácticas de colocación do pronome átono.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.4. Recoñecer e empregar conectores básicos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB4.4.1. Usa diversos conectores básicos entre oracións: adición e causa.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.6. Identificar palabras compostas e derivadas, así como sinónimos, antónimos e palabras polisémicas básicas, para comprender e producir textos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB4.6.2. Recoñece e usa sinónimos, antónimos e palabras polisémicas básicas.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.7. Valorar a lingua galega dentro da realidade plurilingüe e pluricultural de España e de Europa. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB4.7.1. Valora a lingua galega dentro da realidade plurilingüe e pluricultural de España e de Europa.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.8. Establecer relacións elementais entre as diversas linguas que coñece ou está a aprender para reflexionar sobre como mellorar os seus procesos comunicativos na lingua galega, recoñecer as posibles interferencias e lograr unha competencia comunicativa integrada. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB4.8.1. Identifica diferenzas, regularidades e semellanzas sintácticas, ortográficas, morfolóxicas e léxicas moi evidentes e básicas entre todas as linguas que coñece e/ou está a aprender, como punto de apoio para a súa aprendizaxe.

BLOQUE 5. EDUCACIÓN LITERARIA

Crterios de avaliación	Estandares de aprendizaxe.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.1. escoitar, memorizar, reproducir e valorar textos sinxelos, procedentes da literatura galega en xeral, e da literatura galega popular en particular. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB5.1.1. escoita, memoriza e reproduce textos sinxelos procedentes da literatura popular oral galega (adiviñas, lendas, contos, poemas, cancións, ditos) e da literatura galega en xeral.
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB5.1.2. Valora os textos da literatura oral galega como fonte de coñecemento da nosa cultura e como recurso de gozo persoal.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.2. Ler textos e obras en galego adaptadas á idade e 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB5.2.1. Le en silencio obras e textos en galego da literatura infantil, adaptacións breves de obras clásicas e

en diferentes soportes.	literatura actual, adaptadas á idade e en diferentes soportes.
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB5.2.2. Le en voz alta obras e textos en galego da literatura infantil, adaptacións breves de obras clásicas e literatura actual, adaptadas á idade e en diferentes soportes.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.3. Identificar o xénero literario ao que pertencen uns textos dados.. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB5.3.1. É quen de identificar o xénero literario ao que pertencen uns textos dados: narrativa, poesía e teatro.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.4. Recrear e compoñer poemas e relatos a partir de modelos sinxelos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB5.4.1. Recrea e compón poemas e relatos, a partir de modelos sinxelos, para comunicar sentimentos, emocións, preocupacións, desexos, estados de ánimo ou lembranzas.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.5. Participar activamente en dramatizacións de situacións e de textos literarios. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB5.5.1. Participa activamente en dramatizacións de situacións e de textos literarios.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.6. Valorar a literatura en calquera lingua, como vehículo de comunicación e como recurso de gozo persoal. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB5.6.1. Valora a literatura en calquera lingua, como vehículo de comunicación e como recurso de gozo persoal.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.7. Amosar interese, respecto e tolerancia ante as diferenzas persoais, sociais e culturais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB5.7.1. Amosa curiosidade por coñecer outros costumes e formas de relación social, respectando e valorando a diversidade cultural.

Lingua castelá e literatura

BLOQUE 1. COMUNICACIÓN ORAL. FALAR E ESCOITAR

Criterios de avaliación	Estandares de aprendizaxe.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.1. Participar en situacións de comunicación, dirixidas ou espontáneas, respectando a quenda de palabra e a intervención dos e das demais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB1.1.1. Expresa de forma global, ideas, opinións e sentimentos con certa claridade.
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB1.1.2. Aplica as normas sociocomunicativas: escoita atenta, espera de quendas, respecto da opinión dos e das demais.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.2. Recoñecer a información verbal e non verbal dos discursos orais e integrala na produción propia. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB1.2.1. Integra de xeito global os recursos verbais e non verbais para comunicarse oralmente, identificando o valor comunicativo destes.
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB1.2.2. Exprésase cunha pronunciación e unha dicción correctas.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.3. Expresarse con coherencia básica de forma oral para satisfacer necesidades de comunicación en diferentes situación de aula. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB1.3.1. Participa activamente e con coherencia básica en diversas situacións de comunicación: <ul style="list-style-type: none"> Diálogos Exposicións orais seguindo un modelo, e guiadas, con axuda, cando cumpra, das tecnoloxías da infor-

	mación e da comunicación.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.4. Facer hipóteses sobre o significado de palabras evidentes a partir do seu contexto de uso. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB1.4.1. Identifica polo contexto o significado de distintas palabras.
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB1.4.2. Utiliza o vocabulario axeitado a súa idade para expresarse con progresiva precisión nos diferentes contextos de comunicación.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.5. Recoñecer o tema e as ideas principais de textos orais breves e sinxelos de diferente tipoloxía, segundo a forma da mensaxe (descritivos, narrativos, dialogados, expositivos) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios e prescritivos). 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB1.5.1. Comprende de forma global a información xeral de textos orais de uso habitual, do ámbito escolar e social, identifica o tema e selecciona as ideas principais: noticias, contos, folletos informativos, narracións, textos científicos, anuncios publicitarios, receitas médicas....
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB1.5.3. Responde preguntas sinxelas correspondentes á comprensión literal.
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB1.5.4. Utiliza de xeito guiado a información recollida, para levar a cabo diversas actividades en situacións de aprendizaxe.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.6. Utilizar os medios de comunicación social como instrumento de aprendizaxe. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB1.6.1. Utiliza de xeito guiado os medios audiovisuais e dixitais para obter información.
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB1.6.2. Transforma en noticias sinxelas feitos cotiás próximos á súa realidade, imitando modelos.
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB1.6.3. Comprende de forma global o contido principal dunha entrevista, noticia ou debate infantil procedente dos medios de comunicación.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.7. Reproducir textos axeitados aos seus gustos e intereses. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB1.7.1. Reproduce de memoria textos literarios, non literarios e propios, sinxelos e breves, axeitados aos seus gustos e intereses.
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB1.7.2. Interpreta diferentes personaxes, reflectindo as súas características esenciais, memorizando e representando as súas accións e xestos máis definitorios.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.8. Producir textos orais adecuados ao nivel dos xéneros máis habituais imitando modelos, atendendo á forma da mensaxe (descritivos, narrativos, dialogados, expositivos) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios e prescritivos). 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB1.8.1. Elabora comprensiblemente textos orais breves e sinxelos do ámbito escolar e social, adecuados ao nivel, imitando modelos.
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB1.8.2. Organiza o discurso cunha secuencia coherente elemental, utilizando nexos básicos.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.9. Utilizar de xeito efectivo a linguaxe oral: escoitar e preguntar. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB 1.9.1. Emprega de xeito efectivo a linguaxe oral para comunicarse e aprender: escoita e pregunta para asegurar a comprensión.

BLOQUE 2. COMUNICACIÓN ESCRITA. LER

Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe.
-------------------------	----------------------------

<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.1. Ler en voz alta e en silencio diferentes textos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB2.1.1. Le en voz alta, sen dificultade, diferentes tipos de textos apropiados á súa idade.
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB2.1.2. Le en silencio textos sinxelos próximos á súa experiencia.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.2. Comprender distintos tipos de textos adaptados á súa idade e valorar a lectura como medio para ampliar o vocabulario, fixar a ortografía correcta e como gozo persoal. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB2.2.1. Resume, respondendo a preguntas e reflexionando as ideas principais, textos de diversa tipoloxía textual.
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB2.2.2. Distingue en textos do ámbito escolar e social e de forma xeral, entre as diversas tipoloxías atendendo á forma da mensaxe (descritivos, narrativos, dialogados, expositivos) e á súa intención comunicativa (informativos, literarios e prescritivos).
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB2.2.3. Elabora glosarios coas novas palabras.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.3. Utilizar de xeito guiado estratexias elementais para a comprensión lectora de textos moi sinxelos de diversa tipoloxía. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB2.3.1. Identifica as palabras clave dun texto.
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB2.3.2. Activa, de forma guiada, coñecementos previos para comprender un texto.
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB2.3.3. Formula hipóteses sobre o contido do texto a partir do título e de ilustracións redundantes.
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB2.3.4. Relaciona a información contida nas ilustracións coa información que aparece no texto.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.4. Ler por propia iniciativa diferentes tipos de textos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB2.4.1. Dedicar momentos de lecer para a lectura voluntaria.
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB2.4.2. Selecciona textos do seu interese en función dos seus gustos e preferencias.
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB2.4.3. Identifica e resume o argumento de lecturas realizadas e dá referencias básicas, como o título.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.5. Usa a biblioteca para localizar libros axeitados aos seus intereses. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB2.5.1. Consulta na biblioteca, de xeito guiado, diferentes fontes bibliográficas e textos en soporte informático para obter información sobre temas do seu interese e necesarios para as súas tarefas de aula.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.6. Mostrar interese por ter unha biblioteca propia. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB2.6.1. Coida, conserva e organiza os seus libros.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.7. Identifica a estrutura de diferentes textos lidos, centrándose na interpretación do seu significado. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB2.7.1. Diferencia, con axuda, entre información e publicidade.
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB2.7.2. Formula hipótese, de xeito guiado, sobre a finalidade de diferentes textos moi sinxelos a partir da súa tipoloxía, e dos elementos lingüísticos e non lingüísticos moi redundantes, axeitados á súa idade.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.8. Utilizar de xeito guiado as Tecnoloxías da Infor- 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB2.8.1. Utiliza, de xeito guiado, as Tecnoloxías da

mación e Comunicación para a procura da información.	Información e a Comunicación para buscar información.
--	---

BLOQUE 3. COMUNICACIÓN ESCRITA. ESCRIBIR

Criterios de avaliación	Estandares de aprendizaxe.
<ul style="list-style-type: none"> B3.1. Producir textos seguindo un modelo con diferentes intencións comunicativas, cohesivas de xeito elemental, aplicando as regras ortográficas de nivel e coitando a presentación. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB3.1.1. Escribe, con axuda e en diferentes soportes, textos sinxelos propios da vida cotiá, do ámbito escolar e social, utilizando elementos de cohesión básicos: noticias, contos, folletos informativos, narracións, textos científicos, anuncios publicitarios, receitas, instrucións, normas....
	<ul style="list-style-type: none"> LCB3.1.2. Respecta as normas gramaticais e ortográficas básicas, propias do nivel.
	<ul style="list-style-type: none"> LCB3.1.3. Reproduce textos ditados sinxelos.
	<ul style="list-style-type: none"> LCB3.1.4. Presenta os seus traballos con caligrafía clara e limpeza: evitando riscos, inclinación de liñas etc.
<ul style="list-style-type: none"> B3.2. Valorar a súa propia produción escrita, así como a produción escrita dos seus compañeiros. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB3.2.1. Valora a súa propia produción escrita, así como a produción escrita dos seus compañeiros.
<ul style="list-style-type: none"> B3.3. Aplicar, con axuda, todas as fases do proceso de escritura na produción de textos escritos de distinta índole: planificación, textualización, revisión e reescritura. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB3.3.1. Emprega, de xeito guiado e segundo modelos, estratexias de planificación, textualización e revisión do texto.
	<ul style="list-style-type: none"> LCB3.3.2. Utiliza, con axuda e para escribir textos sinxelos, borradores que amosan: a xeración e selección de ideas, a revisión ortográfica e da secuencia coherente do escrito.
<ul style="list-style-type: none"> B3.4. Elaborar proxectos individuais ou colectivos de carácter informativo sobre diferentes temas do área. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB3.4.1. Elaborar, de forma guiada, gráficas sinxelas a partir de datos obtidos de experiencias realizadas.
	<ul style="list-style-type: none"> LCB3.4.2. Elaborar e presentar, de forma guiada, textos sinxelos, que ilustra con imaxes, en diferentes soportes (papel e dixital), de carácter redundante co contido: carteis publicitarios, anuncios e cómics.
<ul style="list-style-type: none"> B3.5. Usar unha linguaxe respectuosa coa diversidade, evitando expresións discriminatorias e prexuízos. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB3.5.1. Exprésase, por escrito, evitando unha linguaxe non sexista e non respectuosa coas diferenzas.
<ul style="list-style-type: none"> B3.6. Utilizar as Tecnoloxías da Información e a Comunicación de modo eficiente e responsable para presentar as súas producións. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB3.6.1. Usa con axuda as Tecnoloxías da Información e a Comunicación para escribir, presentar os textos e buscar información.
<ul style="list-style-type: none"> B3.7. Escribir os textos establecidos no Plan de escritura. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB3.7.1. Produce os textos establecidos no plan de escritura axeitados á súa idade e nivel.

BLOQUE 4. COÑECEMENTO DA LINGUA

Criterios de avaliación	Estandares de aprendizaxe.
<ul style="list-style-type: none"> B4.1. Aplicar os coñecementos básicos sobre a estrutura da lingua, a gramática (categorías gramaticais), o vocabulario (formación e significad das palabras e campos semánticos), así como as regras de ortografía para favorecer unha comunicación máis eficaz. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB4.1.1. Recoñece e identifica as categorías gramaticais básicas: presentar ao nome, substituír ao nome, expresar características do nome, expresar acción.
	<ul style="list-style-type: none"> LCB4.1.4. Utiliza as normas ortográficas básicas.
<ul style="list-style-type: none"> B4.2. Desenvolver as destrezas e competencias lingüísticas a través do uso da lingua. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB4.2.1. Utiliza palabras sinónimas, antónimas, polisémicas, frases feitas, na expresión oral e escrita.
	<ul style="list-style-type: none"> LCB4.2.2. Utiliza, segundo modelo, prefixos e sufixos e crea palabras derivadas.
<ul style="list-style-type: none"> 4.3. Desenvolver estratexias para mellorar a comprensión oral e escrita a través do coñecemento da lingua. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB4.3.1. Clasifica e usa os tipos de nomes para elaborar textos escritos sinxelos
	<ul style="list-style-type: none"> LCB4.3.2. Aplica as normas de concordancia de xénero e número, na expresión oral e escrita.
	<ul style="list-style-type: none"> LCB4.3.3. Aplica, con axuda, as normas de acentuación (sílabas tónicas) nas súas producións escritas.
	<ul style="list-style-type: none"> LCB4.3.4. Utiliza signos de puntuación nas súas composicións escritas.
	<ul style="list-style-type: none"> LCB4.3.5. Utiliza unha sintaxe básica nas producións escritas propias.
<ul style="list-style-type: none"> B4.4. Utilizar programas educativos dixitais para realizar tarefas e avanzar na aprendizaxe. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB4.4.1. Utiliza de forma guiada, distintos programas educativos dixitais.
<ul style="list-style-type: none"> B4.5. Valorar a diversidade lingüística da comunidade autónoma. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB4.5.1. Valora a diversidade lingüística da comunidade autónoma.
<ul style="list-style-type: none"> B4.6. Comparar aspectos básicos das linguas que coñece para mellorar na súa aprendizaxe e lograr unha competencia integrada. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB4.6.1. Compara aspectos (gráficos, sintácticos, léxicos) das linguas que coñece.

BLOQUE 5. EDUCACIÓN LITERARIA

Criterios de avaliación	Estandares de aprendizaxe.
<ul style="list-style-type: none"> B5.1. Valorar os textos literarios como fonte de lecer e información. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB5.1.1. Valora e recoñece de forma global, distintos textos literarios sinxelos, como fonte de lecer e de información.
<ul style="list-style-type: none"> B5.2. Facer a lectura expresiva e interpretativa de textos literarios narrativos, líricos e dramáticos na práctica escolar e recoñecer e interpretar algúns recursos da linguaxe literaria. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB5.2.1. Realiza, de xeito guiado, lecturas comentadas de textos narrativos sinxelos de tradición oral, literatura infantil, adaptacións de obras clásicas e literatura actual.

	<ul style="list-style-type: none"> LCB5.2.2. Interpreta, intuitivamente e con axuda, a linguaxe figurada en textos literarios (personificacións)
<ul style="list-style-type: none"> B5.3. Valorar os recursos literarios da tradición oral: poemas, cancións, contos, refráns e adiviñas. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB5.3.1. Valora os recursos literarios da tradición oral: poemas, cancións, contos, refráns e adiviñas.
<ul style="list-style-type: none"> B5.4. Reproducir a partir de modelos dados textos literarios moi sinxelos, en prosa ou en verso, con sentido estético e creatividade: contos e poemas. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB5.4.1. Crea, con axuda, sinxelos textos literarios moi sinxelos (contos, poemas) a partir de pautas ou modelos dados.
<ul style="list-style-type: none"> B5.5. Reproducir textos literarios breves e sinxelos e adaptados á idade. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB5.5.1. Memoriza e reproduce textos orais moi sinxelos adecuados á súa idade: contos, poemas ou cancións.
<ul style="list-style-type: none"> B5.6. Participar con interese en dramatizacións de textos literarios adaptados á idade. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB5.6.1. Realiza dramatizacións individualmente e en grupo de textos literarios breves e sinxelos, axeitados á súa idade.
<ul style="list-style-type: none"> B5.7. Valorar a literatura en calquera lingua, especialmente en lingua galega, como vehículo de comunicación e como recurso de lecer persoal. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB5.7.1. Valora a literatura en calquera lingua, especialmente en lingua galega, como vehículo de comunicación e como recurso de lecer persoal.

Matemáticas

BLOQUE 1. PROCESOS, MÉTODOS E ACTITUDES EN MATEMÁTICAS.

Criterios de avaliación	Estandares de aprendizaxe.
<ul style="list-style-type: none"> B1.1. Utilizar procesos de razoamento e estratexias de resolución de problemas, realizando os cálculos necesarios e comprobando as solucións obtidas. 	<ul style="list-style-type: none"> MTB1.1.1. Analiza e comprende o enunciado dos problemas (datos, relacións entre os datos, contexto do problema, pregunta realizada).
	<ul style="list-style-type: none"> MTB1.1.2. Reflexiona sobre o proceso de resolución de problemas: revisa as operacións utilizadas, as unidades dos resultados, comproba e interpreta as solucións no contexto da situación, busca outras formas de resolución etc.
<ul style="list-style-type: none"> B1.2. Identificar e resolver problemas da vida cotiá, axeitados ao seu nivel, establecendo conexións entre a realidade e as matemáticas e valorando a utilidade dos coñecementos matemáticos axeitados para a resolución de problemas. 	<ul style="list-style-type: none"> MTB1.2.1. Planifica o proceso de traballo con preguntas apropiadas: que quero descubrir?, que teño?, que busco?, como o podo facer?, non me equivoquei ao facelo?, a solución é idónea?

BLOQUE 2. NÚMEROS

Criterios de avaliación	Estandares de aprendizaxe.
<ul style="list-style-type: none"> B2.1. Ler, escribir e ordenar utilizando razoamentos apropiados. 	<ul style="list-style-type: none"> MTB2.1.1. Le, escribe e ordena números ata o 10.000.
	<ul style="list-style-type: none"> MTB2.1.2. Aproxima números á decena, centena e millar.
<ul style="list-style-type: none"> B2.2. Interpretar diferentes tipos de números segundo o 	<ul style="list-style-type: none"> MTB2.2.1. Realiza correctamente series tanto ascen-

seu valor, en situacións da vida cotiá.	dentes coma descendentes.
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB2.2.2. Interpreta en textos numéricos e da vida cotiá números naturais ata o 10.000.
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB2.2.3. Descompón, compón e redondea números naturais, interpretando o valor de posición de cada unha das súas cifras.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.3. Realizar operación e cálculos numéricos mediante diferentes procedementos, incluído o cálculo mental, en situación de resolución de problemas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB2.3.1. Constrúe e memoriza as táboas de multiplicar, utilizándoas para realizar cálculo mental.
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB2.3.2. Realiza cálculos numéricos coa operación de multiplicación na resolución de problemas contextualizados.
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB2.3.3. Resolve problemas utilizando a multiplicación para realizar recontos, en disposicións rectangulares nos que intervén a lei do produto.
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB2.3.4. Realiza cálculos numéricos coa operación de división dunha cifra na resolución de problemas contextualizados.
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB2.3.5. Identifica e usa os termos propios da multiplicación e da división.
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B ▪ MTB2.4.1. Resolve problemas que impliquen o dominio dos contidos traballados, empregando estratexias heurísticas, de razoamento.
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ▪ MTB2.4.2. Reflexiona sobre o procedemento aplicado á resolución de problemas: revisando as operacións empregadas, as unidades dos resultados, comprobando e interpretando as solucións no contexto.

BLOQUE 3. MEDIDA

Critérios de avaliación	Estandares de aprendizaxe.
Non se avaliaron	Non se avaliaron

BLOQUE 4. XEOMETRÍA

En 3º A E B avaliáronse os seguintes criterios e estándares, os demais do bloque sen avaliar. En 3º C non se chegou a avaliar ningún do bloque.

Criterios de avaliación	Estandares de aprendizaxe.
<ul style="list-style-type: none"> B4.4. Saber o que é un ángulo e as clases de ángulos. 	<ul style="list-style-type: none"> MTB4.4.1. Distingue entre ángulos agudos, rectos e obtusos.

BLOQUE 5. ESTADÍSTICA E PROBABILIDADE

Criterios de avaliación	Estandares de aprendizaxe.
Non se avaliaron	Non se avaliaron

Plástica

BLOQUE 1. EDUCACIÓN AUDIOVISUAL

Criterios de avaliación	Estandares de aprendizaxe.
<ul style="list-style-type: none"> B1.1 Describir as características dos elementos presentes no contexto e as sensacións que as obras artísticas provocan. 	<ul style="list-style-type: none"> EPB1.1.1 Establece unha orde ou pautas para seguir no procedemento de observación dos elementos do contexto, e na súa comunicación oral ou escrita.
	<ul style="list-style-type: none"> EPB1.1.2. Describe as características dos feitos artísticos e as sensacións que as obras provocan. e expresa as súas apreciacións persoais cun criterio artístico.
	<ul style="list-style-type: none"> EPB1.1.3. Identifica e coñece os termos propios da linguaxe plástica.
<ul style="list-style-type: none"> B1.2. Interpretar o contido das imaxes e representacións do espazo presentes no contexto, con identificación das posicións dos elementos plásticos no espazo. 	<ul style="list-style-type: none"> EPB1.2.1. Interpreta e valora a información que ofrecen as imaxes no contexto social e comunica as sensacións, elaborando informacións básicas.
	<ul style="list-style-type: none"> EPB1.2.2. Identifica a posición dos elementos plásticos tendo en conta as técnicas espaciais.
<ul style="list-style-type: none"> B1.3. Clasificar texturas, formas e cores atendendo a distintos criterios. 	<ul style="list-style-type: none"> EPB1.3.1. Clasifica texturas e tonalidades de formas naturais e artificiais exploradas desde diferentes ángulos e posicións.
<ul style="list-style-type: none"> 	<ul style="list-style-type: none"> EPB1.3.2. Clasifica texturas, formas e cores atendendo a criterios de similitude ou diferenza.
<ul style="list-style-type: none"> 	<ul style="list-style-type: none"> EPB1.3.3. Diferencia e recoñece as diferentes texturas, liñas, formas e cores nas composicións artísticas.

BLOQUE 2. EXPRESIÓN ARTÍSTICA

Criterios de avaliación	Estandares de aprendizaxe.
<ul style="list-style-type: none"> B2.1. Utilizar instrumentos, técnicas e materiais adecuados para alcanzar un produto artístico final. 	<ul style="list-style-type: none"> EPB2.1.1. Utiliza cores (primarias e mesturadas) e tonalidades cunha intención estética, manexando diferen-

	tes técnicas.
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPB2.1.2. Manexa lapis de cores, témperas, rotuladores, sombreamento, acuarelas etc.) para a composición de obras.
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPB2.1.3. Manexa material diverso nas producións plásticas, explorando diversas técnicas e actividades manipulativas.
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPB2.1.4. Practica o recorte e pega materiais de diferentes texturas.
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPB2.1.5. Completa figuras seguindo as liñas como guía.
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPB2.1.6. Combina técnicas de picado, encartado e pegado.
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPB2.1.7. Utiliza a cuadrícula como referencia para copiar e representar modelos, de maneira proporcionada.
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPB2.1.8. Usa a técnica de colaxe con limpeza e precisión, manexando diferentes técnicas.
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPB2.1.9. Fai composicións correctamente a partir do eixe de simetría.
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPB2.1.10. Crea imaxes tridimensionais co recorte e o pegado.
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPB2.1.11. Debuxa a figura humana, usando a cuadrícula para alcanzar as proporcións axeitadas.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.2. Coidar o material e os espazos e utilízalos adecuadamente. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPB2.2.1. Coida e utiliza adecuadamente os recursos de traballo.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.3. Respetar e valorar o traballo individual e en grupo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPB2.3.1. Leva a cabo proxectos en grupo respectando as ideas das demais persoas e colaborando coas tarefas que lle foran encomendadas.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.4. Utilizar as tecnoloxías da información e da comunicación para buscar material para as creacións propias ou colectivas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPB2.4.1. Utiliza as tecnoloxías da información e da comunicación para documentarse sobre o seu contexto cultural e artístico.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPB2.4.2. Utiliza as tecnoloxías da información e da comunicación para buscar material para as súas creacións artísticas.

BLOQUE 3. DEBUXO XEOMÉTRICO

Criterios de avaliación	Estandares de aprendizaxe.
Non se avaliaron	Non se avaliaron

Valores sociais e cívicos

BLOQUE 1. A IDENTIDADE E A DIGNIDADE DA PERSOA

Criterios de avaliación	Estandares de aprendizaxe.
<ul style="list-style-type: none"> B1.1. Crear unha imaxe positiva dun mesmo/a tomando decisións meditadas e responsables, baseadas nun bo autoconcepto. 	<ul style="list-style-type: none"> VSCB1.1.1. Reflexiona sobre os trazos característicos da súa personalidade e verbaliza as conclusións.
	<ul style="list-style-type: none"> VSCB1.1.2. Expresa a percepción da súa propia identidade, integrando a representación que fai dun mesmo ou dela mesma e a imaxe que expresan os demais.
<ul style="list-style-type: none"> B1.2. Construír o estilo persoal baseándose na respectabilidade e na dignidade persoal 	<ul style="list-style-type: none"> VSCB1.2.1. Razona o sentido do compromiso respecto a un mesmo e ás demais persoas.
<ul style="list-style-type: none"> B1.3. Estructurar un pensamento efectivo empregando as emocións de forma positiva. 	<ul style="list-style-type: none"> VSCB1.3.1 Aplica o autocontrol á toma de decisión.
	<ul style="list-style-type: none"> VSCB1.3.2. Realiza un adecuado recoñecemento e identificación das súas emocións e das demais persoas.
	<ul style="list-style-type: none"> VSCB1.3.3. Expresa os seus sentimentos, necesidades e dereitos, á vez que respecta os dos e das demais nas actividades cooperativas.
<ul style="list-style-type: none"> B1.4. Desenvolver o propio potencial, mantendo unha motivación intrínseca e esforzándose para o logro de éxitos individuais e compartidos. 	<ul style="list-style-type: none"> VSCB1.4.1. Traballa en equipo valorando o esforzo individual e colectivo para a consecución de obxectivos.
	<ul style="list-style-type: none"> VSCB1.4.2. Asume as súas responsabilidades durante a colaboración.
	<ul style="list-style-type: none"> VSCB1.4.3. Realiza unha autoavaliación responsable da execución das tarefas con axuda dunha persoa adulta.
<ul style="list-style-type: none"> B1.5. Adquirir capacidades para tomar decisións de forma independente, manexando as dificultades para superar frustracións e sentimentos negativos ante os problemas. 	<ul style="list-style-type: none"> VSCB1.5.1. Emprega algunha estratexia para facer fronte á incerteza, ao medo ou ao fracaso.
<ul style="list-style-type: none"> B1.6. Desenvolver a autonomía e a capacidade de emprendemento para conseguir logros persoais responsabilizándose do ben común. 	<ul style="list-style-type: none"> VSCB1.6.1. Participa na resolución de problemas escolares con seguridade e motivación.
	<ul style="list-style-type: none"> VSCB1.6.2. Define e formula claramente problemas de convivencia.
<ul style="list-style-type: none"> B1.7. Propoñerse desafíos e levalos a cabo mediante unha toma de decisión persoal, meditada e responsable, desenvolvendo un bo sentido do compromiso respecto a un mesmo e ás demais persoas. 	<ul style="list-style-type: none"> VSCB1.7.1. Reflexiona, respondendo a preguntas, as consecuencias das súas accións.

▪	▪ VSCB1.7.2. Desenvolve actitudes de respecto cara aos demais en situacións formais e informais da interacción social.
---	--

BLOQUE 2. A COMPRESIÓN E O RESPECTO NAS RELACIÓNS INTERPERSOAIS

Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe.
▪ B2.1. Expresar opinións, sentimentos e emocións, empregando coordinadamente a linguaxe verbal e non verbal.	▪ VSCB2.1.1. Expresar con claridade opinións, sentimentos e emocións.
	▪ VSCB2.1.2. Emprega apropiadamente os elementos da comunicación verbal e non verbal, en consonancia cos sentimentos.
	▪ VSCB2.1.3. Emprega a comunicación verbal en relación coa non verbal en exposicións orais.
	▪ VSCB2.1.4. Expón respectuosamente os argumentos.
▪ B2.2. Utilizar habilidades de escoita e o pensamento de perspectiva con empatía.	▪ VSCB2.2.1. Escoita exposicións orais e entende a comunicación desde o punto de vista da persoa que fala.
	▪ VSCB2.2.2. Colabora en proxectos grupais escoitando activamente, demostrando interese polas outras persoas.
▪ B2.3. Iniciar, manter e finalizar conversas cunha maneira de falar adecuada aos interlocutores e ao contexto, tendo en conta os factores que iniben a comunicación para superar barreiras e os que permiten lograr proximidade.	▪ VSCB2.3.1. Comunícase empregando expresións para mellorar a comunicación.
	▪ VSCB2.3.2. Aмосa interese polos seus interlocutores.
▪ B2.4. Empregar a aserción.	▪ VSCB2.4.1. Expresa abertamente as propias ideas.
	▪ VSCB2.4.2. Emprega a linguaxe positiva.
▪ B2.5. Dialogar creando pensamentos compartidos con outras persoas para atopar o mellor argumento.	▪ VSCB2.5.1 Relaciona, con axuda dunha persoa adulta, diferentes ideas e opinións para atopar os seus aspectos comúns.
▪ B2.6. Establecer relacións interpersoais positivas empregando habilidades sociais.	▪ VSCB2.6.1. Emprega diferentes habilidades sociais básicas.
	▪ VSCB2.6.2. Participa activamente en actividades que contribúen á cohesión dos grupos sociais aos que pertence.
▪ B2.7. Actuar con tolerancia comprendendo e aceptando as diferenzas.	▪ VSCB2.7.1. Respecta e acepta as diferenzas individuais.
	▪ VSCB2.7.2. Recoñece, e identifica as calidades doutras

	persoas.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.8. Contribuír á mellora do clima do grupo, amosando actitudes cooperativas e establecendo relacións respectuosas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB2.8.1. Forma parte activa das dinámicas do grupo.
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB2.8.2. Establece e mantén relacións emocionais amigables, baseadas no intercambio de afecto e a confianza mutua.

BLOQUE 3. A CONVIVENCIA E OS VALORES SOCIAIS

Criterios de avaliación	Estandares de aprendizaxe.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.1 Resolver problemas en colaboración, poñendo de manifesto unha actitude aberta cara aos demais e compartindo puntos de vista e sentimentos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB3.1.1 Establece relacións de confianza cos iguais e coas persoas adultas.
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB3.1.2 Desenvolve proxectos e resolve problemas en colaboración.
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB3.1.3 Pon de manifesto unha actitude aberta cara ás demais persoas compartindo puntos de vista e sentimentos durante a interacción social na aula.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.2 Traballar en equipo favorecendo a interdependencia positiva e amosando condutas solidarias. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB3.2.1 Amosa boa disposición a ofrecer e recibir axuda para a aprendizaxe.
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB3.2.2. Practica as estratexias de axuda entre iguais.
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB3.2.3. Practica as estratexias de axuda entre iguais
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB3.2.4. Respecta as regras durante o traballo en equipo.
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB3.2.5. Emprega destrezas de interdependencia positiva.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.3. Implicarse na elaboración e no respecto das normas da comunidade educativa, empregando o sistema de valores persoal que constrúe a partir dos valores universais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB3.3.1. Participa na elaboración das normas da aula.
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB3.3.2. Respecta as normas do centro escolar.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.4. Participar activamente na vida cívica de forma pacífica e democrática transformando o conflito en oportunidade, coñecendo e empregando as fases da mediación e usando a linguaxe positiva na comunicación de pensamentos, intencións e posicionamentos persoais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB3.4.1. Resolve os conflitos, coa axuda dunha persoa adulta, de modo construtivo.

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB3.4.2. Manexa a linguaxe positiva na comunicación de pensamentos e intencións nas relacións interpersoais.
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB3.4.3. Analiza as emocións e sentimentos das partes en conflito.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.5. Comprender a importancia dos dereitos da infancia valorando as condutas que os protexen. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB3.5.1. Expón os dereitos básicos da infancia.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.6. Participar activamente na vida cívica valorando a igualdade de dereitos e corresponsabilidade de homes e mulleres. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB3.6.1. Colabora con persoas do outro sexo en diferentes situacións escolares. ▪ VSCB3.6.2. Realiza diferentes tipos de actividades independentemente do seu sexo.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.7. Valorar as normas de seguridade viaria, analizando as causas e consecuencias dos accidentes de tráfico. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB3.7.1. Colabora en campañas escolares sobre a importancia do respecto das normas de educación viaria.
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB3.7.2. Expón as causas de diferentes accidentes de tráfico
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB3.7.3. Explica as consecuencias de diferentes accidentes de tráfico.

Procedemento de avaliación

Criterios de cualificación :

O curso presencial dase por finalizado no 2º trimestre, pero o 3º trimestre pode influir de xeito positivo de cara á cualificación.

Nas cualificacións **terá máis peso as do 1º e 2º trimestre** e no terceiro o traballo realizado tera sido en conta de xeito positivo e para recuperar as competencias e estándares, que non foron acadados anteriormente.

Criterios de promoción:

Será **indispensable para a promoción do alumnado** ter acadados os estándares que a

continuación se enumeran :

LINGUA CASTELÁ

LCB1.1.1. Expresa de forma global sentimentos, vivencias e opinión e sentimentos con certa claridade

LCB1.5.1 Comprende , de forma global, a información xeral dun texto oral sinxelo de uso habitual, do ámbito escolar e social identificando o tema e seleccionando as ideas principais :noticias, contos, folletos informativos, narracións, textos científicos, anuncios publicitarios, receitas...

LCB2.1.1 Le en voz alta, con pronunciación e entonación axeitada, diferentes tipos e textos moi sinxelos apropiados á súa idade.

LCB2.2.1 Resume respondendo a preguntas e reflectindo as ideas principais, textos de diversa tipoloxía textual.

LCB3.1.2 Respecta as normas gramaticais e ortográficas básicas propias do nivel.

LCB 4.3.4 Utiliza os signos de puntuación.

LCB3.4.2 Elabora e presenta de forma guiada, textos sinxelos, que ilustra con imaxes, en diferentes soportes, de redundante co contido: carteis, anuncios e comic.

MATEMÁTICAS

MTB2.1.1 Le, escribe e ordena números ata o 10000

MTB2.3.2 Realiza cálculos numéricos coa operación de multiplicar e resolución de problemas contextualizados.

MTB2.3.4 Realiza cálculos numéricos coa operación de dividir e resolución de problemas contextualizados.

MTB4.6.2 Reflexiona sobre o proceso de resolución de problemas: revisando as operacións utilizadas, as unidades dos resultados , comprobando e interpretando as solución no contexto.

LINGUA GALEGA

LGB 1.3.1 Participa nunha conversa entre iguais, comprendendo o que di o interlocutor e contestando axeitadamente.

LGB1.3.3 Elabora e produce textos orais sinxelos (explicacións, breves exposicións, narracións)

curtas,...) presentando as ideas cunha coherencia lineal elemental e responde preguntas aclaratorias elementais sobre o seu contido.

LGB2.6.2 Le textos sinxelos, en voz alta, sen dificultade.

LGB2.1.1 Comprende información relevante en textos sinxelos procedentes dos medios de comunicación social ou propios de situación cotiás.

LGB3.1.3 Aplica, de maneira xeral os signos de puntuación (punto e coma, dous puntos, puntos suspensivos, signos de exclamación e interrogación)

LGB3.1.4 Aplica de maneira xeral, a norma lingüística: ortografía, léxico, morfosintaxe.

O alumnado promocionará ao nivel seguinte sempre que desenvolva de forma global as competencias clave e supere os estándares mínimos establecidos.

No caso dunha ou varias materias suspensas no 1º e 2º trimestre será o equipo docente, e especialmente a figura do titor/a, os que decidan a promoción do alumno e alumna se consideran que neste último 3º trimestre o alumnado os deu acadado coas medidas de reforzo e repaso.

Poderase promocionar con dúas materias non superadas, sempre e cando esas dúas non sexan conxuntamente lingua castelá, lingua galega ou matemáticas.

Os criterios de promoción para **alumnado con AC** serán os establecidos nela ata do 2º trimestre, os contidos que quedaron pendentes retomaránse durante o 1º trimestre do curso 2020-2021.

Para **alumnado que non promocione** realizarase un plan específico de reforzo, recuperación e apoio, e para o que promocione con algunha área negativa deberá seguir un plan específico de recuperación.

Instrumentos de avaliación

Instrumentos de avaliación s do 1º e 2º trimestre serán:

1.- Caderno do alumnado: o alumnado contará cun caderno no que traballaremos diversos contidos de diferentes áreas. Valorarase en gran medida a mellora na caligrafía, orde e claridade

nas actividades e presentación das actividades diariamente.

2.-Probos teóricas: A proba teórica farase o finalizar as unidades didácticas ou de varias unidades segundo se decidan entre as mestras do nivel de consideralo apropiado.

3.-Probos orais: Esencial para valorar a “comunicación oral” “expresividade” “comprensión lectora”, comportamentos e actitudes. Para iso contamos cunha lista de indicadores na que se plasma a consecución ou non dos ítems establecidos.

4-. Observación diaria do alumnado e seguimento.

Para o 3º trimestre farase un seguimento do alumnado, sobre todo co obxecto de que manteñan as rutinas e hábito de traballo.

Empregaranse as tarefas que lles ímos mandando de reforzo e repaso por diversos canles (principalmente pola aula virtual ,foro e mensaxes individualizadas ou por whatsapp). Algunhas tarefas serán correxidas por email, whatsapp ,autocorrexidas polo alumnado e algunhas delas serán enviadas ás titoras para confirmar que os traballos estanse realizando e para terse en conta de xeito positivo.

Todos os datos serán recollidos nun **informe individualizado** de cada alumno/a ao final do 3º trimestre no que se fará fincapé nas aprendizaxes acadadas e as que requiren de repaso para **elaborar un plan individualizado de reforzo de ser preciso.**

A comunicación e titorias cos pais tamén se realizaran por diversas canles así como co alumnado e sobre todo para ver como se organiza o alumno /a darlle orientacións e solventar dubidas de contidos e problemas como falta de recursos tecnolóxicos etc.

Ademais na 1º avaliación do curso 2020-2021 se tomarán as medidas necesarias para a recuperación dos elementos curriculares que quedaron pendentes durante o terceiro trimestre debido ao estado de alarma.

Metodoloxía e actividades do 3º trimestre (recuperación, repaso, reforzo e ampliación)

A **metodoloxía é on-line de xeito virtual e a distancia** ben polo emprego das aulas virtuais como polos canles xa mencionados no apartado anterior.

Seguiranse os principios de :

- A) Tratamento dos contidos mediante un enfoque globalizador e interdisciplinario.
- B) Potenciar a exploración, investigación e a busca por parte do alumnado, de solucións propias.
- C) Respetar as peculiaridades de cada grupo e de cada neno/a concretos.
- D) Promover o desenvolvemento de competencias claves .
- E) Aprendizaxes significativo
- F) Partir das actividades máis doadas e coñecidas as difíciles e descoñecidas.
- G) Reforzo positivo: eloxiando os progresos do alumnado, motivalos e animalos.
- H) Participación activa: do alumnado no proceso de ensino-aprendizaxe de forma que se sinta integrado neste.

As **actividades** que se fan no 3º trimestre son :

-De repaso e de reforzo correspondentes a todas as áreas ,con contidos xa dados no 1º e 2º trimestre .

- videos que faciliten a comprensión de conceptos

-actividades interactivas

- test

- tarefas de lectura

-redacción de textos escritos

- tarefas que se poidan ir facendo dos libros de texto

- actividades que é capaz de facelas de xeito autónomo sen requerir moita axuda e que favoreza o desenvolvemento das competencias clave .

- actividades que supoñan un avance non serán avaliadas ,e todo o demáis será tido en conta de xeito positivo para o alumnado.

Tamén o alumnado que o precisaba seguirá recibindo clases por videoconferencia coa mestra

de **Reforza T** os martes e os xoves para sobre todo nas áreas e aprendizaxes que tiñan máis dificultade.

O **alumnado de AL e PT** estará en contacto coa mestras especialistas por diferentes canles para continuar o traballo que se estaba a facer, coordinándose sempre coa titora.

XUNTA DE GALICIA
CONSELLERÍA DE EDUCACIÓN, UNIVERSIDADE
E FORMACIÓN PROFESIONAL

CEIP "NICOLÁS DEL RÍO"

R/ López Cortón s/n - Tfño.: 881 930091

15350 - CEDEIRA (A CORUÑA). ceip.nicolas.rio@edu.xunta.es

<http://www.edu.xunta.es/centros/ceipnicolasrio/>

Adaptación programación Educación Primaria

Tendo en conta o *Decreto 105/2014 do 4 de setembro polo que se establece o currículo da Educación Primaria na Comunidade Autónoma de Galicia*, e segundo as *Instrucións do 27 de abril de 2020 da Dirección Xeral de Educación* para o desenvolvemento do terceiro trimestre do curso 2019/20 establécense os seguintes criterios de avaliacións e estándares de aprendizaxe esixibles para o seguinte nivel educativo:

4º Educación Primaria

Ciencias da natureza

BLOQUE 1.INICIACIÓN Á ACTIVIDADE CIENTÍFICA.

Criterio de avaliación	Estándares de aprendizaxe
<ul style="list-style-type: none"> • B1.1. Realizar un proxecto para a obtención dun produto como resultado dun problema formulado, elaborar con autonomía documentación sobre o proceso e presentala en diferentes soportes. • B1.2. Establecer conxecturas de sucesos ou problemas que ocorren no seu contorno por medio da observación e obter unha información. • B1.3. Traballar de forma cooperativa apreciando o coidado pola seguridade propia e a dos seus compañeiros/as, coidando as ferramentas e facendo un uso axeitado dos materiais. 	<ul style="list-style-type: none"> • CNB1.1.1. Busca, selecciona e organiza a información importante, obtén conclusións e comunica o resultado de forma oral e escrita. <ul style="list-style-type: none"> • CNB1.1.2. Presenta os traballos, en soporte dixital ou papel, de maneira ordenada, clara e limpa. • CNB1.1.3. Manifesta autonomía na planificación e execución de accións e tarefas e ten iniciativa na toma de decisións. • CNB1.1.4. Consulta e utiliza documentos escritos, imaxes e gráficos. • CNB1.1.5. Reflexiona sobre o traballo realizado, saca conclusións sobre como traballa e aprende e elabora estratexias para seguir aprendendo. • CNB1.2.1. Establece conxecturas de sucesos ou problemas do seu contorno, empregando medios propios da observación para obter unha información. <ul style="list-style-type: none"> • CNB1.2.2. Emprega axeitadamente o vocabulario que corresponde a cada un dos bloques de contidos. • CNB1.3.1. Utiliza estratexias para traballar de forma individual e en equipo amosando habilidades para a resolución pacífica de conflitos.

BLOQUE 2. O SER HUMANO E A SAÚDE

Criterio de avaliación	Estándares de aprendizaxe
<ul style="list-style-type: none"> • B2.1. Coñecer a morfoloxía externa do propio corpo e os órganos máis importantes para o seu funcionamento. • B2.2 Identificar e explicar as consecuencias para a saúde e o desenvolvemento persoal de determinados hábitos de alimentación, hixiene, exercicio físico e descanso. • B2.3. Deseñar un menú equilibrado para a súa idade. 	<ul style="list-style-type: none"> • CNB2.1.1. Localiza os principais órganos vitais e entende a súa importancia no funcionamento do organismo. • CNB2.1.2. Recoñece a importancia dos sentidos para a relación co medio e as formas de coidalos. • CNB2.2.1. Identifica e adopta hábitos de hixiene, de descanso e de alimentación sa e diferencia prácticas e mensaxes que son contraproducentes para a saúde. • CNB2.2.2 Identifica e valora as súas habilidades persoais. • CNB2.2.3. Recoñece algúns factores que producen as enfermidades máis habituais (carie, catarros, gripe, obesidade) e aplica actuacións para á súa prevención. • CNB2.2.4. Planifica, de forma autónoma e creativa, actividades de ocio e tempo libre, individuais e en grupo. • CNB2.3.1. Clasifica e diferencia alimentos en función dos nutrientes principais. • CNB2.3.2. Identifica sistemas de conservación alimentaria. • CNB2.3.3. Analiza dietas e elabora un menú equilibrado na escola.

BLOQUE 3. OS SERES VIVOS

Criterio de avaliación	Estándares de aprendizaxe
<ul style="list-style-type: none"> • B3.1. Identificar e clasificar, con criterios científicos, animais e rochas do seu contorno próximo, recoñecendo as súas características principais, buscando información en fontes variadas. 	<ul style="list-style-type: none"> • CNB3.1.1. Observa, identifica e recoñece as características básicas e clasifica animais vertebrados e invertebrados do seu contorno, con criterio científico. • CNB3.1.3. Utiliza claves e guías para a clasificación científica de animais. • CNB3.1.4. Identifica hábitats de seres vivos e elabora un protocolo para respectar a biodiversidade.

<ul style="list-style-type: none"> • B3.2. Planificar, observar e comparar, empregando os instrumentos e o material necesarios e rexistrar de forma cooperativa, algún proceso asociado ao ciclo vital dun ser vivo contrastando os rexistros propios e os dos compañeiros con información doutras fontes. Comunicar de xeito oral e escrito os resultados, empregando soportes textuais variados. 	<ul style="list-style-type: none"> • CNB3.2.1. Coñece e explica as funcións de relación, reprodución e alimentación. • CNB3.2.2. Planifica, observa, compara, rexistra e comunica, empregando soportes textuais variados, os resultados da observación do ciclo vital previamente planificado.
---	--

BLOQUE 4. MATERIA E ENERXÍA

Criterio de avaliación	Estándares de aprendizaxe
<ul style="list-style-type: none"> • B4.1. Identificar, a partir de exemplos da vida cotiá, usos dos recursos naturais e consecuencias do seu uso inadecuado facendo fincapé no aforro enerxético e no impacto medioambiental. 	<ul style="list-style-type: none"> • CNB4.1.1. Identifica e coñece a intervención da enerxía nos cambios da vida cotiá. • CNB4.1.2. Explica algunhas características e propiedades do aire e as actuacións necesarias para evitar a súa contaminación. • CNB4.1.3. Elabora protocolos para mellorar os problemas medioambientais da súa contorna.

BLOQUE 5. A TECNOLOXÍA, OBXECTOS E MÁQUINAS

Criterio de avaliación	Estándares de aprendizaxe
<ul style="list-style-type: none"> • B5.1. Manipular e observar o funcionamento de aparellos e máquinas sinxelas simples e das complexas máis habituais e o seu uso na vida cotián. • B5.2. Planificar e realizar a construción de forma cooperativa dalgún obxecto ou máquina sinxela para a resolución dun problema formulado e presentar os resultados en diferentes soportes. 	<ul style="list-style-type: none"> • CNB5.1.1. Manipula e identifica algunhas máquinas e aparellos sinxelos e habituais na vida cotiá, analizando o seu funcionamento. • CNB5.2.2. Aplica os coñecementos ao deseño e á construción dalgún obxecto ou aparello sinxelo, empregando operacións matemáticas no cálculo previo, así como as tecnolóxicas: unir, cortar, pegar...

Ciencias sociais

BLOQUE 1. CONTIDOS COMÚNS

Criterio de avaliación	Estándares de aprendizaxe
<ul style="list-style-type: none"> • B1.1.Realizar un traballo de investigación que supoña a busca, selección e organización de información sobre fenómenos previamente delimitados, a realización dun produto, a documentación do proceso e a comunicación do resultados. • B1.2.Emplegar estratexias de traballo cooperativo, adoitar un comportamento de respecto e tolerancia ante as diferentes ideas e achegas alleas nos diálogos e debates, valorando o esforzo e amosando actitudes de cooperación, participación e respecto cara aos demais. • B1.3.Coñecer e utilizar as palabras claves e conceptos necesarios para ser capaz de ler, escribir e falar sobre Ciencias sociais, así como comprender diferentes linguaxes recollidos en textos de carácter social, xeográfico ou histórico. 	<ul style="list-style-type: none"> • CSB1.1.1.Busca información (empregando as TIC e outras fontes directas e indirectas), selecciona a información relevante, a organiza, analiza, obtén conclusións sinxelas e as comunica oralmente e/ou por escrito. <ul style="list-style-type: none"> • CSB1.1.2.Manifesta autonomía na planificación e execución de accións e tarefas, ten iniciativa na toma de decisións e asume responsabilidades. • CSB1.1.3.Realiza as tarefas encomendadas e presenta os traballos de maneira ordenada, clara e limpa. • CSB1.2.1.Participa en actividades individuais e de grupo, e emprega estratexias de traballo cooperativo valorando o esforzo e o coidado do material. <ul style="list-style-type: none"> • CSB1.2.2.Adoita un comportamento responsable, construtivo e solidario respectando diferentes ideas e achegas nos debates, recoñecendo a cooperación e o diálogo como principios básicos do funcionamento democrático. • CSB1 3.1.Emplega de maneira axeitada o vocabulario adquirido para ser capaz de ler, escribir e falar sobre Ciencias sociais. <ul style="list-style-type: none"> • CCB1.3.2.Expón oralmente de forma clara e ordenada, contidos relacionados coa área, que manifestan a comprensión de textos orais e /ou escritos de carácter xeográfico, social e histórico. • CSB1.3.3.Analiza informacións relacionadas coa área e manexa imaxes, táboas, gráficos, esquemas, resumos e as tecnoloxías da información e a comunicación.

BLOQUE 2. O MUNDO QUE NOS RODEA

Criterio de avaliación	Estándares de aprendizaxe
<ul style="list-style-type: none"> • B2.1.Coñecer a formación da litosfera e a dinámica de placas tectónicas e analizar as súas influencias e consecuencias no medio que o rodea. • B2.2.Explicar e comparar as distintas formas de representar a superficie terrestre identificando os polos, o eixe e os hemisferios e analizar cal delas reflicte mellor a realidade á que representa. • B2.3. Identificar e manexar os conceptos de paralelos, meridianos e coordenadas xeográficas para localizar determinados puntos da Terra. • B2.4.Diferenciar correctamente entre planos, mapas, planisferios, mapas físicos e políticos, analizar e describir as características máis relevantes de cada un e interpretar a súa escala e signos convencionais básicos de cara a orientarse nun espazo determinado e á elaboración dun itinerario empregando as TIC. • B2.5.Explicar que é o tempo atmosférico, coñecer os instrumentos de medida, o seu uso, realizar medicións e interpretacións de gráficos a través dos datos recollidos nunha estación meteorolóxica de cara a facer unha predición do tempo atmosférico para un período de tempo determinado e a comunicación deste empregando mapas do tempo. • B2.6.Explicar a hidrosfera, identificar e nomear masas e cursos de auga, diferenciando augas superficiais e augas subterráneas, cuncas e vertentes hidrográficas e analizar as 	<ul style="list-style-type: none"> • CSB2.1..1 Coñece e define a formación da litosfera e a dinámica de placas tectónicas e as súas consecuencias. • CSB2.2.1.Explica e compara as distintas formas de representación da Terra, planos, mapas, planisferios e globos terráneos identificando polos, eixe e hemisferios. • CSB2.3.1. Localiza diferentes puntos da Terra empregando os paralelos e meridianos e as coordenadas xeográficas. • CSB2.4.1.Identifica e clasifica distintos tipos de mapas, define que é a escala nun mapa, o seu uso e emprega e interpreta os signos convencionais básicos que poden aparecer nel. • CSB2.5.1.Define tempo atmosférico, identifica os distintos instrumentos de medida que se utilizan para a recollida de datos atmosféricos clasificándoos segundo a función e información que proporcionan e fai medicións, interpretacións de datos e predicións do tempo atmosférico. <ul style="list-style-type: none"> • CSB2.5.2.Describe unha estación meteorolóxica, explica a súa función e confecciona e interpreta gráficos sinxelos de temperaturas e precipitacións. <ul style="list-style-type: none"> • CSB2.5.3.Interpreta e elabora sinxelos mapas meteorolóxicos distinguindo os seus elementos principais. • CSB2.6.1.Define hidrosfera, e identifica e nomea as grandes masas e cursos de auga, explicando como se forman as augas subterráneas, como afloran e como se accede a elas. <ul style="list-style-type: none"> • CSB2.6.2.Diferencia cuncas e vertentes

<p>partes as partes dun río do medio próximo.</p> <ul style="list-style-type: none"> • B2.7.Adquirir o concepto de litosfera, coñecer algúns tipos de rochas e a súa composición identificando distintos minerais e algunha das súas propiedades e usos. Facer especial fincapé nos que son propios de Galicia • B2.8.Describir as características do relevo de Galicia e a súa rede hidrográfica, localizándoos nun mapa. • B2.9.Explicar a importancia da intervención humana no medio e favorecer o desenvolvemento sostible a través da realización dunha campaña de concienciación no centro educativo. 	<p>hidrográficas.</p> <ul style="list-style-type: none"> • CSB2.6.3.Identifica e nomea os tramos dun río e as características de cada un deles. • CSB2.7.1.Observa, identifica e explica a composición das rochas nomeando algúns dos seus tipos. • CSB2.7.2.Identifica e explica as diferenzas entre rochas e minerais, describe os seus usos e utilidades clasificando algúns minerais segundo as súas propiedades. • CSB2.8.1.Localiza nun mapa as principais unidades de relevo en Galicia e as súas vertentes hidrográficas. • CSB2. 8.2 Sitúa nun mapa os mares, océanos e os grandes ríos de Galicia. • CSB2.9.1.Explica a importancia do coidado do medio, así como as consecuencias da acción humana neste. • CSB2.9.2. Propón algunhas medidas para o desenvolvemento sostible e o consumo responsable.
---	--

BLOQUE 3. VIVIR EN SOCIEDADE

Criterio de avaliación	Estándares de aprendizaxe
<ul style="list-style-type: none"> • B3.1.Analizar a importancia que teñen os dereitos, deberes e liberdades recollidos na Constitución para o exercicio dunha cidadanía activa e unha convivencia pacífica. • B3.2.Identificar as principais institucións políticas de Galicia e do Estado español que se derivan da Constitución, así como as súas funcións. • B3.3.Coñecer a organización territorial do Estado español e os seus órganos de goberno básicos. 	<ul style="list-style-type: none"> • CSB3.1.1.Identifica, respecta e valora os principios democráticos máis importantes establecidos na Constitución para o exercicio da cidadanía activa e convivencia pacífica. • CSB3.2.1.Identifica as principais institucións de Galicia e do Estado español e describe as súas funcións. • CSB3.2.2.Identifica a división de poderes do Estado e cales son as atribucións recollidas na Constitución para cada un deles. • CSB3 3.1 Explica a organización territorial de España, nomea as estruturas básicas de goberno e localiza en mapas políticos as distintas comunidades autónomas que forman España.

<ul style="list-style-type: none"> • B3.4. Valorar a diversidade cultural, social, política e lingüística do Estado español respectando as diferenzas. • B3.6. Coñecer e respectar as normas de circulación e fomentar a seguridade viaria en todos os seus aspectos. 	<ul style="list-style-type: none"> • CSB3.4.1. Recoñece, partindo da realidade do estado español, a diversidade cultural, social, política e lingüística nun mesmo territorio como fonte de enriquecemento cultural. • CSB3 6.1. Explica normas básicas de circulación e as consecuencias derivadas do descoñecemento ou incumprimento destas. • CSB3 6.2. Coñece o significado dalgunhas sinais de tráfico, recoñece a importancia de respectalas e as utiliza tanto como peón ou peoa e como persoa usuaria de medios de transporte (abrochase o cinto, non molestar a persoa condutora...)
---	--

BLOQUE 4. AS PEGADAS DO TEMPO

Criterio de avaliación	Estándares de aprendizaxe
B5.4. Coñecer os principais avances da ciencia e da tecnoloxía. Identificar os beneficios e riscos.	CNB5.4.2. Coñece e explica algúns dos avances da ciencia no fogar e na vida cotiá, na medicina, na cultura e no lecer, na arte, na música, no cine e no deporte e nas tecnoloxías da información e a comunicación.

Lingua galega e literatura

BLOQUE 1. COMUNICACIÓN ORAL. FALAR E ESCOITAR

Criterio de avaliación	Estándares de aprendizaxe
<ul style="list-style-type: none"> • B1.1. Comprender o sentido global de textos orais informativos dos medios de comunicación audiovisuais emitidos con claridade, de xeito directo e estilo sinxelo. • B1.2. Utilizar de xeito guiado documentos audiovisuais valorándoos como instrumento de aprendizaxe. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB1.1.1. Comprende as ideas principais dun texto xornalístico oral informativo dos medios de comunicación audiovisual, emitido de xeito claro, directo e sinxelo. • LGB1.1.2. Elabora un breve resumo dun texto oral. • LGB1.2.1. Accede de xeito guiado a documentos, audiovisuais e dixitais para obter a información necesaria para realizar traballos ou completar información.

<ul style="list-style-type: none">• B1.3. Comprender e producir textos orais propios do uso cotián ou do ámbito académico. • B1.4. Manter unha actitude de escoita activa, deixando falar os demais, sen anticiparse ao que van dicir e respectando as súas opinións. • B1.5. Participar nas diversas situacións de intercambio oral que se producen na aula amosando valoración e respecto polas normas que rexen a interacción oral. • B1.6. Aposar interese por expresarse en público coherentemente, usando nexos básicos adecuados e presentando estratexias elementais para facer comprender a mensaxe. • B1.7. Elaborar textos sinxelos propios dos	<ul style="list-style-type: none">• LGB1.3.1. Participa nunha conversa entre iguais, comprendendo o que di o interlocutor e intervindo coas propostas propias.• LGB1.3.2. Sigue unha exposición da clase e extrae o sentido global.• LGB1.3.3. Elabora e produce textos orais (explicacións sinxelas, exposicións, narracións...) presentando coherentemente a secuencia de ideas, feitos, vivencias e as súas opinións e preferencias, utilizando o dicionario se é preciso.• LGB1.3.4. Participa no traballo en grupo, así como nos debates. • LGB1.4.1. Atende as intervencións dos e das demais en actos de fala orais, sen interromper.• LGB1.4.2. Respecta as opinións da persoa que fala. • LGB1.5.1. Respecta as quendas de palabra nos intercambios orais.• LGB1.5.2. Respecta as opinións das persoas participantes nos intercambios orais e é consciente da posibilidade de empregar a lingua galega en calquera intercambio oral dentro da escola ou fóra dela.• LGB1.5.3. Emprega unha postura e xestualidade adaptada ao discurso, para reforzalo e facilitar a súa comprensión.• LGB1.5.4. Exprésase cunha pronuncia e dicción correctas: articulación e volume.• LGB1.5.5. Participa na conversa formulando e contestando preguntas. • LGB1.6.1. Planifica e elabora un discurso oral coherente, na secuencia de ideas ou feitos utilizando un vocabulario adecuado á súa idade.• LGB1.6.2. Elabora un discurso oral cohesivo, utilizando algúns nexos básicos.• LGB1.6.3. Aposa un discurso oral claro, cunha pronuncia e entoación axeitada e propia da lingua galega. • LGB1.7.1. Elabora textos sinxelos propios dos medios de comunicación mediante
--	--

<p>medios de comunicación mediante simulación.</p> <ul style="list-style-type: none"> • B1.8. Reforzar a eficacia comunicativa das súas mensaxes orais, coa utilización de elementos propios da linguaxe xestual. • B1.9. Amosar respecto e cooperación nas situacións de aprendizaxe en grupo. • B1.10. Interesarse por amosar unha pronuncia e entoación adecuadas. • B1.11. Usar, dunha forma xeral, unha linguaxe non discriminatoria e respectuosa coas diferenzas. • B1.12. Identificar variedades lingüísticas de carácter xeográfico en textos orais, sinalando as diferenzas fonéticas, morfolóxicas e léxicas máis evidentes. • B1.13. Identificar a lingua galega con diversos contextos de uso oral. 	<p>simulación.</p> <ul style="list-style-type: none"> • LGB1.8.1. Utiliza a expresividade corporal para reforzar o sentido das súas producións orais. • LGB1.9.1. Amosa respecto ás ideas dos e das demais e contribúe ao traballo en grupo. • LGB1.10.1. Interesase por expresarse oralmente coa pronuncia e entoación adecuada a cada acto comunicativo. • LGB1.11.1. Usa, dunha forma xeral, unha linguaxe non sexista. • LGB1.11.2. Usa, de maneira xeral, unha linguaxe respectuosa coas diferenzas. • LGB1.12.1. Identifica diferenzas fonéticas e morfolóxicas moi evidentes en textos orais caracterizados pola súa orixe xeográfica. • LGB1.12.2. Valora por igual as distintas variedades xeográficas da lingua galega e o estándar como variante unificadora. • LGB1.13.1. Identifica o uso oral da lingua galega con diversos contextos profesionais: sanidade, educación, medios de comunicación, todo tipo de comercios. • LGB1.13.2. Recoñece a validez da lingua galega para conversas con persoas coñecidas ou descoñecidas.
--	--

BLOQUE 2. COMUNICACIÓN ESCRITA. LER

Criterio de avaliación	Estándares de aprendizaxe
<ul style="list-style-type: none"> • B2.1. Comprender, localizar e seleccionar información explícita en textos escritos de soportes variados (web infantís, libros, carteis). 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB2.1.1. Comprende a información relevante en textos propios de situacións cotiás e dos medios de comunicación social nos que esta se amose de forma evidente. • LGB2.1.2. Identifica as ideas principais dun texto (narrativo, descritivo, expositivo) adecuado á súa idade. • LGB2.1.3. Busca, localiza e selecciona información concreta dun texto sinxelo,

<ul style="list-style-type: none">• B2.2. Interpretar e comprender, de maneira xeral, a información procedente de gráficos, esquemas sinxelos e ilustracións en textos.• B2.3. Realizar o subliñado das ideas principais dun texto sinxelo e esquematizar e resumir o seu contido.• B2.4. Utilizar, de maneira xeral, estratexias para mellorar a lectura.• B2.5. Utilizar as tecnoloxías da información para obter información necesaria para a realización das súas tarefas.• B2.6. Ler, en silencio ou en voz alta, textos en galego adaptados aos seus intereses.	<p>adecuado á súa idade.</p> <ul style="list-style-type: none">• LGB2.1.4. Interpreta, personificacións, hipérbolos e ironías evidentes, en textos de dificultade adecuada á súa idade.• LGB2.1.5. Identifica a estrutura xeral dun texto e recoñece algúns mecanismos de cohesión (repeticións, sinónimos, anáforas pronominais sinxelas).• LGB2.1.6. Emprega o dicionario para resolver as dúbidas de vocabulario que atopa nos textos.• LGB2.1.7. Fai unha lectura rápida, selectiva ou integral en función das necesidades de cada momento.• LGB2.2.1. Interpreta e comprende, de maneira xeral, a información de gráficos, esquemas sinxelos e ilustracións, relacionando esta co contido do texto que acompañan.• LGB2.3.1. Realiza o subliñado das ideas principais dun texto sinxelo.• LGB2.3.2. Esquematiza as ideas dun texto sinxelo, indicando as ideas principais.• LGB2.3.3. Realiza o resumo dun texto sinxelo.• LGB2.4.1. Deduce, de maneira xeral, o posible contido dun texto antes de lelo, axudándose do título e as ilustracións.• LGB2.4.2. Relé un texto e marca as palabras clave para acadar a comprensión, cando é preciso.• LGB2.5.1. Utiliza, de forma guiada, as tecnoloxías da información para obter información.• LGB2.5.2. Utiliza dicionarios dixitais para interpretar a información dun texto.• LGB2.6.1. Descodifica sen dificultade as palabras.• LGB2.6.2. Le textos en voz alta, sen dificultade e coa velocidade adecuada.• LGB2.6.3. Le textos, adaptados á súa idade e aos seus intereses, en silencio e sen dificultade.
---	--

<ul style="list-style-type: none"> • B2.7. Coñecer o funcionamento da bibliotecas de aula, centro, así como as virtuais, colaborando no seu coidado e mellora, e participar en actividades literarias. • B2.8. Ter interese por ter unha biblioteca propia. • B2.9. Amosar interese polos textos escritos como fonte de aprendizaxe e medio de comunicación. • B2.10. Amosar certa autonomía lectora e capacidade de selección de textos do seu interese, así como ser quen de expresar preferencias. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB2.6.4. Fai lecturas dramatizadas de textos. • LGB2.7.1. Usa a biblioteca de aula con certa autonomía, para obter datos e informacións, e colabora no seu coidado e mellora. • LGB2.7.2. Identifica o funcionamento da biblioteca de aula, de centro, así como as virtuais e colabora no seu coidado e mellora. • LGB2.7.3. Participa en actividades literarias do centro. • LGB2.8.1. Amosa interese pola conservación e organización dos seus libros. • LGB2.9.1. Amosa interese pola lectura como fonte de aprendizaxe e medio de comunicación. • LGB2.10.1. Amosa certa autonomía lectora e capacidade de seleccionar textos do seu interese. • LGB2.10.2. Expresa, de maneira sinxela, opinións e valoracións sobre as lecturas feitas.
---	---

BLOQUE 3. COMUNICACIÓN ESCRITA. ESCRIBIR

Criterio de avaliación	Estándares de aprendizaxe
<ul style="list-style-type: none"> • B3.1. Usar, de maneira xeral, as estratexias de planificación, textualización e revisión do texto. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB3.1.1. Planifica a elaboración do texto, antes de comezar a escribir, xerando ideas, seleccionando e estruturando a información. • LGB3.1.2. Elabora o texto cunha estrutura definida, con coherencia xeral e de xeito creativo. • LGB3.1.3. Aplica, de forma xeral, os signos de puntuación (punto, coma, punto e coma, dous puntos, puntos suspensivos, signos de exclamación e interrogación). • LGB3.1.4. Aplica, de maneira xeral, a norma lingüística: ortografía, acentuación, léxico, morfosintaxe. • LGB3.1.5. Escribe textos propios seguindo o proceso de planificación, redacción, revisión e elabora borradores.

<ul style="list-style-type: none">• B3.2. Crear textos sinxelos de diferente tipoloxía que permitan narrar, describir e resumir emocións e informacións relacionadas con situacións cotiás e aqueles que sexan característicos dos medios de comunicación. • B3.3. Elaborar textos do ámbito académico para obter, organizar e comunicar información. • B3.4. Elaborar textos sinxelos que combinen a linguaxe verbal e a non verbal. • B3.5. Usar, de xeito guiado, programas informáticos de procesamento de texto. • B3.6. Utilizar recursos gráficos e paratextuais que faciliten a comprensión dos textos. • B3.7. Coidar a presentación dos traballos escritos en calquera soporte e valorar a lingua escrita como medio de comunicación.	<ul style="list-style-type: none">• LGB3.1.6. Usa o dicionario durante a elaboración de textos. • LGB3.2.1. Elabora, en diferentes soportes, textos propios da vida cotiá e académica, imitando modelos: cartas e correos electrónicos, mensaxes curtas, normas de convivencia, avisos, instrucións...• LGB3.2.2. Redacta textos sinxelos xornalísticos (noticias) e publicitarios (anuncios e carteis).• LGB3.2.3. Elabora diferentes tipos de textos (narrativos, expositivos, descritivos) seguindo un guión establecido.• LGB3.2.4. Escribe textos coherentes empregando algúns elementos de cohesión.• LGB3.2.5. Resume o contido de textos sinxelos propios do ámbito da vida persoal ou familiar ou dos medios de comunicación. • LGB3.3.1. Elabora por escrito textos moi sinxelos do ámbito académico (cuestionarios, resumos, informes sinxelos, descrições, explicacións...) para obter, organizar e comunicar información. • LGB3.4.1. Elabora textos sinxelos que combinan a linguaxe verbal e non verbal: carteis publicitarios, anuncios, cómic. • LGB3.5.1. Usa, de xeito guiado, programas informáticos de procesamento de texto. • LGB3.6.1. Usa recursos sinxelos gráficos e paratextuais (ilustracións, subliñados, gráficos e tipografía) para facilitar a comprensión dos textos e ilustrar o seu contido. • LGB3.7.1. Coida a presentación dos textos seguindo as normas básicas de presentación establecidas: marxes, disposición no papel, limpeza, calidade caligráfica, interliñado... en calquera soporte.• LGB3.7.2. Valora a lingua escrita como medio de comunicación e como medio de obtención e coñecemento.
--	--

BLOQUE 4. COÑECEMENTO DA LINGUA

Criterio de avaliación	Estándares de aprendizaxe
<ul style="list-style-type: none"> • B4.1. Utilizar terminoloxía lingüística e gramatical básica, como apoio á comprensión e á produción de textos, así como aplicar o seu coñecemento no uso da lingua. • B4.2. Aplicar, de forma xeral, as normas ortográficas xerais e as de acentuación en particular, apreciando o seu valor social e a necesidade de cingirse a elas. • B4.3. Utilizar correctamente as regras de puntuación, así como construír correctamente as oracións desde o punto de vista sintáctico, nas producións orais e escritas. • B4.4. Recoñecer e empregar os conectores básicos. • B4.5. Identificar intuitivamente o suxeito e o predicado, así como o papel semántico do suxeito, para mellorar a comprensión e a produción de textos. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB4.1.1. Sinala a denominación dos textos traballados e recoñece nestes enunciados, palabras e sílabas. <ul style="list-style-type: none"> • LGB4.1.2. Identifica o tempo verbal (presente, pasado e futuro) en formas verbais dadas. • LGB4.1.3. Diferencia as sílabas que conforman cada palabra, diferenciando a sílaba tónica das átonas. • LGB4.1.4. Identifica nun texto substantivos, adxectivos determinantes e cuantificadores. • LGB4.1.5. Sinala o xénero e número de palabras dadas e cámbiao. • LGB4.2.1. Aplica xeralmente as normas de acentuación. • LGB4.2.2. Coñece e utiliza as normas ortográficas básicas, aplicándoas nas súas producións escritas. <ul style="list-style-type: none"> • LGB4.2.3. Valora a importancia do dominio da ortografía para asegurar unha correcta comunicación escrita entre as persoas falantes dunha mesma lingua e para garantir unha adecuada interpretación dos textos escritos. • LGB4.3.1. Emprega con correccións os signos de puntuación. • LGB4.3.2. Usa unha sintaxe elemental adecuada nas súas producións. • LGB4.3.3. Respecta, de xeito xeral, as normas morfosintácticas de colocación do pronome átono. • LGB4.4.1. Usa diversos conectores básicos entre oracións: adición, causa, oposición, contradición... • LGB4.5.1. Identifica intuitivamente, en oracións sinxelas, o papel semántico do suxeito. <ul style="list-style-type: none"> • LGB4.5.2. Sinala intuitivamente o verbo e

<ul style="list-style-type: none"> • B4.6. Usar o dicionario en papel ou dixital, con certa autonomía. • B4.7. Identificar palabras compostas e derivadas, así como sinónimos, antónimos e palabras polisémicas de uso habitual, para comprender e producir textos. • B4.8. Valorar a lingua galega dentro da realidade plurilingüe e pluricultural de España e de Europa. • B4.9. Establecer relacións elementais entre as diversas linguas que utiliza ou está a aprender o alumnado. para reflexionar sobre como mellorar os seus procesos comunicativos na lingua galega. 	<p>os seus complementos, especialmente o suxeito, en oracións.</p> <ul style="list-style-type: none"> • LGB4.6.1. Usa, con certa autonomía, o dicionario en papel ou dixital. • LGB4.7.1. Recoñece palabras derivadas e compostas, identificando e formando familias de palabras. • LGB4.7.2. Recoñece e usa sinónimos, antónimos, palabras polisémicas de uso habitual. • LGB4.8.1. Identifica e valora a lingua galega dentro da realidade plurilingüe e pluricultural de España e de Europa. • LGB4.9.1. Recoñece, de forma xeral, e evita as interferencias entre as linguas que está a aprender. • LGB4.9.2. Identifica diferenzas, regularidades e semellanzas elementais sintácticas, ortográficas, morfolóxicas e léxicas entre todas as linguas que coñece e/ou está a aprender, como punto de apoio para a súa aprendizaxe.
---	---

BLOQUE 5. EDUCACIÓN LITERARIA

Criterio de avaliación	Estándares de aprendizaxe
<ul style="list-style-type: none"> • B5.1. escoitar, memorizar, reproducir e valorar textos procedentes da literatura popular galega, así como da literatura galega en xeral. • B5.2. Ler textos e obras en galego da literatura infantil, adaptacións breves de obras clásicas e literatura actual, en diferentes soportes. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB5.1.1. escoita, memoriza e reproduce textos procedentes da literatura popular oral galega (adiviñas, lendas, contos, poemas, cancións, ditos) e da literatura galega en xeral. • LGB5.1.2. Valora os textos da literatura galega (oral ou non) como fonte de coñecemento da nosa cultura e como recurso de gozo persoal. • LGB5.2.1. Le en silencio obras e textos en galego da literatura infantil, adaptacións breves de obras clásicas e literatura actual, en diferentes soportes. • LGB5.2.2. Le en voz alta obras e textos en galego da literatura infantil, adaptacións breves de obras clásicas e literatura actual e en

<ul style="list-style-type: none"> • B5.3. Identificar o xénero literario ao que pertence uns textos dados. • B5.4. Recrear e compoñer poemas e relatos a partir de modelos sinxelos. • B5.5. Participar activamente en dramatizacións de situacións e de textos literarios adaptados á súa idade. • B5.6. Valorar a literatura en calquera lingua, como vehículo de comunicación, fonte de coñecemento doutros mundos, tempos e culturas, e como recurso de gozo persoal. • B5.7. Amosar interese, respecto e tolerancia ante as diferenzas persoais, sociais e culturais. 	<p>diferentes soportes.</p> <ul style="list-style-type: none"> • LGB5.3.1. Identifica o xénero literario ao que pertencen uns textos dados: narrativa, poesía e teatro. • LGB5.4.1. Recrea e compón poemas e relatos, a partir de modelos sinxelos, para comunicar sentimentos, emocións, preocupacións, desexos, estados de ánimo ou lembranzas. • LGB5.5.1. Participa activamente en dramatizacións de situacións e de textos literarios adaptados á súa idade. • LGB5.6.1. Valora a literatura en calquera lingua, como vehículo de comunicación, fonte de coñecemento doutros mundos, tempos e culturas, e como recurso de gozo persoal. • LGB5.7.1. Aмосa curiosidade por coñecer outros costumes e formas de relación social, respectando e valorando a diversidade cultural.
--	--

Lingua castelá e literatura

BLOQUE 1. COMUNICACIÓN ORAL. FALAR E ESCOITAR

Criterio de avaliación	Estándares de aprendizaxe
<ul style="list-style-type: none"> • B1.1. Participar en situacións de comunicación, dirixidas ou espontáneas, respectando as normas da comunicación: quenda de palabra, escoitar. • B1.2. Recoñece a información verbal e non verbal dos discursos orais e integrala nas producións propias. 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB1.1.1. Expresa ideas, pensamentos, opinións, sentimentos con certa claridade. • LCB1.1.2. Aplica as normas sociocomunicativas: escoita atenta, espera de quendas, participación respectuosa. • LCB1.2.1. Integra recursos verbais e non verbais para comunicarse nas interaccións orais, dándolle valor complementario a estes. • LCB1.2.2. Exprésase cunha pronunciación e unha dicción correctas: articulación, ritmo, entoación.

<ul style="list-style-type: none">• B1.3. Expresarse con coherencia básica de forma oral para satisfacer necesidades de comunicación en diferentes situacións.• B1.4. Facer hipóteses sobre o significado de palabras sinxelas a partir do seu contexto de uso.• B1.5. Recoñecer o tema e as ideas principais dos textos orais sinxelos.• B1.6. Reproducir textos axeitados á súa idade, os seus gustos e intereses, utilizando con creatividade as distintas estratexias de comunicación oral.• B1.7. Producir textos orais breves e sinxelos dos xéneros máis habituais imitando modelos e adecuados ao seu nivel	<ul style="list-style-type: none">• LCB1.3.1. Participa activamente e con coherencia na secuencia das súas ideas en diversas situación de comunicación:<ul style="list-style-type: none">• - diálogos• -exposicións orais segundo modelo e guiadas, con axuda, cando cumpra, das tecnoloxías da información e comunicación.• LCB1.3.2. Participa activamente nas tarefas de aula, cooperando en situación de aprendizaxe compartida.• LCB1.4.1. Utiliza o vocabulario axeitado a súa idade para expresarse con progresiva precisión nos diferentes contextos de comunicación.<ul style="list-style-type: none">• LCB1.4.2. Diferencia polo contexto o significado de correspondencias fonema-grafía idénticas en textos significativos.• LCB1.5.1. Comprende de forma global a información xeral de textos orais de uso habitual, do ámbito escolar e social, identifica o tema e selecciona as ideas principais.<ul style="list-style-type: none">• LCB1.5.2. Recoñece a tipoloxía de textos orais sinxelos de diversa tipoloxía atendendo á forma da mensaxe (descritivos, narrativos, dialogados, expositivos) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios e prescritivos).<ul style="list-style-type: none">• LCB1.5.3. Responde preguntas correspondentes á comprensión literal.• LCB1.5.4. Utiliza a información recollida para levar a cabo diversas actividades en situación de aprendizaxe individual ou colectiva.• LCB1.6.1. Reproduce de memoria breves textos literarios ou non literarios axeitados aos seus gustos e intereses.• LCB1.7.1. Elabora, imitando modelos, textos orais breves e sinxelos atendendo á forma da mensaxe (descritivos, narrativos, dialogados, expositivos) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios e
---	--

<ul style="list-style-type: none"> • B1.8. Utilizar de xeito efectivo a linguaxe oral: escoitar con atención, recoller datos, preguntar e repreguntar. • B1.9. Valorar os medios de comunicación social como instrumento de aprendizaxe e de acceso a informacións e experiencias de outras persoas. 	<p>prescritivos).</p> <ul style="list-style-type: none"> • LCB1.7.2. Organiza o discurso axeitándose aos diferentes modos discursivos (narrar, expoñer, describir e dialogar) • LCB1.8.1. Emprega de xeito efectivo a linguaxe oral para comunicarse e aprender: escoita, recollida de datos, pregunta e repregunta. • LCB1.9.1. Utiliza de xeito guiado os medios audiovisuais e dixitais para recoller información. • LCB1.9.2. Transforma en noticias feitos cotiás próximos á súa realidade, imitando modelos. • LCB1.9.3. Resume de forma global entrevistas, noticias e debates infantís procedentes dos medios de comunicación.
--	---

BLOQUE 2. COMUNICACIÓN ESCRITA. LER

Criterio de avaliación	Estándares de aprendizaxe
<ul style="list-style-type: none"> • B2.1. Ler en voz alta e en silencio, diferentes textos. • B2.2. Comprender distintos tipos de textos adaptados á idade e utilizando a lectura como medio para ampliar o vocabulario e fixar a ortografía. • B2.3. Utilizar estratexias para a comprensión de textos sinxelos de diversa tipoloxía. 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB2.1.1. Le en silencio e en voz alta, sen dificultade e con certa expresividade, diferentes tipos de textos apropiados á súa idade. • LCB2.2. 1. Distingue, de forma xeral, entre as diversas tipoloxías textuais en textos do ámbito escolar e social. • LCB2.2.2. Resume textos lidos, de diferente tipoloxía, adecuados a súa idade e reflectindo a estrutura e destacando as ideas principais. • LCB2.3.1. Formula hipóteses sobre o contido do texto a partir do título e das ilustracións redundantes. • LCB2.3.2. Identifica as palabras clave dun texto. • LCB2.3.3. Activa coñecementos previos axudándose deles para comprender un texto. • LCB2.3.4. Relaciona de xeito global, a

<ul style="list-style-type: none">• B2.4. Ler por propia iniciativa diferentes tipos de textos. • B2.5. Utilizar fontes e soportes existentes na biblioteca para seleccionar e recoller información, ampliar coñecementos e aplicalos en traballos persoais. • B2.6. Mostra interese por manter unha biblioteca propia. • B2.7. Identifica a estrutura organizativa de diferentes textos lidos, centrándose na interpretación do seu significado. • B2.8. Utilizar as Tecnoloxías da Información e Comunicación para a procura e tratamento guiado da información.	<p>información contida nos gráficos e ilustracións coa información que aparece no texto.</p> <ul style="list-style-type: none">• LCB2.3.5. Interpreta mapas conceptuais sinxelos.• LCB2.3.6. Iníciase na utilización autónoma do dicionario en distintos soportes, no seu traballo escolar. • LCB2.4.1. Dedicar un tempo semanal para a lectura voluntaria de diferentes textos. • LCB2.5.1. Consulta biblioteca, de xeito guiado, de diferentes fontes bibliográficas e textos en soporte informático para obter información para realizar traballos individuais ou en grupo.• LCB2.5.2. Localiza na biblioteca de aula e centro lecturas axeitadas ao seu gusto persoal e intereses, aplicando as normas básicas de funcionamento da mesma.• LCB2.5.3. Identifica o argumento de lecturas realizadas dando conta dalgunhas referencias bibliográficas: autor ou autora e xénero. • LCB2.6.1. Coida, conserva e organiza os seus libros. • LCB2.7.1. Diferencia entre información e publicidade.• LCB2.7.2. Formula hipótese sobre a finalidade de textos de tipoloxía evidente a partir da súa estrutura e dos elementos lingüísticos e non lingüísticos. • LCB2.10.1. Utiliza as Tecnoloxías da Información e Comunicación para a procura e tratamento guiado da información.
--	--

BLOQUE 3. COMUNICACIÓN ESCRITA. ESCRIBIR

Criterio de avaliación	Estándares de aprendizaxe
<ul style="list-style-type: none"> • B3.1. Producir textos segundo un modelo con diferentes intencións comunicativas, aplicando as regras ortográficas e coidando a caligrafía, orde e presentación. • B3.2. Valorar a súa propia produción escrita, así como a produción escrita dos seus compañeiros. • B3.3 Buscar unha mellora progresiva no uso da lingua escrita. • B3.4. Aplicar todas as fases do proceso de escritura na produción de textos escritos de distinta índole: planificación, textualización, revisión e reescritura. • B3.5. Elaborar proxectos individuais ou colectivos sobre diferentes temas do seu 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB3.1.1. Escribe, en diferentes soportes, textos sinxelo do ámbito escolar e social: atendendo á forma da mensaxe (descriptivos, narrativos, dialogados, expositivos) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios e prescritivos) diarios, cartas, correos electrónicos, noticias, contos, folletos informativos, narracións, textos científicos, anuncios publicitarios, receitas, instrucións, normas.... <ul style="list-style-type: none"> • LCB3.1.2. Escribe textos, organizando as ideas utilizando elementos de cohesión básicos e respectando as normas gramaticais e ortográficas básicas. • LCB3.1.3. Elabora e presenta, de forma guiada, un informe sinxelo, utilizando soporte papel e informático sobre tarefas ou proxectos realizados. • LCB3.1.4. Presenta os seus textos con caligrafía clara e limpeza: evitando riscos, inclinación de liñas etc. • LCB3.2.1. Valora a súa propia produción escrita, así como a produción escrita dos seus compañeiros. • LCB3.3.1. Pon interese e esfórzase por escribir correctamente <ul style="list-style-type: none"> • LCB3.3.2. Reproduce textos ditados. • LCB3.4.1. Emprega, de xeito guiado e segundo modelos, estratexias de planificación, textualización e revisión do texto. <ul style="list-style-type: none"> • LCB3.4.2. Utiliza, para escribir textos sinxelos, borradores que amosan: a xeración e selección de ideas, a revisión ortográfica e a secuencia coherente do escrito. • LCB3.5.1. Elabora gráficas sinxelas a partir de datos obtidos de forma guiada.

<p>interese.</p> <ul style="list-style-type: none"> • B3.6. Favorecer a través da linguaxe a formación dun pensamento crítico que impida discriminacións e prexuízos. • B3.7. Utilizar as Tecnoloxías da Información e da Comunicación de modo eficiente e responsable para presentar as súas producións. • B3.8. Escribir os textos establecidos no Plan de escritura. 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB3.5.2. Elabora con creatividade textos breves do seu interese: contos, anuncios, rimas, cancións, cómics, carteis, ilustrándoos para facilitar a súa comprensión ou mellorar a súa presentación. • LCB3.6.1. Exprésase por escrito, utilizando de xeito habitual, unha linguaxe non sexista e respectuosa coas diferenzas. • LCB3.7.1. Usa con axuda Internet e as Tecnoloxías da Información e da Comunicación para escribir, presentar os textos e buscar información, buscar imaxes, crear táboas e gráficas etc. • LCB3.8.1. Produce os textos establecidos no plan de escritura axeitados á súa idade e nivel.
--	---

BLOQUE 4. COÑECEMENTO DA LINGUA

Criterio de avaliación	Estándares de aprendizaxe
<ul style="list-style-type: none"> • B4.1. Aplicar os coñecementos básicos sobre a estrutura da lingua, a gramática (categorías gramaticais), o vocabulario (formación e significado das palabras e campos semánticos), así como as regras de ortografía para favorecer unha comunicación máis eficaz. • B4.2. Desenvolver as destrezas e competencias lingüísticas a través do uso da lingua. 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB4.1.1. Coñece e recoñece as categorías gramaticais pola súa función na lingua: presentar ao nome, substituír ao nome, expresar características do nome, expresar accións ou estados. • LCB4.1.3. Diferenza familias de palabras. • LCB4.2.1. Coñece, recoñece e usa sinónimos, antónimos, polisémicos ou frases feitas na expresión oral e escrita. <ul style="list-style-type: none"> • LCB4.2.2. Recoñece prefixos e sufixos e é capaz de crear palabras derivadas. • LCB4.2.3. Identifica e clasifica os diferentes tipos de palabras nun texto. • LCB4.2.4. Utiliza diversos conectores básicos entre oracións ao producir textos orais e escritos. • LCB4.2.5. Recoñece a oración simple, distingue suxeito e predicado.

<ul style="list-style-type: none"> • B4.3. Sistematizar a adquisición de vocabulario a través dos textos. • B4.4. Desenvolver estratexias para mellorar a comprensión oral e escrita a través do coñecemento da lingua. • B4.5. Utilizar programas educativos dixitais e outros recursos didácticos ao seu alcance e propios da súa idade para realizar tarefas e avanzar na aprendizaxe. • B4.6. Valorar a variedade lingüística de España e do español como fonte de enriquecemento cultural. • B4.7. Comparar aspectos básicos das linguas que coñece para mellorar na súa aprendizaxe e lograr unha competencia integrada. 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB4.3.1. Iníciase no coñecemento da estrutura do dicionario e no seu uso para buscar o significado de diferentes tipos palabras. • LCB4.3.2. Selecciona a acepción correcta segundo o contexto de entre as varias que lle ofrece o dicionario. • LCB4.3.3. Utiliza as normas ortográficas básicas nas súas producións escritas. • LCB4.4.1. Utiliza as diferentes clases de palabras para elaborar o discurso. • LCB4.4.2. Utiliza correctamente as normas de concordancia de xénero e de número na expresión oral e escrita. • LCB4.4.3. Aplica as normas de acentuación e clasifica as palabras dun texto. • LCB4.4.4. Usa os signos de puntuación ao producir textos escritos. • LCB4.4.5. Aplica as normas de uso da til nos seus textos escritos. • LCB4.4.6. Utiliza unha sintaxe básica nas producións escritas propias. • LCB4.5.1. Utiliza distintos programas educativos dixitais e outros recursos didácticos ao seu alcance e propios da súa idade como apoio e reforzo da aprendizaxe. • LCB4.6.1. Valora a variedade lingüística de España. • LCB4.7.1. Compara aspectos (gráficos, sintácticos e léxicos) das linguas que coñece.
---	--

BLOQUE 5. EDUCACIÓN LITERARIA

Criterio de avaliación	Estándares de aprendizaxe
<ul style="list-style-type: none"> • B5.1. Valorar os textos literarios e utilizar a lectura como fonte de lecer e información. • B5.2. Integrar a lectura expresiva e a comprensión e interpretación de textos 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB 5.1.1. Valora de forma global, as características fundamentais de textos literarios narrativos, poéticos e dramáticos. • LCB 5.2.1. Realiza lecturas guiadas e comentadas de textos narrativos de tradición

<p>literarios narrativos, líricos e dramáticos na práctica escolar e recoñecer e interpretar algúns recursos básicos da linguaxe literaria e diferenza das principais convencións formais dos xéneros.</p> <ul style="list-style-type: none"> • B5.3. Coñecer e valorar os recursos literarios da tradición oral: poemas, cancións, contos, refráns e adiviñas. • B5.4. Producir a partir de modelos dados textos literarios en prosa ou en verso, con sentido estético e creatividade: contos, poemas, adiviñas, cancións e fragmentos teatrais. • B5.5. Reproducir textos literarios breves e sinxelos e adaptados á idade. • B5.6. Participar con interese en dramatizacións de textos literarios adaptados á idade. • B5.7. Valorar a literatura en calquera lingua, especialmente en lingua galega, como vehículo de comunicación e como recurso de gozo persoal. 	<p>oral, literatura infantil, adaptacións de obras clásicas e literatura actual.</p> <ul style="list-style-type: none"> • LCB 5.2.2. Interpreta, intuitivamente, a linguaxe figurada en textos literarios. • LCB 5.3.1. Utiliza, de xeito guiado, comparacións, aumentativos, diminutivos e sinónimos en textos literarios. • LCB 5.4.1. Crea, con axuda, sinxelos textos literarios (contos, poemas, cancións e sinxelas obras teatrais) a partir de pautas ou modelos dados. • LCB 5.5.1. Memoriza e reproduce sinxelos textos orais adecuados á súa idade: contos, poemas, cancións. • LCB 5.6.1. Realiza dramatizacións individualmente e en grupo de textos literarios axeitados á súa idade. • LCB 5.7.1. Valora a literatura en calquera lingua, especialmente en lingua galega, como vehículo de comunicación e como recurso de gozo persoal.
---	---

Matemáticas

BLOQUE 1.PROCESOS, MÉTODOS E ACTITUDES EN MATEMÁTICAS.

Criterio de avaliación	Estándares de aprendizaxe
<p>1.1. Expresar verbalmente de forma razoada o proceso seguido na resolución dun problema.</p>	<p>MTB1.1.1. Comunica verbalmente de forma razoada o proceso seguido na resolución dun problema de matemáticas ou en contextos da realidade.</p>
<p>B1.2. Utilizar procesos de razoamento e estratexias de resolución de problemas, realizando os cálculos necesarios e comprobando as solucións obtidas.</p>	<p>MTB1.2.1. Reflexiona sobre o proceso de resolución de problemas:revisa as operacións utilizadas, as unidades dos resultados, comproba e interpreta as solucións no</p>

B1.3. Profundar en problemas resoltos propoñendo pequenas variacións nos datos, outras preguntas etc.

B1.4. Identificar e resolver problemas da vida cotiá, axeitados ao seu nivel, establecendo conexións entre a realidade e as matemáticas e valorando a utilidade dos coñecementos matemáticos axeitados para a resolución de problemas.

B1.5. Desenvolver e cultivar as actitudes persoais inherentes ao traballo matemático.

B1.6. Utilizar os medios tecnolóxicos de modo habitual no proceso de aprendizaxe, buscando, analizando e seleccionando información relevante en internet ou en outras fontes elaborando documentos propios, facendo exposicións e argumentacións.

contexto da situación, busca outras formas de resolución etc.

MTB1.2.2. Utiliza estratexias heurísticas e procesos de razoamento na resolución de problemas.

MTB1.2.3. Realiza estimacións e elabora conxecturas sobre os resultados dos problemas a resolver, contrastando a súa validez e valorando a súa utilidade e eficacia.

MTB1.2.4. Identifica e interpreta datos e mensaxes de textos numéricos sinxelos da vida cotiá (facturas, folletos publicitarios, rebaixas...).

MTB1.3.1. Profunda en problemas unha vez resoltos, analizando a coherencia da solución e buscando outras formas de resolvelos.

MTB1.3.2. Formula novos problemas, a partir dun resolto: variando os datos, propoñendo novas preguntas, conectando coa realidade, buscando outros contextos etc.

MTB1.4.1. Practica o método científico sendo ordenado, organizado e sistemático.

MTB1.5.1. Desenvolve e amosa actitudes axeitadas para o traballo en matemáticas: esforzo, perseveranza, flexibilidade e aceptación da crítica razoada.

MTB1.6.1. Utiliza ferramentas tecnolóxicas para a realización de cálculos numéricos, para aprender e resolver problemas.

BLOQUE 2. NÚMEROS

Criterio de avaliación	Estándares de aprendizaxe
B2.1. Ler, escribir e ordenar utilizando razoamentos apropiados, distintos tipos de números (romanos, naturais, fraccións e decimais ata as centésimas).	<p>MTB2.1.1. Identifica os números romanos aplicando o coñecemento á comprensión de datacións.</p> <p>MTB2.1.2. Le, escribe e ordena en textos numéricos e da vida cotiá, números (naturais, fraccións e decimais ata as centésimas), utilizando razoamentos apropiados e interpretando o valor de posición de cada unha das súas cifras.</p>
B2.2. Interpretar diferentes tipos de números segundo o seu valor.	<p>MTB2.2.1. Descompón, compón e redondea números naturais e decimais, interpretando o valor de posición de cada unha das súas cifras.</p>
B2.3. Operar cos números tendo en conta a xerarquía nas operacións, aplicando as súas propiedades, as estratexias persoais e os diferentes procedementos que se utilizan segundo a natureza do cálculo que se realizará (algoritmos escritos, cálculo mental, tenteo, estimación, calculadora), usando o máis adecuado.	<p>MTB2.3.1. Aplica as propiedades das operacións e as relacións entre elas.</p> <p>MTB2.3.2. Realiza sumas e restas de fraccións co mesmo denominador na resolución de problemas contextualizados.</p> <p>MTB2.3.3. Realiza operacións con números decimais na resolución de problemas contextualizados.</p>
B2.4. Coñecer, utilizar e automatizar algoritmos estándar de suma, resta, multiplicación e división con distintos tipos de números, en comprobación de resultados en contextos de resolución de problemas e en situacións da vida cotiá.	<p>MTB2.4.1. Emprega e automatiza algoritmos estándar de suma, resta, multiplicación e división (de ata dúas cifras) con distintos tipos de números, en comprobación de resultados en contextos de resolución de problemas e en situacións cotiás.</p> <p>MTB2.4.2. Constrúe series numéricas, ascendentes e descendentes, de cadencias 2, 10, 100 a partir calquera número e de cadencias 5, 25 e 50 a partir de múltiplos de 5, 25 e 50.</p> <p>MTB2.4.3. Elabora e emprega estratexias de cálculo mental.</p> <p>MTB2.4.4. Estima e redondea o resultado dun</p>

<p>B2.5. Identificar, resolver problemas da vida cotiá, adecuados ao seu nivel, establecendo conexións entre a realidade e as matemáticas e valorando a utilidade dos coñecementos matemáticos adecuados e reflexionando sobre o proceso aplicado para a resolución de problemas.</p>	<p>cálculo valorando a resposta.</p> <p>MTB2.4.5. Emprega a calculadora aplicando as regras dos eu funcionamento para investigar e resolver problemas.</p> <p>MTB2.5.1. Resolve problemas que impliquen o dominio dos contidos traballados, empregando estratexias heurísticas, de razoamento (clasificación, recoñecemento das relacións, uso de exemplos contrarios), creando conxecturas, construíndo, argumentando e tomando decisións.</p> <p>MTB2.5.2. Reflexiona sobre o procedemento aplicado á resolución de problemas revisando as operacións empregadas, as unidades dos resultados, comprobando e interpretando as solucións no contexto e buscando outras formas de resolvelo.</p>
---	---

BLOQUE 3. MEDIDA

Criterio de avaliación	Estándares de aprendizaxe
<p>B3.1. Escoller os instrumentos de medida máis pertinentes en cada caso, estimando a medida de magnitudes de lonxitude, capacidade, masa e tempo facendo previsións razoables.</p>	<p>MTB3.1.1. Estima lonxitudes, capacidades e masas de obxectos e espazos coñecidos elixindo a unidade e os instrumentos máis axeitados para medir e expresar unha medida, explicando de forma oral o proceso seguido e a estratexia utilizada.</p> <p>MTB3.1.2. Mide con instrumentos, utilizando estratexias e unidades convencionais e non convencionais, elixindo a unidade máis axeitada para a expresión dunha medida.</p>
<p>B3.2. Operar con diferentes medidas.</p>	<p>MTB3.2.1. Suma e resta medidas de lonxitude, capacidade e masa en forma simple dando o resultado na unidade determinada de antemán.</p>
<p>B3.3. Coñecer as unidades de medida do tempo e as súas relación, utilizándoas para resolver problemas da vida diaria.</p>	<p>MTB3.3.1. Resolve problemas da vida diaria utilizando as medidas temporais e as súas relacións.</p>

<p>B3.4. Coñecer o valor e as equivalencias entre as diferentes moedas e billetes do sistema monetario da Unión Europea.</p>	<p>MTB3.4.1. Coñece a función, o valor e as equivalencias entre as diferentes moedas e billetes do sistema monetario da Unión Europea utilizándoas tanto para resolver problemas en situación reais coma figuradas.</p>
--	---

BLOQUE 4. XEOMETRÍA

Criterio de avaliación	Estándares de aprendizaxe
<p>B4.1. Coñecer as figuras planas; cadrado, rectángulo, romboide, triángulo, trapecio e rombo.</p> <p>B4.2. Utilizar as propiedades das figuras planas para resolver problemas.</p> <p>B4.4. Interpretar representacións espaciais realizadas a partir de sistemas de referencia e de obxectos ou situacións familiares.</p> <p>B4.5. Identificar, resolver problemas da vida cotiá axeitados ao seu nivel, establecendo conexións entre a realidade e as matemáticas e valorando a utilidade dos coñecementos matemáticos axeitados e reflexionando sobre o proceso aplicado para a resolución de problemas.</p>	<p>MTB4.1.2. Utiliza instrumentos de debuxo e ferramentas tecnolóxicas para a construción e exploración de formas xeométricas.</p> <p>MTB4.2.2. Identifica e diferencia os elementos básicos da circunferencia e círculo: centro, raio e diámetro.</p> <p>MTB4.3.1. Identifica e nomea polígonos atendendo o número de lados.</p> <p>MTB4.4.1. Representa a escola, o barrio ou a aldea mediante un plano ou esbozo.</p> <p>MTB4.5.1. Resolve problemas xeométricos que impliquen dominio dos contidos traballados, utilizando estratexias heurísticas de razoamento (clasificación, recoñecemento das relacións, uso de exemplos contrarios), creando conxecturas, construíndo, argumentando e tomando decisión.</p> <p>MTB4.5.2. Reflexiona sobre o proceso de resolución de problemas: revisando as operacións utilizadas, as unidades dos resultados, comprobando e interpretando as solucións no contexto, propoñendo outras formas de resolvelo.</p>

BLOQUE 5. ESTADÍSTICA E PROBABILIDADE

Criterio de avaliación	Estándares de aprendizaxe
B5.1. Recoller e rexistrar unha información cuantificable, utilizando algúns recursos sinxelos de representación gráfica: táboas de datos, bloques de barras, diagramas lineais... comunicando a información.	MTB5.1.1. Identifica datos cualitativos e cuantitativos en situacións familiares.

Plástica

BLOQUE 1. EDUCACIÓN AUDIOVISUAL

Criterio de avaliación	Estándares de aprendizaxe
B1.1. Aproximarse á lectura, análise e interpretación da arte e as imaxes fixas e en movemento nos seus contextos culturais e históricos, comprendendo, de maneira crítica, o significado e función social, sendo capaz de elaborar imaxes novas a partir dos coñecementos adquiridos.	<p>EPB1.1.1. Analiza, de maneira sinxela e utilizando a terminoloxía axeitada, imaxes fixas atendendo ao tamaño, formato, elementos básicos (puntos, rectas, planos, cores, luz, función, ...).</p> <p>EPB1.1.2. Elabora carteis con diversa información considerando os conceptos de tamaño, equilibrio, proporción e cor, e engadindo textos utilizando a tipografía máis axeitada á súa función.</p> <p>EPB1.1.3. Secuencia unha historia en diferentes viñetas nas que incorpora imaxes e textos seguindo o patrón do cómic.</p> <p>EPB1.1.4. Interpreta e comenta, de forma oral e escrita, o contido das imaxes dunha obra artística concreta.</p>

<p>B2.2. Realizar composicións plásticas con figuras xeométricas, manexando ferramentas básicas de precisión e utilizando escalas e proporcións.</p>	<p>EPB2.1.3. Utiliza as cores, as mesturas e a tonalidade con sentido estético, de forma cada vez máis autónoma.</p> <p>EPB2.1.4. Realiza unha obra con materiais téxtiles de refugo.</p> <p>EPB2.1.5. Experimenta con materiais e texturas para creacións orixinais, integrándoos de diferentes maneiras.</p> <p>EPB2.1.6. Utiliza ceras, rotuladores, tintas, plumas etc. para os debuxos usando liñas grosas, finas, sombras, manchas etc.</p> <p>EPB2.1.7. Representa obxectos coa técnica da esfumaxe.</p> <p>EPB2.1.8. Utiliza e mestura técnicas (acuarela, témperas etc.) con finalidade estética.</p> <p>EPB2.1.9. Identifica as formas en que está representada a figura humana nas obras plásticas.</p> <p>EPB2.1.10. Representa imaxes usando diferentes características da cor.</p> <p>EPB2.1.11. Utiliza diferentes materiais e texturas (arxila, tecidos, papel etc.) para as súas creacións plásticas.</p> <p>EPB2.1.12. Recorta, encarta e pega con precisión, con distintos materiais e texturas, creando formas tridimensionais.</p> <p>EPB2.2.1. Utiliza a cuadrícula como un elemento que estrutura o espazo gráfico.</p> <p>EPB2.2.2. Traza formas xeométricas con precisión, coa axuda das ferramentas básicas (regra, escuadro e cartabón).</p> <p>EPB2.2.6. Realiza composicións plásticas con figuras xeométricas, apreciando o valor</p>
--	---

<p>B2.3. Utilizar e manexar as novas tecnoloxías da información e da comunicación como medio de información, investigación e deseño.</p>	<p>expresivo da cor. EPB2.2.7. Debuxa persoas e obxectos a través dun eixe de simetría.</p> <p>EPB2.3.1. Coñece e utiliza recursos tecnolóxicos para obter información sobre o contexto artístico e cultural para as súas producións.</p> <p>EPB2.3.2. Coñece e utiliza recursos tecnolóxicos básicos para a elaboración das propias creacións.</p> <p>EPB2.3.3. Procura imaxes en soporte dixital para as organizar e as transformar nunha produción propia (novela, historieta, cartel, mural, esquematización dunha lección da clase etc.).</p> <p>EPB2.3.4. Utiliza as tecnoloxías da información e da comunicación para coñecer expresións artísticas e culturais dos pobos do mundo.</p>
<p>B2.4. Utilizar recursos bibliográficos, dos medios de comunicación e da internet para obter información que lle sirva para planificar e organizar os procesos creativos, así como para coñecer e intercambiar informacións con outro alumnado.</p>	<p>EPB2.4.1. Organiza e planifica o seu propio proceso creativo partindo da idea, recollendo información bibliográfica, dos medios de comunicación ou da internet, desenvolvéndoa en esbozos e elixindo os que mellor se adecúan aos seus propósitos na obra final, sen utilizar elementos estereotipados, sendo capaz de compartir cos compañeiros e compañeiras o proceso e o produto final obtido.</p> <p>EPB2.4.2. Elabora bosqueños e deseños para axustar o proceso de creación individual ou en grupo, e presenta os traballos con orde e limpeza.</p>
<p>B2.5. Coidar e usar correctamente os materiais, os instrumentos e os espazos,</p>	<p>EPB2.5.1. Desenvolve hábitos de orde e limpeza, e usa de forma responsable e axeitada os materiais, os instrumentos e os espazos.</p> <p>EPB2.5.2. Presenta as tarefas con orde e</p>

	<p>limpeza, respectando as normas e as indicacións</p> <p>establecidas, e crea hábitos de traballo.</p> <p>EPB2.5.3. Selecciona e utiliza as materias de forma apropiada e responsable, segundo as súas posibilidades plásticas e os resultados marcados.</p>
--	---

Valores sociais e cívicos

BLOQUE 1. A IDENTIDADE E A DIGNIDADE DA PERSOA

Criterio de avaliación	Estándares de aprendizaxe
<ul style="list-style-type: none"> • B1.1. Crear unha imaxe positiva de un mesmo tomando decisións meditadas e responsables, baseadas nun bo autoconceito. • B1.2. Construír o estilo persoal baseándose na respectabilidade e na dignidade persoal. • B1.3. Estructurar un pensamento efectivo e independente empregando as emocións de forma positiva. • B1.4. Desenvolver o propio potencial, mantendo unha motivación intrínseca e 	<ul style="list-style-type: none"> • VSCB1.1.1. Expresa a percepción da súa propia identidade relacionando a representación que fai de un mesmo e a imaxe que expresan das demais persoas. <ul style="list-style-type: none"> • VSCB1.1.2. Manifesta verbalmente unha visión positiva das súas propias calidades e limitacións. • VSCB1.2.1. Razona o sentido do compromiso respecto a un mesmo e ás demais persoas. <ul style="list-style-type: none"> • VSCB1.2.2. Actúa de forma respectable e digna. • VSCB1.3.1. Reflexiona, sintetiza e estrutura os seus pensamentos. <ul style="list-style-type: none"> • VSCB1.3.2. Utiliza estratexias de reestruturación cognitiva, de xeito guiado, sobre situacións da súa realidade. <ul style="list-style-type: none"> • VSCB1.3.3. Aplica o autocontrol á toma de decisións, á negociación e a resolución de conflitos, de xeito guiado. <ul style="list-style-type: none"> • VSCB1.3.4. Expresa os seus sentimentos, necesidades e dereitos, á vez que respecta os dos e das demais nas actividades cooperativas. • VSCB1.4.1. Traballa en equipo valorando o esforzo individual e colectivo para a consecución de obxectivos.

<p>esforzándose para o logro de éxitos individuais e compartidos.</p> <ul style="list-style-type: none"> • B1.5. Adquirir capacidades para tomar decisións de forma independente, manexando as dificultades para superar frustracións e sentimentos negativos ante os problemas. • B1.6. Desenvolver a autonomía e a capacidade de emprendemento para conseguir logros persoais responsabilizándose do ben común. • B1.7. Propoñerse desafíos e levalos a cabo mediante unha toma de decisión persoal, meditada e responsable, desenvolvendo un bo sentido do compromiso respecto a un mesmo e aos demais. 	<ul style="list-style-type: none"> • VSCB1.4.2. Asume as súas responsabilidades durante a colaboración. • VSCB1.4.3 Realiza unha autoavaliación responsable da execución das tarefas. • VSCB1.5.1. Utiliza o pensamento creativo na análise de problemas e na formulación de propostas de actuación. • VSCB1.5.2. Emprega estratexias para facer fronte á incerteza, ao medo ou ao fracaso. • VSCB1.6.1. Participa na resolución de problemas escolares con seguridade e motivación. • VSCB1.6.2. Realiza propostas creativas e utiliza as súas competencias para abordar proxectos sobre valores sociais. • VSCB1.6.3. Define e formula claramente problemas de convivencia. • VSCB1.7.1. Sopesa as consecuencias das súas accións. • VSCB1.7.2. Desenvolve actitudes de respecto e solidariedade cara aos demais en situacións formais e informais da interacción social.
---	--

BLOQUE 2. A COMPRESIÓN E O RESPECTO NAS RELACIÓNS INTERPERSOAIS

Criterio de avaliación	Estándares de aprendizaxe
<ul style="list-style-type: none"> • B2.1. Expresar opinións, sentimentos e emocións, empregando coordinadamente a linguaxe verbal e non verbal. 	<ul style="list-style-type: none"> • VSCB2.1.1. Expresar con claridade e coherencia opinións, sentimentos e emocións. • VSCB2.1.2. Emprega apropiadamente os elementos da comunicación verbal e non verbal, en consonancia cos sentimentos. • VSCB2.1.3. Emprega a comunicación verbal en relación coa non verbal en exposicións orais. • VSCB2.1.4. Expón respectuosamente os argumentos. • VSCB2.2.1. escoita exposicións orais e entende a comunicación desde o punto de vista da persoa que fala.

<ul style="list-style-type: none">• B2.2. Utilizar habilidades de escoita e o pensamento de perspectiva con empatía. • B2.3. Iniciar, manter e finalizar conversas cunha maneira de falar adecuada aos interlocutores e ao contexto, tendo en conta os factores que inhiben a comunicación para superar barreiras e os que permiten lograr proximidade. • B2.4. Empregar a aserción. • B2.5. Dialogar creando pensamentos compartidos con outras persoas para atopar o mellor argumento. • B2.6. Establecer relacións interpersoais positivas empregando habilidades sociais. • B2.7. Actuar con tolerancia comprendendo e aceptando as diferenzas. • B2.8. Contribuír á mellora do clima do grupo amosando actitudes cooperativas e establecendo relacións respectuosas.	<ul style="list-style-type: none">• VSCB2.2.2. Realiza actividades cooperativas detectando os sentimentos e pensamentos que subxacen no que se está a dicir.<ul style="list-style-type: none">• VSCB2.2.3. Colabora en proxectos grupais escoitando activamente, demostrando interese polas outras persoas. • VSCB2.3.1. Comunícase empregando expresións para mellorar a comunicación e facilitar o achegamento co seu interlocutor nas conversas.<ul style="list-style-type: none">• VSCB2.3.2. Amosa interese polos seus interlocutores. • VSCB2.4.1. Expresa abertamente as propias ideas e opinións.<ul style="list-style-type: none">• VSCB2.4.2. Emprega a linguaxe positiva. • VSCB2.5.1. Relaciona diferentes ideas e opinións para atopar os seus aspectos comúns. • VSCB2.6.1. Emprega diferentes habilidades sociais.<ul style="list-style-type: none">• VSCB2.6.2. Participa activamente en actividades grupais e reflexiona sobre a súa contribución á cohesión dos grupos sociais aos que pertence. • VSCB2.7.1. Respecta e acepta as diferenzas individuais.<ul style="list-style-type: none">• VSCB2.7.2. Recoñece, identifica e expresa as calidades doutras persoas. • VSCB2.8.1. Forma parte activa das dinámicas do grupo.<ul style="list-style-type: none">• VSCB2.8.2. Establece e mantén relacións emocionais amigables, baseadas no intercambio de afecto e a confianza mutua.
---	---

BLOQUE 3. A CONVIVENCIA E OS VALORES SOCIAIS

Criterio de avaliación	Estándares de aprendizaxe
<ul style="list-style-type: none"> • B3.1. Resolver problemas en colaboración, poñendo de manifesto unha actitude aberta cara aos demais e compartindo puntos de vista e sentimentos. • B3.2. Traballar en equipo favorecendo a interdependencia positiva e amosando condutas solidarias. • B3.3. Implicarse na elaboración e no respecto das normas da comunidade educativa empregando o sistema de valores persoal que constrúe a partir dos valores universais. • B3.4. Participar activamente na vida cívica de forma pacífica e democrática transformando o conflito en oportunidade, coñecendo e empregando as fases da mediación e usando a linguaxe positiva na comunicación de pensamentos, intencións e posicionamentos persoais. • B3.5. Comprender a importancia dos dereitos da infancia, valorando as condutas que os protexen. • B3.6. Comprender a correlación entre 	<ul style="list-style-type: none"> VSCB3.1.1. Desenvolve proxectos e resolve problemas en colaboración. VSCB3.1.2. Pon de manifesto unha actitude aberta cara aos demais compartindo puntos de vista e sentimentos durante a interacción social na aula. • VSCB3.2.1. Amosa boa disposición para ofrecer e recibir axuda para a aprendizaxe. <ul style="list-style-type: none"> • VSCB3.2.2. Emprega axeitadamente estratexias de axuda entre iguais. • VSCB3.2.3. Respecta as regras durante o traballo en equipo. • VSCB3.2.4. Emprega destrezas de interdependencia positiva. • VSCB3.3.1. Percibe e verbaliza a necesidade de que existan normas de convivencia nos diferentes espazos de interacción social <ul style="list-style-type: none"> • VSCB3.3.2. Participa na elaboración das normas da aula. • VSCB3.3.3. Respecta as normas do centro escolar. • VSCB3.4.1. Resolve os conflitos de modo construtivo, con axuda dunha persoa adulta. <ul style="list-style-type: none"> • VSCB3.4.2. Manexa a linguaxe positiva na comunicación de pensamentos e intencións nas relacións interpersoais. <ul style="list-style-type: none"> • VSCB3.4.3. Analiza as emocións, sentimentos e posibles pensamentos das partes en conflito. • VSCB3.5.1. Argumenta a necesidade de protexer os dereitos básicos da infancia. <ul style="list-style-type: none"> • VSCB3.5.2. Xustifica a importancia de que todos os nenos e nenas reciban axuda. <ul style="list-style-type: none"> • VSCB3.5.3. Razona as consecuencias da explotación infantil e a trata de nenos e nenas. • VSCB3.6.1. Expón verbalmente a correlación entre dereitos e deberes.

<p>dereitos e deberes, valorando situacións reais en relación aos dereitos da infancia e respectando a igualdade de dereitos de nenos e nenas no contexto social.</p> <ul style="list-style-type: none"> • B3.7. Comprender e valorar a igualdade de dereitos de homes e mulleres, a corresponsabilidade nas tarefas domésticas e o coidado da familia, argumentando en base a procesos de reflexión, síntese e estruturación. • B3.8. Realiza un uso responsable dos bens da natureza, comprendendo e interpretando sucesos, analizando causas e predicindo consecuencias. • B3.9. Valorar as normas de seguridade viaria, analizando as causas e consecuencias dos accidentes de tráfico. 	<ul style="list-style-type: none"> • VSCB3.6.2. Razona a valoración de situacións reais expostas en internet, en relación aos dereitos da infancia. • VSCB3.6.3. Expón mediante traballos de libre creación as conclusións da súa análise crítica das diferenzas na asignación de tarefas e responsabilidades na familia e na comunidade escolar en función do sexo. • VSCB3.7.1. Expón de forma argumentada a importancia de valorar a igualdade de dereitos de homes e mulleres, a corresponsabilidade nas tarefas domésticas e o coidado da familia. • VSCB3.7.2. Realiza traballos de libre creación investigando casos de falta de corresponsabilidade no coidado da familia presentados nos medios de comunicación. • VSCB3.8.1. Amonesta polo interese pola natureza que o rodea e séntese parte integrante dela. • VSCB3.8.2. Razona os motivos da conservación dos bens naturais. • VSCB3.8.3. Propón iniciativas para participar no uso adecuado de bens naturais razoando os motivos. • VSCB3.9.1. Colabora en campañas escolares sobre a importancia do respecto das normas de educación viaria. • VSCB3.9.2. Investiga sobre as principais causas dos accidentes de tráfico coa axuda das novas tecnoloxías. • VSCB3.9.3. Expón as consecuencias de diferentes accidentes de tráfico.
--	--

Aprender a investigar

BLOQUE 1. A BIBLIOTECA, PUNTO DE ACCESO Á CULTURA IMPRESA DIXITAL

Criterio de avaliación	Estándares de aprendizaxe
B1.1. Utilizar a biblioteca como espazo de acceso á información presencial ou virtual.	B1.1.1- Utiliza a biblioteca do seu centro para cubrir necesidades de lectura e de información. B1.1.2-Utiliza a biblioteca do centro na

<p>B1.2. Identificar a biblioteca do centro e outras bibliotecas do contorno máis próximo, como espazos culturais dispoñibles á hora de cubrir as necesidades de lectura e de información.</p> <p>B1.3. Recoñecer e diferenciar os recursos informativos dispoñibles segundo tipoloxía, soportes e formatos.</p> <p>B1.4- Utilizar estratexias para a procura de recursos impresos.</p> <p>B1.5. Adaptar as estratexias de procura ás características dos recursos dixitais.</p> <p>B1.6. Recoñecer os dereitos de autoría.</p>	<p>procura de recursos informativos para os seus traballos individuais e grupais.</p> <p>B1.2.1- Utiliza a Biblioteca municipal e coñece as súas normas de funcionamento, así como outros tipos de biblioteca aos que pode ter acceso no seu contorno máis próximo.</p> <p>B1.3.1- Identificar as distintas formas en que pode aparecer a información.</p> <p>B1.3.2- Acode ás fontes orais de referencia no seu contorno máis próximo para determinadas necesidades informativas.</p> <p>B1.3.3- Propón a fonte mais axeitada para dar resposta a unha necesidade informativa concreta.</p> <p>B1.4.1- Recoñece e relaciona as cores da CDU coas materias e memoriza aqueles de uso mais frecuente.</p> <p>B1.4.2- Utiliza de forma automática o Catálogo para conceptos básicos: autor, título, materia, colección.</p> <p>B1.4.3- Identifica o tema dun libro a partir do sumario (documento impreso)</p> <p>B1.4.4-Manexa índices analíticos e glosarios.</p> <p>B1.4.5-Localiza información nos atlas , utilizando o índice.</p> <p>B1.5.1-Distingue as ideas principais das secundarias nos documentos consultados.</p> <p>B1.6.1- Identifica e respecta a autoría de textos ou imaxes.</p> <p>B1.6.2-Recoñece e cita as mención de autor/a, ilustrador/a, editor/al... e as distintas fontes de información utilizadas.</p>
---	--

BLOQUE 2. FONTES INFORMATIVAS. LOCALIZACIÓN E SELECCIÓN

Criterio de avaliación	Estándares de aprendizaxe
B2.1. Coñecer a organización da biblioteca e a CDU como sistema estandarizado.	B2.1.1-Localiza nun plano da BE as diferentes zonas de traballo, e de colocación do material.

<p>B2.2. Comprender e saber utilizar o catálogo informatizado da súa biblioteca, nos campos de materia, autor/a, editorial e colección.</p> <p>B2.4. Acceder á rede e coñecer os recursos dispoñibles a través de internet.</p> <p>B.2.5- Planificar as procuras informativas e empregar con eficacia palabras clave para a obtención de información e uso de motores de procura diversificados.</p> <p>B2.6. Coñecer os espazos web creados na aula, na biblioteca e no centro, e participar neles.</p> <p>B2.9. Valorar as creacións colectivas en internet: Wikipedia, Galipedia, etc.</p>	<p>B2.1.2- Recoñecer a información que aporta o tejuelo a etiqueta</p> <p>B2.1.3- Identifica os códigos da CDU polos que están organizados os fondos e os relaciona cos temas e propostas de traballo requiridas.</p> <p>B2.1.4-Recupera e localiza nos andeis da biblioteca facilmente os documentos que precisa.</p> <p>B2.2.1-Realiza procuras no catálogo por autor/ a, título ou materia.</p> <p>B.2.4.1-Consulta documentos en internet, previamente seleccionados polo profesorado, que apoiem a súa aprendizaxe.</p> <p>B.2.5.1-Emprega prensa e revistas dixitais como fonte informativa.</p> <p>B.2.6.1-Aporta textos,e información nas webs creadas no seu centro respectando as finalidades para as que foron creadas: educativa, participativa, etc,... e baixo a supervisión do profesorado etc.</p> <p>B.2.9.1-Emprega as creacións colectivas en internet: Wikipedia,Galipedia, , etc.</p>
---	--

BLOQUE 3. ORGANIZARSE PARA INVESTIGAR

Criterio de avaliación	Estándares de aprendizaxe
<p>B3.1. Recoñecer os pasos para seguir nun proceso de investigación</p> <p>B3.3. Organizar o traballo a nivel individual ou grupal, e responsabilizarse das tarefas adxudicadas.</p>	<p>B.3.1.1-Identifica os obxectivos do traballo de investigación e as súas fases.</p> <p>B.3.3.1-Escoita aos integrantes do grupo, garda a quenda de palabra, argumenta as súas opinións e respecta as opinións das outras persoas.</p> <p>B.3.3.2-Contribúe á distribución de tarefas e responsabilízase das que lle corresponden.</p>

B3.4. Identificar o tema para investigar e os aspectos clave.	B.3.3.3-Formula preguntas sobre o tema sobre o que se vaia investigar.
---	--

BLOQUE 4. PROCURA E TRATAMENTO DE INFORMACIÓN

Criterio de avaliación	Estándares de aprendizaxe
<p>B4.1. Identificar o tipo de información que se precisa, localizar as fontes informativas dispoñibles, realizar consultas informativas seguindo un plan deseñado previamente e empregar o recurso informativo máis apropiado ao tipo de información que se precisa.</p> <p>B4.2. Ler de forma comprensiva textos informativos de diferente tipoloxía previamente seleccionados polo profesorado.</p> <p>B4.3. Valorar a información atopada en función de determinados criterios: pertinencia, veracidade, fiabilidade, caducidade, inmediatez, etc.</p> <p>B4.4. Extraer a información precisa, en función dos obxectivos do traballo, de forma sintetizada.</p> <p>B4.5. Recoller as fontes consultadas para os efectos de citalas correctamente no produto final.</p>	<p>B4.1.1-Identifica o tipo de información que precisa en función duns obxectivos.</p> <p>B4.1.2- Localiza os recursos dispoñibles e acordes á súa necesidade informativa.</p> <p>B4.2.1-Comprende de forma global e sabe extraer as ideas principais.</p> <p>B4.3.1- Selecciona a información tras valorala seguindo uns determinados criterios (autoría e autoridade, actualidade da información).</p> <p>B4.4.1-Sintetiza de forma guiada a información atopada en función dos obxectivos do traballo.</p> <p>B4.5.1-Compila as fontes consultadas e citaas correctamente.</p>

BLOQUE 5. XERACIÓN DE CONTIDOS E COMUNICACIÓN

Criterio de avaliación	Estándares de aprendizaxe
<p>B5.1. Organizar a información recuperada de distintas fontes, xerarquizándoa e plasmándoa en esquemas, mapas conceptuais, guións, etc.</p> <p>B5.3. Estructurar mediante un guión textos propios, expositivos, descritivos e explicativos, a partir da información reunida.</p> <p>B5.4. Coñecer e aplicar as pautas formais para a</p>	<p>B5.1.1-Realiza de xeito guiado esquemas, mapas conceptuais, guións, etc., para organizar a información recuperada.</p> <p>B5.3.1-Elabora guións para estruturar os textos creados a partir da información reunida, seguindo modelos.</p> <p>B5.4.1-Presenta os seus traballos segundo unhas pautas consensuadas: paxinación,</p>

<p>elaboración de traballos escritos (paxinación, índice, bibliografía, etc.), utilizando procesadores de texto de forma autónoma.</p>	<p>índice, bibliografía, etc. B5.4.2- Elabora textos propios mediante un procesador de textos.</p>
<p>B5.5. Coñecer e aplicar as pautas formais para a elaboración de materiais de apoio ás presentacións orais.</p>	<p>B.5.5.1- Elabora material de apoio para as súas presentacións orais. B.5.5.2-Realiza sinxelas presentacións para amosar o resultado dos seus traballos de investigación.</p>
<p>B5.7. Incorporar imaxes aos traballos escritos ou ás presentacións cun tratamento adecuado.</p>	<p>B.5.7.1-Incorpora imaxes aos seus traballos de investigación.</p>
<p>B5.8. Identificar e valorar as pautas para a produción de textos dixitais eficaces (lonxitude dos textos escritos, presentacións eficaces, etc.)</p>	<p>B5.8.1-Respecta unhas pautas mínimas na produción de textos dixitais.</p>
<p>B.5.9. Expor de forma ordenada e a partir dun guiión previo o traballo realizado, argumentando as opinións propias de xeito razoable e con respecto polas pautas da comunicación grupal (escoita atenta, respecto pola opinión das outras persoas, quendas de palabra, etc.).</p>	<p>B5.9.1-Participa na presentación oral dos traballos elaborados. B5.9.2-Defende con argumentos as opinións propias e respecta o traballo alleo. B5.9.3- Escoita con atención as presentacións dos compañeiros e das compañeiras, e valora con argumentos o seu traballo.</p>
<p>B5.10. Avaliar o proceso de elaboración do traballo feito, e tomar consciencia das aprendizaxes realizadas, e aplicar os coñecementos adquiridos á súa vida persoal, académica ou social.</p>	<p>B5.10.1-Avalía, a través dos instrumentos que se lle ofrecen, a súa participación no proceso dun traballo de investigación, individual ou grupal. B5.10.2-Identifica e valora as aprendizaxes realizadas. B5.10.3- Valora con criterio e respecto o traballo das outras persoas. B5.10.4- Incorpora as aprendizaxes realizadas a novos procedementos de traballo e de relación no medio escolar e social.</p>

Procedemento de avaliación

Os procedementos de avaliación nunha situación na que o alumnado non está á nosa vista nin baixo a nosa supervisión complícanse.

Todo procedemento que se baseara na observación sistemática, quedou anulado, salvo naqueles casos en que as familias mandan un vídeo do proceso dalgunha actividade (que temos que afirmar que si temos algún caso, pero que non son os máis abundantes).

Os procedementos máis usados son os intercambios orais, as análises das súas producións e as probas específicas.

O procedemento de cálculo da nota final será:

Cálculo da media da 1ª e 2ª avaliación + (valoración positiva do traballo realizado na 3ª avaliación)= nota final

Esta nota aparecerá no apartado de nota final, quedando sen cubrir a nota da 3ª avaliación no boletín de cualificacións.

Instrumentos de avaliación

Agora cobran forza instrumentos como probas con kahoot ..., pequenas tarefas para entregar a través da aula virtual, correo electrónico ou WhatsApp.

As dúbidas do alumnado resólvense a través de diversos medios como conversa telefónica, foro da aula virtual, fotos ou vídeos enviados a través de WhatsApp, correo electrónico ou a propia aula virtual.

Metodoloxía e actividades do 3º trimestre (recuperación, repaso, reforzo e ampliación)

A metodoloxía usada dende o 13 de marzo de 2020, intre no que se instaura o estado de alarma, ten como obxectivo primordial asegurar a capacidade de establecer un contacto co noso alumnado que nos permita continuar co proceso de ensino-aprendizaxe de forma telemática.

Para levar a cabo esta actuación utilizamos o noso material particular: teléfonos móbiles, ordenadores e conexión wifi.

A través da APP Abalar Móbil informamos ao alumnado do inicio das clases de maneira online. A meirande parte do mesmo confirmou a súa dispoñibilidade para seguir as clases a través da aula virtual. Todo aquel que non tiña ordenador nin conexión foi dotado deses servizos en colaboración co Concello.

O certo é que a metodoloxía non é a desexada, pois aínda que poñemos moitas horas para gravar vídeos, subir material de creación propia, fichas interactivas, xogos e multitude de propostas para reforzar os estándares traballados ata o 2º trimestre e reforzar ao alumnado que ten materias suspensas; está claro que nada disto pode substituír ás aulas cunha mestra/e.

A única maneira que atopamos de suplir, en certa medida, esta falta é a través de chamadas telefónicas individuais, conversas virtuais conxuntas (co único fin de que se vexan e se sintan un grupo), seguimento individualizado e telefónico para esa parte do alumnado que ten dificultades na adquisición ou proceso de algún contido concreto.

Temos moi presentes a brecha dixital do noso alumnado e das familias que se ven na situación de ter que axudalos. É algo no que teremos que incidir e que xa imos solventando día a día coas nosas familias, para achegar eses reforzos que veñen dados por moito material subido a programas como: calameo, kahoots, lim... que crean dificultades de uso, pero que serán quen de superar.

As prioridades son a creación escrita gardando: ortografía traballada, caligrafía, cohesión no texto... tanto en galego como en castelán. Repaso das operacións básicas e reforzo na resolución de problemas. Actividades de desconexión con materias como plástica, valores... para relaxar ou afondar nas súas emocións, no que está a acontecer, como se senten... Apoio coas propostas da Biblioteca Escolar Carlos Labraña.

En xeral, acompañamento do alumnado e das familias nunha situación extraordinaria para todos no que o primordial é a saúde. Nisto a escola ten que contribuír, proporcionando unha rutina ao día a día do alumno, establecendo pautas e materiais que permitan garantir o dereito ao estudo.

Todo o alumnado ten un seguimento individual. Para aqueles con necesidades educativas temos en conta os seus programas de reforzo e no caso das A.C.I., seguimos os pasos marcados na mesma en colaboración cos especialistas do DO do centro.

Tanto nun caso como noutros teremos en conta a avaliación ata o 12 de marzo. Valoraremos positivamente o traballo realizado polas nenas e os nenos no 3º trimestre. Pretendendo favorecer sempre ao noso alumnado.

Así mesmo, no curso 2020/2021 aplicaranse as medidas necesarias para a recuperación deses estándares non traballados no 3º trimestre.

As titoras Ana Isabel Rodríguez Rodríguez, Mª Cristina Bouzamayor Bustabad e María Dulcnombre Carro Etchepare.

XUNTA DE GALICIA
CONSELLERÍA DE EDUCACIÓN, UNIVERSIDADE
E FORMACIÓN PROFESIONAL

CEIP "NICOLÁS DEL RÍO"
R/ López Cortón s/n - Tfño.: 881 930091
15350 - CEDEIRA (A CORUÑA), ceip.nicolas.rio@edu.xunta.es
<http://www.edu.xunta.es/centros/ceipnicolasrio/>

Adaptación programación Educación Primaria

Tendo en conta o *Decreto 105/2014 do 4 de setembro polo que se establece o currículo da Educación Primaria na Comunidade Autónoma de Galicia*, e segundo as *Instrucións do 27 de abril de 2020 da Dirección Xeral de Educación* para o desenvolvemento do terceiro trimestre do curso 2019/20 establécense os seguintes criterios de avaliacións e estándares de aprendizaxe para o seguinte nivel educativo:

5º Educación Primaria

Ciencias da natureza

BLOQUE 1.INICIACIÓN Á ACTIVIDADE CIENTÍFICA.

Criterio de avaliación	Estándares de aprendizaxe
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.1. Obter información relevante sobre feitos ou fenómenos previamente delimitados, facer predicións sobre sucesos naturais, integrar datos de observación directa e indirecta a partir da consulta de fontes directa e indirectas e comunicando os resultados en diferentes soportes. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CNB1.1.1. Busca, selecciona e organiza información concreta e relevante, analiza, obtén conclusións, elabora informes e comunica os resultados en diferentes soportes.
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CNB1.1.2. Expresa oralmente e por escrito, de forma clara e ordenada contidos relacionados coa área manifestando a comprensión de textos orais e/ou escritos.
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CNB1.1.3. Emprega de forma autónoma o tratamento de textos (axuste de páxina, inserción de ilustracións ou notas etc.).
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CNB1.1.4. Manexa estratexias axeitadas para acceder á información dos textos de carácter científico.
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CNB1.1.5. Efectúa búsquedas guiadas de información na rede.
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CNB1.1.6. Coñece e aplica estratexias de acceso e traballo na rede.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.2. Establecer conxecturas tanto respecto de sucesos que ocorren dunha forma natural como sobre os que ocorren cando se provocan a través dun experimento ou dunha experiencia. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CNB1.2.1. Manifesta autonomía na planificación e execución de accións e tarefas e ten iniciativa na toma de decisións.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.3. Traballar de forma cooperativa, apreciando o coidado pola seguridade propia e a dos seus compañeiros/as, coidando as ferramentas e facendo uso adecuado dos materiais 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CNB1.3.1. Utiliza estratexias para realizar traballos de forma individual e en equipo, amosando habilidades para a resolución pacífica de conflitos.

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CNB1.3.2. Coñece e emprega as normas de uso e de seguridade dos instrumentos, dos materiais de traballo e das tecnoloxías da información e comunicación.
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CNB1.3.3. Utiliza algúns recursos ao seu alcance proporcionados polas tecnoloxías da información para comunicarse e colaborar.

BLOQUE 2. O SER HUMANO E A SAÚDE

Criterio de evaluación	Estándares de aprendizaxe

BLOQUE 3. OS SERES VIVOS

Criterio de evaluación	Estándares de aprendizaxe
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.1. Coñecer a estrutura dos seres vivos: células, tecidos, tipos, órganos, aparellos e sistemas. Identificar as principais características e funcións. ▪ B3.2. Coñecer diferentes niveis de clasificación dos seres vivos, atendendo ás súas características e tipos. ▪ B3.3. Investigar as características de ecosistemas do seu contorno mediante a recollida de datos, facendo hipóteses, empregando diversas fontes de información e presentando os resultados en diferentes soportes, mostrando interese pola rigorosidade e hábitos de respecto e coidado cara aos seres vivos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CNB3.1.1. Identifica e describe a estrutura dos seres vivos: células, tecidos, órganos, aparellos e sistemas, nomeando as principais características e funcións de cada un deles. ▪ CNB3.2.1. Clasifica aos seres vivos e nomea as principais características atendendo ao seu reino: Reino animal. Reino das plantas. Reino dos fungos e outros reinos empregando criterios científicos e medios tecnolóxicos. ▪ CNB3.2.2. Utiliza guías na identificación científica de animais vertebrados, invertebrados e plantas ▪ CNB3.3.1. Coñece e explica, con rigorosidade, as principais características e compoñentes dun ecosistem ▪ CNB3.3.2. Investiga con criterio científico, ecosistemas próximos e presenta resultados en diferentes soportes. ▪ CNB3.3.3. Identifica algunhas actuacións humanas que modifican o medio natural e as causas de extinción de especies e explica algunhas actuacións para o seu coidado. ▪ CNB3.3.4. Usa a lupa e outros medios tecnolóxicos para a observación científica. ▪ CNB3.3.5. Observa e rexistra algún proceso asociado á vida dos seres vivos, utiliza os instrumentos e os medios audiovisuais e tecnolóxicos apropiados e comunica de xeito oral e escrito os resultados.

BLOQUE 4. MATERIA E ENERXÍA

Criterio de evaluación	Estándares de aprendizaxe

BLOQUE 5. A TECNOLOXÍA, OBXECTOS E MÁQUINAS

Criterio de evaluación	Estándares de aprendizaxe

Ciencias Sociais

BLOQUE 1. CONTIDOS COMÚNS

Criterio de evaluación	Estándares de aprendizaxe
B1.1.Realizar un traballo de investigación que supoña a busca, selección e organización de información sobre fenómenos previamente delimitados, a realización dun produto, a documentación do proceso e a comunicación do resultados.	<ul style="list-style-type: none"> CSB1.1.1.Busca información (empregando as TIC e outras fontes directas e indirectas), selecciona a información relevante, a organiza, analiza, obtén conclusións sinxelas e as comunica oralmente e/ou por escrito.
	<ul style="list-style-type: none"> 1.3.Realiza as tarefas encomendadas e presenta os traballos de maneira ordenada, clara e limpa.
<ul style="list-style-type: none"> B1.3.Coñecer e utilizar as palabras claves e conceptos necesarios para ser capaz de ler, escribir e falar sobre Ciencias sociais, así como comprender diferentes linguaxes recollidos en textos de carácter social, xeográfico ou histórico. 	CSB1.3.1.Emprega de maneira axeitada o vocabulario adquirido para ser capaz de ler, escribir e falar sobre Ciencias sociais.
	CSB1.3.3.Analiza informacións relacionadas coa área e manexa imaxes, táboas, gráficos, esquemas, resumos e as tecnoloxías da información e a comunicación.

BLOQUE 2. O MUNDO QUE NOS RODEA

Criterio de evaluación	Estándares de aprendizaxe
<ul style="list-style-type: none"> B2.1.Explicar como é e de que forma se orixinou o Universo e os seus principais compoñentes. 	<ul style="list-style-type: none"> CSB2.1.1.Describe como é e de que forma se orixinou o Universo e explica os seus principais compoñentes identificando galaxia, estrela, planeta, satélite, asteroide e cometa.
<ul style="list-style-type: none"> B2.2.Describir as características principais do Sistema Solar identificando diferentes tipos de astros e as súas características. 	<ul style="list-style-type: none"> CSB2.2.1. Describe as características, compoñentes do Sistema Solar, localizando o Sol no centro do mesmo e os planetas segundo a súa proximidade.
<ul style="list-style-type: none"> B2.3. Localizar o planeta Terra e a Lúa no sistema solar, explicando as súas características, movementos, consecuencias e calcular os fusos horarios. 	<ul style="list-style-type: none"> CSB2.3.1. Define e representa o movemento de translación terrestre, o eixe do xiro e os polos xeográficos, asocia as estacións do ano ao seu efecto combinado e

	calcula os fusos horarios.
	•CSB2.3.2.Explica o día e a noite como consecuencia da rotación terrestre e como unidades para medir o tempo.
B2.4.Describir correctamente planos e mapas, incluíndo os planisferios, interpretando a súa escala e signos convencionais.	•CSB2.4.1.Identifica e clasifica os diferentes tipos de mapas, define que é a escala nun mapa e emprega e interpreta os signos convencionais máis usuais que poden aparecer nel.
•B2.5.Identificar os elementos que inflúen no clima, explicando como actúan nel e adquirindo unha idea básica de clima e dos factores determinan o clima en España.	•CSB2.5.1.Define clima, nomea os seus elementos e identifica os factores que determinan en España.
•B2.6.Recoñecer as zonas climáticas mundiais e os tipos de clima de España identificando algunhas das súas características básicas.	•CSB2.6.1.Explica que é unha zona climática, nomeando as tres zonas climáticas do planeta e describindo as súas características principais.
	•CSB2.6.2 Describe e sinala nun mapa os tipos de climas de España, e as zonas ás que afecta cada un, interpretando e analizando climogramas de distintos territorios de España e relacionándoos co clima ao que pertence.
•B2.7.Explicar que é unha paisaxe, identificar os principais elementos que a compoñen e as características das principais paisaxes de España.	• CSB2.7.1.Define paisaxe, identifica os seus elementos e explica as características das principais paisaxes de España valorando a súa diversidade.
•B2.8.Describir as características do relevo de España e a súa rede hidrográfica, localizándoos nun mapa.	• CSB2.8.1.Localiza nun mapa as principais unidades de relevo en España e as súas vertentes hidrográficas.
	• CSB2.8.2.Sitúa nun mapa os mares, océanos e os grandes ríos de España.
•B2.9.Explicar a importancia da intervención humana no medio e favorecer o desenvolvemento sostible.	CSB2.9.1.Explica a importancia do coidado do medio, así como as consecuencias da acción humana neste
	• CSB2.9.2.Favorece o desenvolvemento sostible e o consumo responsable.

BLOQUE 3. VIVIR EN SOCIEDADE

Criterio de evaluación	Estándares de aprendizaxe
• B3.1.Explicar a importancia que ten a Constitución para o funcionamento do Estado español, así como os dereitos, deberes e liberdades recollidos nesta.	• CSB3.1.1.Identifica, respecta e valora os principios democráticos máis importantes establecidos na Constitución e explica a importancia que a Constitución

	ten para o funcionamento do Estado español.
<ul style="list-style-type: none"> B3.2. Identificar as institucións políticas que se derivan da Constitución. Funcións e organización. 	<ul style="list-style-type: none"> CSB3.2.1. Identifica as principais institucións do Estado español e describe as súas funcións e a súa organización.
	<ul style="list-style-type: none"> CSB3.2.2. Identifica e comprende a división de poderes do Estado e cales son as atribucións recollidas na Constitución para cada un deles.
<ul style="list-style-type: none"> B3.3. Describir a organización territorial do Estado español así como os órganos de goberno. 	<ul style="list-style-type: none"> CSB3.3.1. Explica a organización territorial de España, nomea as estruturas básicas de goberno e localiza en mapas políticos as distintas comunidades autónomas que forman España, así como as súas provincias.
<ul style="list-style-type: none"> B3.4. Valorar a diversidade cultural, social, política e lingüística do Estado español respectando as diferenzas. 	<ul style="list-style-type: none"> CSB3.4.1. Valora, partindo da realidade do estado español, a diversidade cultural, social, política e lingüística nun mesmo territorio como fonte de enriquecemento cultural.
<ul style="list-style-type: none"> B3.5. Comprender e interpreta os principais conceptos demográficos e os factores xeográficos, sociais, económicos ou culturais que inciden nos datos de poboación. 	<ul style="list-style-type: none"> CSB3.5.1. Define demografía e poboación, comprende os principais conceptos demográficos e os principais factores que afectan á de poboación.
<ul style="list-style-type: none"> B3.6. Distinguir os principais trazos da poboación española explicando a súa evolución e a súa distribución demográfica e representándoa graficamente. 	<ul style="list-style-type: none"> CSB3.6.1. Describe os principais rasgos da poboación española.
	<ul style="list-style-type: none"> CSB3.6.3. Describe os factores que condicionan a distribución da poboación española.
<ul style="list-style-type: none"> B3.7. Describir os movementos migratorios da poboación galega e de España explicando o éxodo rural, a emigración a Europa, e a chegada de emigrantes ao noso país e identificar os problemas actuais da poboación española. 	<ul style="list-style-type: none"> CSB3.7.2. Identifica e describe os principais problemas actuais da poboación española: migracións, envellecemento, etc.
<ul style="list-style-type: none"> B3.8. Explicar as diferenzas entre materias primas e os produtos elaborados, identificando as actividades que se realizan para obtelos. 	<ul style="list-style-type: none"> CSB3.8.1. Identifica e define materias primas e produto elaborado e os asocia coas actividades nas que se obteñen.
<ul style="list-style-type: none"> B3.9. Identificar as actividades que pertencen a cada un dos sectores económicos, describir as características destes recoñecendo as principais actividades económicas de España. 	<ul style="list-style-type: none"> CSB3.9.1. Identifica os tres sectores de actividades económicas e clasifica distintas actividades no grupo ao que pertencen.

BLOQUE 4. AS PEGADAS DO TEMPO

Criterio de evaluación	Estándares de aprendizaxe

Lingua galega e literatura

BLOQUE 1. COMUNICACIÓN ORAL. FALAR E ESCOITAR

Criterio de evaluación	Estándares de aprendizaxe
<ul style="list-style-type: none"> B1.1. Comprender textos orais sinxelos procedentes da radio, da televisión ou da internet, identificando os aspectos xerais máis relevantes así como as intencións, valores e opinións explícitos. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.1.1. Comprende as ideas principais dun texto oral sinxelo, procedentes da radio, da televisión ou de internet, identifica o tema e elabora un resumo.
<ul style="list-style-type: none"> B1.2. Valorar e utilizar os documentos audiovisuais dos medios de comunicación como instrumento de aprendizaxe. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.2.1. Accede a documentos audiovisuais e dixitais, para obter, seleccionar e clasificar, con certa autonomía, a información relevante e necesaria para realizar traballos ou completar información, valorando os medios de comunicación como instrumento de aprendizaxe.
<ul style="list-style-type: none"> B1.4. Comprender e producir textos orais propios do uso cotián ou do ámbito académico. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.4.1. Participa axeitadamente nunha conversa entre iguais, comprendendo o que di o interlocutor e intervindo coas propostas propias.
	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.4.4. Participa activamente no traballo en grupo, así como nos debates.
<ul style="list-style-type: none"> B1.5. Manter unha actitude de escoita activa, respectando as opinións dos e das demais. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.5.1. Atende as intervencións dos e das demais en actos de fala orais, sen interromper.
<ul style="list-style-type: none"> B1.6. Participar nas diversas situacións de intercambio oral que se producen na aula amosando valoración e respecto polas normas que rexen a interacción oral. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.6.2. Respecta as opinións das persoas participantes nos intercambios orais e é consciente da posibilidade de empregar a lingua galega en calquera intercambio oral dentro da escola ou fóra dela.

	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.6.5. Participa na conversa formulando e contestando preguntas.
<ul style="list-style-type: none"> B1.7. Aposar interese por expresarse en público coherentemente, sen contradicións, sen repeticións innecesarias e usando nexos adecuados. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.7.1. Planifica e elabora un discurso oral coherente, sen contradicións nin repeticións innecesarias, utilizando un vocabulario adecuado á súa idade.
<ul style="list-style-type: none"> B1.10. Aposar respecto e cooperación nas situacións de aprendizaxe en grupo. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.10.1. Aposa respecto ás ideas dos e das demais e contribúe ao traballo en grupo.
<ul style="list-style-type: none"> B1.12. Usar, de maneira xeral, unha linguaxe non discriminatoria e respectuosa coas diferenzas. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.12.2. Usa, de maneira xeral, unha linguaxe respectuosa coas diferenzas.
<ul style="list-style-type: none"> B1.14. Identificar a lingua galega con calquera contexto de uso oral. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.14.2. Recoñece a validez da lingua galega para conversas con persoas coñecidas ou descoñecidas.

BLOQUE 2. COMUNICACIÓN ESCRITA. LER

Criterio de avaliación	Estándares de aprendizaxe
<ul style="list-style-type: none"> B2.1. Comprender, buscar, localizar e seleccionar información explícita en textos escritos de soportes variados (webs infantís, libros, carteis) e iniciar a realización de inferencias para determinar intencións e dúbidas bastante evidentes. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.1.2. Identifica as ideas principais e secundarias dun texto (narrativo, descritivo e expositivo).
	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.1.3. Busca, localiza e selecciona información concreta dun texto sinxelo, deducindo o significado de palabras e expresións polo contexto.
	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.1.7. Emprega o dicionario para resolver as dúbidas de vocabulario que atopa nos textos.
<ul style="list-style-type: none"> B2.3. Realizar o subliñado das ideas principais dun texto sinxelo, e esquematizar e resumir o seu contido. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.3.2. Esquematiza as ideas dun texto sinxelo, indicando as ideas principais e secundarias.
	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.3.3. Realiza o resumo dun texto sinxelo.

<ul style="list-style-type: none"> • B2.4. Utilizar certas estratexias para mellorar a lectura. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB2.4.2. Relé un texto e marca as palabras clave para acadar a comprensión integral, cando é preciso.
<ul style="list-style-type: none"> • B2.5. Utilizar as tecnoloxías da información para tratar a información nun texto sinxelo. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB2.5.2. Utiliza as tecnoloxías da información para organizar a información dun texto sinxelo adecuado á súa idade.
<ul style="list-style-type: none"> • B2.6. Realizar diferentes tipos de lectura. 	<ul style="list-style-type: none"> ● LGB2.6.1. Realiza diferentes tipos de lectura en función de cada texto: de investigación, de aprendizaxe, de gozo persoal ou de resolución de problemas.
<ul style="list-style-type: none"> • B2.8. Usar as bibliotecas da aula e do centro, así como as virtuais, con certa autonomía, comprendendo como se organiza e colaborando no seu coidado e mellora. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB2.8.1. Usa a biblioteca de aula con certa autonomía, para obter datos e informacións, e colabora no seu coidado e mellora.
	<ul style="list-style-type: none"> • LGB2.8.2. Usa a biblioteca de centro con certa autonomía, para obter datos e informacións, e colabora no seu coidado e mellora.
<ul style="list-style-type: none"> • B2.10. Amosar interese polos textos escritos como fonte de aprendizaxe e medio de comunicación. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB2.10.1. Amosa interese pola lectura como fonte de aprendizaxe e medio de comunicación.
<ul style="list-style-type: none"> • B2.11. Amosar certa autonomía lectora e capacidade de selección de textos do seu interese, así como ser quen de expresar preferencias. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB2.11.1. Selecciona persoalmente as lecturas que desexa realizar e é quen de xustificalas en función dos seus gustos e necesidades.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.12. Analizar textos sinxelos escritos en diferentes variedades da lingua galega. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB2.12.2. Valora a variedade interna da lingua como símbolo de riqueza lingüística e cultural, así como o estándar como variante unificadora.

BLOQUE 3. COMUNICACIÓN ESCRITA. ESCRIBIR

Criterio de evaluación	Estándares de aprendizaxe
<ul style="list-style-type: none"> • B3.1. Usar, de maneira xeral, as estratexias de planificación, textualización e revisión do texto. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB3.1.2. Elabora o texto cunha estrutura definida, con coherencia e cohesionando, de maneira xeral, os enunciados.

	<ul style="list-style-type: none"> LGB3.1.3. Utiliza os signos de puntuación (punto, coma, punto e coma, dous puntos, puntos suspensivos, signos de exclamación e interrogación).
	<ul style="list-style-type: none"> LGB3.1.4. Aplica, de maneira xeral, a norma lingüística: ortografía, acentuación, léxico, morfosintaxe e usa, habitualmente, unha linguaxe non sexista.
<ul style="list-style-type: none"> B3.2. Crear textos sinxelos de diferente tipoloxía que permitan narrar, describir, resumir, explicar e expoñer opinións, emocións e informacións relacionadas con situacións cotiás e aqueles que sexan característicos dos medios de comunicación. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB3.2.3. Crea diferentes tipos de textos (narrativos, expositivos, descritivos ou argumentativos) seguindo un guión establecido e adaptando a linguaxe ás características de cada xénero.
	<ul style="list-style-type: none"> LGB3.2.4. Escribe textos coherentes e empregando algúns elementos básicos de cohesión, usando o rexistro adecuado.
<ul style="list-style-type: none"> B3.4. Elaborar textos breves e sinxelos con creatividade. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB3.4.2. Escribe textos sinxelos de carácter creativo.
<ul style="list-style-type: none"> B3.5. Usar as TIC, con certa autonomía, para a busca de información, tratamento dos textos e realización de presentacións. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB3.5.1. Busca e selecciona información en diferentes fontes e soportes dixitais.
	<ul style="list-style-type: none"> LGB3.5.4. Utiliza as TIC, con certa autonomía, para realizar presentacións elementais.
<ul style="list-style-type: none"> B3.7. Coidar a presentación dos traballos escritos en calquera soporte e valorar a lingua escrita como medio de comunicación. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB3.7.1. Coida a presentación dos textos seguindo as normas básicas de presentación establecidas: marxes, disposición no papel, limpeza, calidade caligráfica, separación entre parágrafos, interliñado... en calquera soporte.
	<ul style="list-style-type: none"> LGB3.7.2. Valora a lingua escrita como medio de comunicación.

BLOQUE 4. COÑECEMENTO DA LINGUA

Criterio de evaluación	Estándares de aprendizaxe
<ul style="list-style-type: none"> B4.1. Utilizar terminoloxía lingüística e gramatical básica, funcionalmente, como apoio á comprensión e á produción de textos, así como aplicar o seu coñecemento no uso da lingua. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB4.1.1. Recoñece as diferentes categorías gramaticais pola súa función na lingua: substantivo, artigo, pronome, adxectivo, adverbio, verbo e preposición.
	<ul style="list-style-type: none"> LGB4.1.3. Diferencia as sílabas que conforman cada palabra, diferenciando a sílaba tónica das átonas.
	<ul style="list-style-type: none"> LGB4.1.3. Diferencia as sílabas que conforman cada palabra, diferenciando a sílaba tónica das átonas.
<ul style="list-style-type: none"> B4.2. Coñecer e aplicar, de forma xeral, as normas ortográficas xerais e as de acentuación en particular, apreciando o seu valor social e a necesidade de cingirse a elas. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB4.2.1. Aplica xeralmente as normas de acentuación xerais e de acentuación diacrítica e aprecia o seu valor social e a necesidade de cingirse a elas.
	<ul style="list-style-type: none"> LGB4.2.2. Coñece e utiliza as normas ortográficas, aplicándoas nas súas producións escritas con especial atención nas regras do h, b/v, c/cc, s/x, ll/i/x.
<ul style="list-style-type: none"> B4.3. Utilizar correctamente as regras de puntuación, así como unha sintaxe adecuada nas producións orais e escritas. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB4.3.1. Emprega con corrección os signos de puntuación, facendo unha valoración dos resultados.
<ul style="list-style-type: none"> B4.7. Ampliar o vocabulario a partir do uso do dicionario e do traballo e reflexión sobre as palabras que conforman a lingua. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB4.7.1. Usa axeitadamente o dicionario en papel ou dixital para buscar calquera palabra, seleccionando a acepción precisa segundo cada contexto e como consulta ortográfica.
	<ul style="list-style-type: none"> LGB4.7.2. Recoñece e crea palabras derivadas (prefixación e sufixación) e compostas, identificando e formando familias de palabras.
<ul style="list-style-type: none"> B4.8. Coñecer, de xeito xeral, as características relevantes da lingua galega e identificar e valorar esta lingua dentro da realidade plurilingüe e pluricultural de España e de Europa. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB4.8.1. Coñece, de xeito xeral, as características máis relevantes (históricas, socioculturais...) da lingua galega.
<ul style="list-style-type: none"> B4.9. Establecer relacións elementais entre as 	<ul style="list-style-type: none"> LGB4.9.2 Identifica diferenzas, regularidades e

diversas linguas que utiliza ou está a aprender o alumnado.	semellanzas, ortográficas e léxicas entre todas as linguas que coñece e/ou está a aprender, como punto de apoio para a súa aprendizaxe.
---	---

BLOQUE 5. EDUCACIÓN LITERARIA

Criterio de evaluación	Estándares de aprendizaxe
<ul style="list-style-type: none"> B5.2. Ler textos e obras n galego da literatura infantil, adaptacións breves de obras clásicas e literatura actual, adaptadas á idade e en diferentes soportes. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB5.2.2. Le en voz alta e en silencio obras e textos en galego da literatura infantil, adaptacións breves de obras clásicas e literatura actual, adaptadas á idade e en diferentes soportes.
<ul style="list-style-type: none"> B5.3. Identificar as características dos diferentes xéneros e as figuras literarias, así como temas recorrentes. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB5.3.1. Identifica as características principais dos diferentes xéneros literarios: narrativa, poesía e teatro.
	<ul style="list-style-type: none"> LGB5.3.2. Distingue algúns recursos retóricos e métricos propios dos poemas.
<ul style="list-style-type: none"> B5.4. Recrear e compoñer poemas e relatos sinxelos a partir de modelos dados. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB5.4.1. Recrea e compón poemas e relatos, a partir de modelos sinxelos, para comunicar sentimentos, emocións, estados de ánimo e lembranzas.
<ul style="list-style-type: none"> B5.6. Valorar a literatura en calquera lingua, como vehículo de comunicación, fonte de coñecemento e como recurso de gozo persoal. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB5.6.1. Valora a literatura en calquera lingua, como vehículo de comunicación, fonte de coñecemento e como recurso de gozo persoal.

Lingua castelá e literatura

BLOQUE 1. COMUNICACIÓN ORAL. FALAR E ESCOITAR

Criterio de evaluación	Estándares de aprendizaxe
<ul style="list-style-type: none"> B1.1. Participar en situacións de comunicación, dirixidas ou espontáneas, respectando as normas da comunicación: quenda de palabra, escoita atenta e incorporación ás intervencións dos e das demais. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB1.1.2. Expresa ideas, pensamentos, opinións, sentimentos e emocións con claridade.

	<ul style="list-style-type: none"> LCB1.1.3. Aplica as normas sociocomunicativas: escoita activa, espera de quendas, participación respectuosa, adecuación á intervención da persoa interlocutora e normas básicas de cortesía.
<ul style="list-style-type: none"> B1.3. Expresarse de forma oral para satisfacer necesidades de comunicación en diferentes situacións con vocabulario axeitado e estrutura coherente. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB1.3.2. Participa activamente e con coherencia na secuencia das súas ideas en diversas situacións de comunicación: <ul style="list-style-type: none"> - diálogos -exposicións orais seguindo modelos e guiadas, con axuda, cando cumpra, das tecnoloxías da información e comunicación.
<ul style="list-style-type: none"> B1.5. Recoñecer o tema e as ideas principais dos textos orais, e identificar ideas ou valores non explícitos accesibles á súa idade. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB1.5.1. Comprende a de forma global a información xeral de textos orais de uso habitual, do ámbito escolar e social, identifica o tema e selecciona as ideas principais
	<ul style="list-style-type: none"> LCB1.5.3. Responde preguntas correspondentes á comprensión interpretativa.
<ul style="list-style-type: none"> B1.7. Producir textos orais breves e sinxelos adecuados ao nivel dos xéneros máis habituais imitando modelos: atendendo á forma da mensaxe (descritivos, narrativos, dialogados, expositivos e argumentativos) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios, prescritivos e persuasivos). 	<ul style="list-style-type: none"> LCB1.7.1. Elabora comprensiblemente textos orais do ámbito escolar e social e de diferente tipoloxía, seguindo unha secuencia lineal, adecuados ao nivel e imitando modelos
<ul style="list-style-type: none"> B1.8. Utilizar de xeito efectivo a linguaxe oral: escoitar, recoller datos, preguntar e repreguntar, participar nas enquisas e entrevistas e expresar oralmente con claridade o propio xuízo persoal, de acordo á súa idade. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB1.8.1. Emprega de xeito efectivo a linguaxe oral para comunicarse e aprender: escoita activa, recollida de datos, pregunta e repregunta, para obter información e verificar a comprensión.
	<ul style="list-style-type: none"> LCB1.8.3. Participa en debates explicando as súas opinións e ideas, emitindo xuízos persoais fundamentados sobre os temas e coa profundidade propia da súa idade.

BLOQUE 2. COMUNICACIÓN ESCRITA. LER

Criterio de evaluación	Estándares de aprendizaxe
------------------------	---------------------------

<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.1. Ler, en voz alta e en silencio, diferentes textos, con fluidez e entoación adecuada. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB2.1.1. Le en voz alta diferentes tipos de textos apropiados á súa idade con velocidade, fluidez e entoación adecuada.
	<ul style="list-style-type: none"> • LCB2.1.2. Lee en silencio coa velocidade adecuada textos de diferente complexidade.
	<ul style="list-style-type: none"> • LCB2.1.4. Resume textos lidos de diferente tipoloxía e adecuados a súa idade, reflectindo a estrutura e destacando as ideas principais.
<ul style="list-style-type: none"> • B2.2. Utilizar as estratexias de control do proceso lector (anticipación do significado, formulación de hipóteses, uso do dicionario, relectura). 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB2.2.1. Utiliza o título e as ilustracións para activar coñecementos previos sobre o tema, axudándose deles para acceder máis doadamente ao contido dun texto.
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB2.2.3. Identifica as palabras clave dun texto.
<ul style="list-style-type: none"> • B2.4. Utilizar diferentes fontes e soportes para seleccionar e recoller información, ampliar coñecementos e aplicalos en traballos persoais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB2.4.2. Localiza na biblioteca de aula e centro lecturas axeitadas ao seu gusto persoal e intereses, aplicando as normas básicas de funcionamento da mesma.
<ul style="list-style-type: none"> • B2.6. Identificar a estrutura organizativa de diferentes textos lidos, centrándose na interpretación da súa intención e significado. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LB2.6.1. Identifica a intención comunicativa de textos xornalísticos e publicitarios. Diferenza entre información e publicidade.
<ul style="list-style-type: none"> • B2.7. Utilizar as Tecnoloxías da Información e Comunicación para a procura e tratamento guiado da información. 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB2.7.1. Utiliza as Tecnoloxías da Información e Comunicación para a procura e tratamento guiado da información.

BLOQUE 3. COMUNICACIÓN ESCRITA. ESCRIBIR

Criterio de evaluación	Estándares de aprendizaxe
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.1. Producir textos segundo un modelo con diferentes intencións comunicativas, con coherencia, aplicando as regras ortográficas e coidando a caligrafía, a orde e a presentación. 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB3.1.2. Escribe textos organizando as ideas con cohesión básica e respectando as normas gramaticais e ortográficas.
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB3.1.3. Escribe, de forma creativa, diferentes tipos de textos adecuando a linguaxe ás características do

	xénero.
<ul style="list-style-type: none"> B3.3. Aplicar todas as fases do proceso de escritura na produción de textos escritos de distinta índole: planificación, textualización, revisión e reescritura, utilizando esquemas e mapas conceptuais, aplicando estratexias de tratamento da información, redactando os seus textos con claridade, precisión e corrección e avaliando, coa axuda de guías, as producións propias e alleas. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB3.3.1. Aplica correctamente os signos de puntuación, as regras de acentuación e ortográficas propias do nivel nos seus textos escritos.
	<ul style="list-style-type: none"> LCB3.3.2. Reproduce textos ditados, logo de identificar o sentido global e a información específica neles.
	<ul style="list-style-type: none"> LCB3.3.5. Amona na evolución dos seus escritos interese e esforzo por escribir correctamente de forma persoal.
<ul style="list-style-type: none"> B3.4. Utilizar de xeito autónomo o dicionario. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB3.4.1. Utiliza habitualmente o dicionario, en diferentes soportes, no proceso de escritura.
<ul style="list-style-type: none"> B3.5. Elaborar proxectos individuais ou colectivos sobre diferentes temas do área. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB3.5.2. Elabora con creatividade textos do seu interese: contos, anuncios, rimas, cancións, cómics, carteis... facendo ilustracións e buscando imaxes dixitais para facilita a súa comprensión ou mellorar a súa presentación.
<ul style="list-style-type: none"> B3.7. Utilizar as Tecnoloxías da Información e a Comunicación de modo eficiente e responsable para presentar as súas producións. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB3.7.1. Usa con axuda Internet e as Tecnoloxías da Información e a Comunicación para escribir, presentar e ilustrar os textos, buscar información, crear táboas e gráficas
<ul style="list-style-type: none"> B3.8. Escribir os textos establecidos no plan de escritura. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB3.8.1. Produce os textos establecidos no plan de escritura axeitados á súa idade e nivel.

BLOQUE 4. COÑECEMENTO DA LINGUA

Criterio de avaliación	Estándares de aprendizaxe
<ul style="list-style-type: none"> B4.1. Aplicar os coñecementos básicos sobre a estrutura da lingua, a gramática (categorías gramaticais), o vocabulario (formación e 	LCB4.1.3. Diferenza familias de palabras.

<p>significado das palabras e campos semánticos), así coma as regras de ortografía para favorecer unha comunicación máis eficaz.</p>	
<ul style="list-style-type: none">• B4.2. Desenvolver as destrezas e competencias lingüísticas a través do uso da lingua.	<ul style="list-style-type: none">• LCB4.2.1. Coñece, recoñece e usa sinónimos, antónimos, polisémicos, homófonos, frases feitas na súa expresión oral e escrita.
	<ul style="list-style-type: none">• LCB4.2.2. Recoñece palabras compostas, prefixos e sufixos e crea palabras derivadas.
	<ul style="list-style-type: none">• LCB4.2.3. Identifica e clasifica os diferentes tipos de palabras nun texto.
	<ul style="list-style-type: none">• LCB4.2.5. Recoñece a oración simple en textos sinxelos e distingue suxeito e predicado.
<ul style="list-style-type: none">• B4.3. Sistematizar a adquisición de vocabulario a través dos textos.	<ul style="list-style-type: none">• LCB4.3.1. Coñece a estrutura do dicionario e úsao, en diferentes soportes para buscar o significado de calquera palabra (derivados, sinónimos etc.).
	<ul style="list-style-type: none">• LCB4.3.2. Selecciona a acepción correcta segundo o contexto de entre as varias que lle ofrece o dicionario.
	<ul style="list-style-type: none">• LCB4.3.3. Utiliza as normas ortográficas axeitadas ao nivel e aplícaas nas súas producións escritas.
<ul style="list-style-type: none">• B4.4. Desenvolver estratexias para mellorar a comprensión oral e escrita a través do coñecemento da lingua.	<ul style="list-style-type: none">• LCB4.4.2. Utiliza correctamente as normas de concordancia de xénero e número na expresión oral e escrita.
	<ul style="list-style-type: none">• LCB4.4.3. Aplica as normas de acentuación e clasifica as palabras dun texto.
	<ul style="list-style-type: none">• LCB4.4.4. Utiliza os signos de puntuación nas súas producións escritas.
	<ul style="list-style-type: none">• LCB4.4.5. Aplica as normas do uso da til nos

	textos de elaboración propia.
<ul style="list-style-type: none"> B4.5. Utilizar programas educativos dixitais para realizar tarefas e avanzar na aprendizaxe. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB4.5.1. Utiliza distintos programas educativos dixitais e outros recursos didácticos ao seu alcance e propios da súa idade, como apoio e reforzo da aprendizaxe.
<ul style="list-style-type: none"> B4.6. Valorar a variedade lingüística de España e do español como fonte de enriquecemento cultural. Mostrar respecto tanto cara ás linguas e dialectos que se falan en España, como cara ao español de América. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB4.6.1. Valora a variedade lingüística de España e o español de América.

BLOQUE 5. EDUCACIÓN LÍTERARIA

Criterio de evaluación	Estándares de aprendizaxe
CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE
<ul style="list-style-type: none"> B5.1. Valorar os textos literarios e utilizar a lectura como fonte de lecer e información e consideralos como un medio de aprendizaxe e enriquecemento persoal. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB5.1.1. Valora e recoñece as características fundamentais de textos literarios narrativos, poéticos e dramáticos.
<ul style="list-style-type: none"> B5.3. Coñecer e valorar os recursos literarios da tradición oral: poemas, cancións, contos, refráns, adiviñas. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB5.3.1. Distingue algúns recursos retóricos e métricos básicos propios dos poemas.
<ul style="list-style-type: none"> B5.7. Valorar a literatura en calquera lingua, especialmente en lingua galega, como vehículo de comunicación e como recurso de gozo persoal 	<ul style="list-style-type: none"> LCB5.7.1. Valora a literatura en calquera lingua, especialmente en lingua galega, como vehículo de comunicación e como recurso de gozo persoal.

Matemáticas

BLOQUE 1.PROCESOS, MÉTODOS E ACTITUDES EN MATEMÁTICAS.

Criterio de evaluación	Estándares de aprendizaxe
------------------------	---------------------------

<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.1. Describir e analizar situacións de cambio para encontrar patróns, regularidades e leis matemáticas, en contextos numéricos, xeométricos e funcionais, valorando a súa utilidade para facer predicións. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB1.1.1. Identifica patróns, regularidades e leis matemáticas en situacións de cambio, en contextos numéricos, xeométricos e funcionais.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.2. Coñecer algunhas características do método do traballo científico en contextos de situacións problemáticas a resolver. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB1.2.1. Realiza estimacións sobre os resultados esperados e contrasta a súa validez valorando as vantaxes e os inconvenientes do seu uso.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.3. Desenvolver e cultivar as actitudes persoais inherentes ao traballo matemático. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB1.3.1. Distingue entre problemas e exercicios e aplica as estratexias idóneas para cada caso.
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB1.3.2. Iníciase na formulación de preguntas e na busca de respostas apropiadas, tanto no estudo dos conceptos coma na resolución de problemas.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.4. Superar bloqueos e inseguridades ante resolución de situacións descoñecidas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB1.4.1. Toma decisións nos procesos de resolucións de problemas valorando as consecuencias destas e a súa conveniencia pola súa sinxeleza e utilidade.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.5. Reflexionar sobre as decisións tomadas, aprendendo para situacións semellantes futuras. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB1.5.1. Iníciase na reflexión sobre os problemas resoltos e os procesos desenvolto, valorando as ideas claves, aprendendo para situacións futuras semellantes.

BLOQUE 2. NÚMEROS

Criterio de evaluación	Estándares de aprendizaxe
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.1. Ler, escribir e ordenar utilizando razoamentos apropiados, distintos tipos de números (romanos, naturais, fraccións e decimais ata as milésimas). 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB2.1.1. Identifica os números romanos aplicando o coñecemento á comprensión de datacións.
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB2.1.2. Le, escribe e ordena en textos numéricos e da vida cotiá, números (naturais, fraccións e decimais ata as milésimas), utilizando razoamentos apropiados e interpretando o valor de posición de cada unha das súas cifras.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.2. Interpretar diferentes tipos de números segundo o seu valor, en situacións da vida cotiá. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB2.2.1. Interpreta en textos numéricos e da vida cotiá, números (naturais, fraccións e decimais ata as milésimas), utilizando razoamentos apropiados e interpretando o valor de posición de cada unha das súas cifras.
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB2.2.2. Ordena números enteiros, decimais e fraccións básicas por comparación, representación na recta numérica e transformación duns noutros.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.3. Realizar operacións e cálculos numéricos mediante diferentes procedementos, incluído o cálculo mental, facendo referencia implícita ás propiedades das operacións, en situación de resolución de problemas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB2.3.1. Reduce dúas ou máis fraccións a común denominador e calcula fraccións equivalentes.
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB2.3.2. Redondea números decimais á décima, centésima ou milésima máis próxima.

	<ul style="list-style-type: none">▪ MTB2.3.3. Ordena fraccións aplicando á relación entre fracción e número decimal.
B2.4. Utilizar os números enteiros, decimais e fraccionarios para interpretar e intercambiar información en contextos da vida cotiá.	<ul style="list-style-type: none">▪ MTB2.4.1. Opera cos números coñecendo a xerarquía das operacións.
	<ul style="list-style-type: none">▪ MTB2.4.2. Utiliza diferentes tipos de números en contextos reais, establecendo equivalencias entre eles, identificándoos e utilizándoos como operadores na interpretación e resolución de problemas.
	<ul style="list-style-type: none">▪ MTB2.4.3. Estima e comproba resultados mediante diferentes estratexias.
<ul style="list-style-type: none">▪ B2.5. Operar cos números tendo en conta a xerarquía nas operacións, aplicando as propiedades destas, as estratexias persoais e os diferentes procedementos que se utilizan segundo a natureza do cálculo que se realizará (algoritmos escritos, cálculo mental, tenteo, estimación, calculadora), usando o máis adecuado.	<ul style="list-style-type: none">▪ MTB2.5.1. Realiza sumas e restas de fraccións co mesmo denominador. Calcula o produto dunha fracción por un número.
	<ul style="list-style-type: none">▪ MTB2.5.2. Realiza operacións con números decimais.
<ul style="list-style-type: none">▪ B2.6. Coñecer, utilizar e automatizar algoritmos estándar de suma, resta, multiplicación e división con distintos tipos de números, en comprobación de resultados en contextos de resolución de problemas e en situacións da vida cotiá.	<ul style="list-style-type: none">▪ MTB2.6.1. Emprega e automatiza algoritmos estándar de suma, resta, multiplicación e división con distintos tipos de números, en comprobación de resultados en contextos de resolución de problemas e en situacións cotiás.
	<ul style="list-style-type: none">▪ MTB2.6.2. Descompón de forma aditiva e de forma aditivo-multiplicativa, números menores de un millón, atendendo o valor de posición das súas cifras.
	<ul style="list-style-type: none">▪ MTB2.6.3. Identifica múltiplos e divisores empregando as táboas de multiplicar.
	<ul style="list-style-type: none">▪ MTB2.6.4. Calcula os primeiros múltiplos dun número dado.
	<ul style="list-style-type: none">▪ MTB2.6.5. Calcula todos os divisores de calquera número menor de 100.
	<ul style="list-style-type: none">▪ MTB2.6.6. Calcula o mcm e o mcd.
	<ul style="list-style-type: none">▪ MTB2.6.7. Descompón números decimais atendendo o valor de posición das súas cifras.

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB2.6.8. Elabora e emprega estratexias de cálculo mental.
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB2.6.9. Estima e redondea o resultado de un cálculo valorando a resposta.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.7. Identificar, resolver problemas da vida cotiá, adecuados ao seu nivel, establecer conexións entre a realidade e as matemáticas e valorar a utilidade dos coñecementos matemáticos adecuados reflexionando sobre o proceso aplicado para a resolución de problemas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB2.7.1 Resolve problemas que impliquen o dominio dos contidos traballados, empregando estratexias heurísticas, de razoamento (clasificación, recoñecemento das relacións, uso de exemplos contrarios), creando conxecturas, construíndo, argumentando e tomando decisións, valorando as súas consecuencias e a conveniencia do seu uso. ▪ MTB2.7.2. Reflexiona sobre o procedemento aplicado á resolución de problemas: revisando as operacións empregadas, as unidades dos resultados, comprobando e interpretando as solucións no contexto e buscando outras formas de resolvelo.

BLOQUE 3. MEDIDA

Criterio de evaluación	Estándares de aprendizaxe
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.1. Escoller os instrumentos de medida máis pertinentes en cada caso, estimando a medida de magnitudes de lonxitude, capacidade, masa e tempo facendo previsións razoables. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB3.1.1. Estima lonxitudes, capacidades, masas e superficies; elixindo a unidade e os instrumentos máis axeitados para medir e expresar unha medida, explicando de forma oral o proceso seguido e a estratexia utilizada.
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB3.1.2. Mide con instrumentos, utilizando estratexias e unidades convencionais e non convencionais, elixindo a unidade máis axeitada para a expresión dunha medida.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.2. Operar con diferentes medidas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB3.2.1. Suma e resta medidas de lonxitude, capacidade, masa e superficie en forma simple dando o resultado na unidade determinada de antemán.
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB3.2.2. Expresa en forma simple a medición da lonxitude, capacidade ou masa dada en forma complexa e viceversa.
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB3.2.3. Compara e ordena medidas dunha mesma magnitude.
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB3.2.4. Compara superficies de figuras planas por superposición, descomposición e medición.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.3. Coñecer as unidades de medida do tempo e as súas relación, utilizándoas para resolver problemas da vida diaria. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB3.3.1. Realiza equivalencias e transformacións entre horas, minutos e segundos.

BLOQUE 4. XEOMETRÍA

Criterio de evaluación	Estándares de aprendizaxe

BLOQUE 5. ESTATÍSTICA E PROBABILIDADE

Criterio de evaluación	Estándares de aprendizaxe

Valores sociais e cívicos

BLOQUE 1. EDUCACIÓN AUDIOVISUAL

Criterio de evaluación	Estándares de aprendizaxe
Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe
BLOQUE 1. A IDENTIDADE E A DIGNIDADE DA PERSOA	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.1. Construír o estilo persoal baseándose na respectabilidade e na dignidade persoal. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB1.1.1. Actúa de forma respectable e digna.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.2. Estructurar un pensamento efectivo e independente empregando as emocións de forma positiva. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB1.2.1. Utiliza, de xeito guiado, estratexias de re-estruturación cognitiva. ▪ VSCB1.2.2. Aplica o autocontrol á toma de decisión e á resolución de conflitos. ▪ VSCB1.2.3. Expresa os seus sentimentos, necesidades e dereitos, á vez que respecta os dos e das demais nas actividades cooperativas.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.3. Desenvolver o propio potencial, mantendo unha motivación intrínseca e esforzándose para o logro de éxitos individuais e compartidos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB1.3.1. Traballa en equipo valorando o esforzo individual e colectivo e asumindo compromisos para a consecución de obxectivos. ▪ VSCB1.3.2. Realiza unha autoavaliación responsable da execución das tarefas, expresando propostas de mellora.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.4. Adquirir capacidades para tomar decisións de forma independente, manexando as dificultades para superar frustracións e sentimentos negativos ante os problemas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB1.4.1. Utiliza o pensamento creativo na análise de problemas e na formulación de propostas de actuación. ▪ VSCB1.4.2. Sabe facer fronte á incerteza, ao medo ou

	ao fracaso.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.5. Desenvolver a autonomía e a capacidade de emprendemento para conseguir logros persoais responsabilizándose do ben común. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB1.5.1. Identifica, define problemas sociais e cívicos e achega solucións potencialmente efectivas.
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB1.5.2. Define e formula claramente problemas de convivencia e achega solucións potencialmente efectivas.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.6. Propoñerse desafíos e levarlos a cabo mediante unha toma de decisión persoal, meditada e responsable, desenvolvendo un bo sentido do compromiso respecto a un mesmo e ás demais persoas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB1.6.1. Identifica vantaxes e inconvenientes dunha posible solución antes de tomar unha decisión ética.
BLOQUE 2. A COMPRESIÓN E O RESPECTO NAS RELACIÓNS INTERPERSONAIS	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.1. Expresar opinións, sentimentos e emocións, empregando coordinadamente a linguaxe verbal e non verbal. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB2.1.1. Emprega apropiadamente os elementos da comunicación verbal e non verbal, para expresar con coherencia opinión, sentimentos e emocións.
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB2.1.2. Emprega a comunicación verbal en relación coa non verbal en exposicións orais e debates.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.2. Utilizar habilidades de escoita e o pensamento de perspectiva con empatía. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB2.2.1. Dialoga interpretando e dando sentido ao que oe.
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB2.2.2 Realiza actividades cooperativas detectando os sentimentos e pensamentos que subxacen no que se está a dicir.
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB2.2.3. Colabora en proxectos grupais escoitando activamente, demostrando interese polas outras persoas.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.3. Iniciar, manter e finalizar conversas cunha maneira de falar adecuada aos interlocutores e ao contexto, tendo en conta os factores que inhiben a comunicación para superar barreiras e os que permiten lograr proximidade. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB2.3.1. Comunicase empregando expresións para mellorar a comunicación e facilitar o achegamento co seu interlocutor nas conversas.
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB2.3.2. Comparte sentimentos durante o diálogo
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB2.3.3. Utiliza os elementos que contribúen ao diálogo.
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB2.3.4. Recoñece os elementos que bloquean a comunicación en diferentes situacións.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.4. Empregar a aserción. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB2.4.1. Realiza unha defensa tranquila e respectuosa das posicións persoais.
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB2.4.2. Emprega a linguaxe positiva.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.5. Dialogar creando pensamentos compartidos con 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB2.5.1. Infire, de xeito guiado, e dá o sentido ade-

outras persoas para atopar o mellor argumento.	cuado á expresión das demais persoas.
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB2.5.2. Relaciona diferentes ideas e opinións para atopar os seus aspectos comúns.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.6. Establecer relacións interpersoais positivas empregando habilidades sociais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB2.6.1. Interacciona con empatía.
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB2.6.2 Emprega diferentes habilidades sociais.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.7. Actuar con tolerancia comprendendo e aceptando as diferenzas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB2.7.1. Comprende e aprecia positivamente as diferenzas culturais.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.8. Contribuír á mellora do clima do grupo amosando actitudes cooperativas e establecendo relacións respectuosas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB2.8.1. Forma parte activa das dinámicas do grupo.
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB2.8.2. Establece e mantén relacións emocionais amigables, baseadas no intercambio de afecto e a confianza mutua.
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB2.8.3. Consegue a aceptación dos compañeiros e compañeiras.
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB2.8.4. Expón en historias creativas as características da relación da amizade.
BLOQUE 3. CONVIVENCIA E OS VALORES SOCIAIS	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.1. Resolver problemas en colaboración, poñendo de manifesto unha actitude aberta cara aos demais e compartindo puntos de vista e sentimentos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB3.1.1. Desenvolve proxectos e resolve problemas en colaboración.
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB3.1.2. Pon de manifesto unha actitude aberta cara aos demais compartindo puntos de vista e sentimentos durante a interacción social na aula.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.2. Traballar en equipo favorecendo a interdependencia positiva e amosando condutas solidarias. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB3.2.1. Aмосa boa disposición para ofrecer e recibir axuda para a aprendizaxe.
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB3.2.2. Recorre ás estratexias de axuda entre iguais.
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB3.2.3. Respecta as regras durante o traballo en equipo.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.3. Implicarse na elaboración e no respecto das normas da comunidade educativa empregando o sistema de valores persoal que constrúe a partir dos valores universais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB3.3.1. Argumenta a necesidade de que existan normas de convivencia nos diferentes espazos de interacción social.
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB3.3.2. Participa na elaboración das normas da aula.
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB3.3.3. Respecta as normas do centro escolar.

<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.4. Participar activamente na vida cívica de forma pacífica e democrática transformando o conflito en oportunidade, coñecendo e empregando as fases da mediación e usando a linguaxe positiva na comunicación de pensamentos, intencións e posicionamentos persoais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB3.4.1. Resolve os conflitos de modo construtivo.
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB3.4.2. Sigue as fases da mediación en situacións reais e simulacións.
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB3.4.3. Manexa a linguaxe positiva na comunicación de pensamentos, intencións e posicionamentos nas relacións interpersoais.
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB3.4.4. Analiza as emocións, sentimentos, posibles pensamentos e puntos de vista das partes en conflito.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.5. Comprender o sentido da responsabilidade social e a xustiza social empregando a capacidade de reflexión, síntese e estruturación. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB3.5.1. Razona o sentido da responsabilidade social e da xustiza social.
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB3.5.2. Identifica e analiza criticamente desigualdades sociais.
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB3.5.3. Describe condutas solidarias.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.6. Practicar o altruísmo no contorno próximo sensibilizando sobre o seu valor. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB3.6.1. Amósase xeneroso no seu contorno próximo.
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB3.6.2. É capaz de sensibilizar sobre causas altruístas realizando exposicións orais sobre o seu valor e cometidos.
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB3.6.3. Colabora en causas altruístas en colaboración coa comunidade educativa
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.7. Crear un sistema de valores asumindo os dereitos e deberes do alumnado, realizando xuízos morais de situacións escolares e resolvendo dilemas morais con supostos prácticos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB3.7.1. Coñece e respecta os dereitos e deberes do alumnado.
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB3.7.2. Realiza xuízos morais, de xeito guiado, de situacións escolares.
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB3.7.3 Xustifica as súas actuacións en base a valores persoais como a dignidade, a liberdade, a autoestima, a seguridade nun mesmo e a capacidade de enfrontarse aos problemas.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.8. Respetar os valores universais comprendendo a necesidade de garantir os dereitos básicos de todas as persoas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB3.8.1. Argumenta o carácter universal dos dereitos humanos.
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB3.8.2. Expón a importancia de que todas as persoas gocen dos dereitos básicos: saúde, benestar, alimentación, vestido, vivenda e asistencia médica.
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB3.8.3. Axuíza criticamente as circunstancias de

	persoas que viven en situacións de privación dos dereitos básicos.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.9. Comprender a declaración da igualdade de dereitos e a non discriminación por razón de nacemento, raza, sexo, relixión, opinión ou calquera outra condición ou circunstancia persoal ou social, aplicándoa á análise do contorno social. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB3.9.1. Argumenta e expón mediante imaxes a importancia de garantir a igualdade de dereitos e a non discriminación por razón de nacemento, raza, sexo, relixión, opinión ou calquera outra condición ou circunstancia persoal ou social.
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB3.9.2. Descubre e axuíza criticamente casos próximos de desigualdade e discriminación.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.10. Participar activamente na vida cívica valorando a igualdade de dereitos e corresponsabilidades de homes e mulleres. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB3.10.1. Axuíza criticamente actitudes de falta de respecto á igualdade de oportunidades de homes e mulleres.
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB3.10.2. Colabora con persoas doutro sexo en diferentes situacións escolares.
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB3.10.3. Realiza diferentes tipos de actividades independentemente do seu sexo.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.11. Respectar os valores socialmente recoñecidos, coñecendo e apreciando os valores do Estatuto de autonomía e da Constitución española e os Dereitos e Deberes do Estatuto de autonomía e da Constitución española. Coñecer as institucións, organización e servizos públicos que garanten os dereitos e deberes dos cidadáns e cidadás no seu contorno. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB3.11.1. Reflexiona sobre os dereitos e deberes da Constitución Española.

Procedemento de avaliación

Criterios de cualificación :

O curso presencial 19-20 finalizou no 2º trimestre, concretamente, o venres 13 de marzo. O 3º trimestre estase levando a cabo de xeito non presencial.

Terán máis peso na cualificación final aquelas cualificacións acadadas durante o 1º e 2º trimestre. Durante o terceiro trimestre, non presencial, o traballo realizado terá sido en conta de xeito positivo de cara a cualificación final, de maneira que se poidan recuperar aqueles estándares de aprendizaxe que non foron acadados nos trimestres anteriores.

Criterios de promoción:

De cara á promoción do alumnado ao seguinte nivel, será indispensable ter acadados os seguintes

estándares de aprendizaxe:

MATEMÁTICAS

- MTB2.2.2. Ordena números enteiros, decimais e fraccións básicas por comparación, representación na recta numérica e transformación duns noutros.
- MTB2.4.1. Opera cos números coñecendo a xerarquía das operacións.
- MTB2.5.2. Realiza operacións con números decimais.
- MTB2.6.3. Identifica múltiplos e divisores empregando as táboas de multiplicar.
- MTB2.6.8. Elabora e emprega estratexias de cálculo mental.
- MTB2.7.1 Resolve problemas que impliquen o dominio dos contidos traballados, empregando estratexias heurísticas, de razoamento (clasificación, recoñecemento das relacións, uso de exemplos contrarios), creando conxecturas, construíndo, argumentando e tomando decisións, valorando as súas consecuencias e a conveniencia do seu caso.
- MTB3.1.1. Estima lonxitudes, capacidades, masas e superficies; elixindo a unidade e os instrumentos máis axeitados para medir e expresar unha medida, explicando de forma oral o proceso seguido e a estratexia utilizada.
- MTB3.3.1. Realiza equivalencias e transformacións entre horas, minutos e segundos.

LINGUA CASTELÁ

- LCB1.5.1. Comprende a de forma global a información xeral de textos orais de uso habitual, do ámbito escolar e social, identifica o tema e selecciona as ideas principais
- LCB1.7.1. Elabora comprensiblemente textos orais do ámbito escolar e social e de diferente tipoloxía, seguindo unha secuencia lineal, adecuados ao nivel e imitando modelos
- LCB2.1.4. Resume textos lidos de diferente tipoloxía e adecuados a súa idade, reflectindo a estrutura e destacando as ideas principais.
- LCB3.1.2. Escribe textos organizando as ideas con cohesión básica e respectando as normas gramaticais e ortográficas.
- LCB4.3.3. Utiliza as normas ortográficas axeitadas ao nivel e aplícaas nas súas producións escritas.
- LCB5.1.1. Valora e recoñece as características fundamentais de textos literarios narrativos, poéticos e dramáticos.

LINGUA GALEGA

- LGB1.1.1. Comprende as ideas principais dun texto oral sinxelo, procedentes da radio, da televisión ou de internet, identifica o tema e elabora un resumo.
- LGB1.7.1. Planifica e elabora un discurso oral coherente, sen contradicións nin repeticións innecesarias, utilizando un vocabulario adecuado á súa idade.

- LGB2.1.2. Identifica as ideas principais e secundarias dun texto (narrativo, descritivo e expositivo).
- LGB2.10.1. Amona interese pola lectura como fonte de aprendizaxe e medio de comunicación.
- LGB3.1.3. Utiliza os signos de puntuación (punto, coma, punto e coma, dous puntos, puntos suspensivos, signos de exclamación e interrogación).
- LGB3.2.4. Escribe textos coherentes e empregando algúns elementos básicos de cohesión, usando o rexistro adecuado.
- LGB4.8.1. Coñece, de xeito xeral, as características máis relevantes (históricas, socioculturais...) da lingua galega.

No caso dunha ou varias materias suspensas durante o 1º e 2º trimestre será o equipo docente, e especialmente a titora, os que decidan a promoción do alumno ou alumna, considerando si no 3º trimestre deu acadado os estándares mínimos coas medidas de repaso e reforzo.

O alumno ou alumna pode pasar de curso con dúas materias non superadas, sempre e cando esas dúas non sexan conxuntamente lingua castelá, lingua galega ou matemáticas.

Os criterios de promoción para alumnado con ACI serán os establecidos en dita ACI ata o venres 13 de marzo, data de fin das clases presenciais. O traballo realizado durante o 3º trimestre dende casa será valorado positivamente. Os contidos que quedaron pendentes retomaranse durante o 1º trimestre do curso 2020- 2021, aplicando as medidas de corrección necesarias para a recuperación dos contidos non traballados.

Realizarase un plan específico de reforzo e recuperación para aquel alumnado que non promocióne de curso, así como para aquel que promocióne con algunha materia suspensa.

Instrumentos de avaliación

Os instrumentos de avaliación empregados durante o 1º e 2º trimestre foron os seguintes:

- 1. Cadernos do alumnado:** o alumnado ten cadernos para as diferentes materias, nos que se traballan diversos contidos. Valórase, en gran medida, a mellora na caligrafía, orde, claridade e limpeza, así como a presentación das actividades que se van traballando diariamente.
- 2. Probas teóricas:** A proba teórica realizase ao finalizar cada tema.
- 3. Expresión oral:** Valórase a comunicación oral e a expresividade.
- 4. Observación diaria do alumnado.**

Coa declaración do estado de alarma, o venres 13 de marzo, as titoras puxeron traballo ao alumnado para os primeiros quince días.

Pasados eses primeiros quince días, cada unha das dúas titorías de 5º creou un grupo de whatsapp coas familias, de maneira que os avisos realizábanse por ese medio, aos que todos tiñan acceso. O alumnado de 5º seguiu o traballo mediante a plataforma Edixgal, de sobra coñecida por eles ao ser a empregada dende principios de curso.

Diariamente, envíanse ao grupo de whatsapp das familias unha proposta de traballo para o alumnado. Eles teñen que acceder a plataforma Edixgal e alí teñen todo colgado (temas, enlaces subidos polas titoras daquilo que se estaba traballando, foros creados para contidos en concreto...) Durante o 3º trimestre teñen tarefas para traballar de xeito online, tarefas de foros creados polas titoras e tarefas de caderno.

As tarefas son correxidas polas mestras en ditos foros, por mensaxes ou chamadas individualizadas ou autocorrexidas polo alumnado mediante unha plantilla de respostas correctas enviadas polas mestras ao grupo de whatsapp das familias.

Algunhas tarefas son enviadas do alumnado ás titoras mediante foto de whatsapp para confirmar que os traballos se realizan e poder telos en conta de xeito positivo.

Todos os datos son recollidos nun informe individualizado de cada un dos alumnos e alumnas.

Ao final do 3º trimestre farase fincapé nas aprendizaxes acadadas e as que requiren de repaso para elaborar, no caso de ser necesario, un plan individualizado de reforzo.

A comunicación e titorías cos pais realizouse, fundamentalmente, por whatsapp ou chamada telefónica.

Metodoloxía e actividades do 3º trimestre (recuperación, repaso, reforzo e ampliación)

A metodoloxía é online, de xeito virtual e a distancia, polos canles xa mencionados no apartado anterior

Terase en conta respectar as peculiaridades de cada alumno e alumna. Partirase das actividades máis doadas e coñecidas, promovendo a investigación por parte do alumnado. Reforzarase positivamente o traballo de cada neno coa finalidade de motivalos nesta situación difícil que nos está tocando vivir.

As actividades levadas a cabo no 3º trimestre son : repaso e reforzo de todas as áreas, actividades interactivas, actividades de caderno, lectura diaria, actividades capaces de facer de xeito autónomo, algunha actividade de avance tendo en contra o grupo-clase...

Aquelas actividades que supoñan un avance non serán avaliadas.

O alumnado de AL e PT está en contacto coa mestras especialistas por diferentes canles, coordinándose sempre coa titora. O alumnado que o precisaba segue recibindo clases de xeito online coa mestra de Reforza T.

Adaptación programación Educación Primaria

Tendo en conta o *Decreto 105/2014 do 4 de setembro polo que se establece o currículo da Educación Primaria na Comunidade Autónoma de Galicia*, e segundo as *Instrucións do 27 de abril de 2020 da Dirección Xeral de Educación* para o desenvolvemento do terceiro trimestre do curso 2019/20 establécense os seguintes criterios de avaliacións e contidos mínimos esixibles para o seguinte nivel educativo:

6º Educación Primaria

Ciencias da natureza

BLOQUE 1.INICIACIÓN Á ACTIVIDADE CIENTÍFICA.

Criterio de avaliación	Estándares de aprendizaxe
<ul style="list-style-type: none"> B1.1. Obter información relevante sobre feitos ou fenómenos previamente delimitados, facendo predicións sobre sucesos naturais, integrando datos de observación directa e indirecta a partir da consulta de fontes directa e indirectas e comunicando os resultados en diferentes soportes. 	<ul style="list-style-type: none"> CNB1.1.1. Busca, selecciona e organiza información concreta e relevante, analiza, obtén conclusións, elabora informes para o rexistro de plan de traballo e comunica, de forma oral e escrita, as conclusións.
	<ul style="list-style-type: none"> CNB1.1.2. Expresa oralmente e por escrito, de forma clara e ordenada contidos relacionados coa área manifestando a comprensión de textos orais e/ou escritos.
	<ul style="list-style-type: none"> CNB1.1.3. Emprega de forma autónoma o tratamento de textos (axuste de páxina, inserción de ilustracións ou notas etc).
	<ul style="list-style-type: none"> CNB1.1.4. Manexa estratexias axeitadas para acceder á información dos textos de carácter científico.
<ul style="list-style-type: none"> B1.2. Establecer conxecturas tanto respecto de sucesos que ocorren dunha forma natural como sobre os que ocorren cando se provocan a través dun experimento ou dunha experiencia. 	<ul style="list-style-type: none"> CNB1.2.1. Manifesta autonomía na planificación e execución de accións e tarefas e ten iniciativa na toma de decisións, identificando os criterios e as consecuencias das decisións tomadas.
<ul style="list-style-type: none"> B1.3. Traballar de forma cooperativa, apreciando o coidado pola seguridade propia e a dos seus compañeiros/as, coidando as ferramentas e facendo uso adecuado dos materiais 	<ul style="list-style-type: none"> CNB1.3.1. Utiliza estratexias para estudar e traballar de forma eficaz, individualmente e en equipo, amosando habilidades para a resolución pacífica de conflitos.
	<ul style="list-style-type: none"> CNB1.3.2. Coñece e emprega as normas de uso e de seguridade dos instrumentos, dos materiais de traballo e das tecnoloxías da información e comunicación.
B1.4. Realizar proxectos, experiencias sinxelas e pequenas investigacións e presentar informes coas conclusións en diferentes soportes.	<ul style="list-style-type: none"> CNB1.4.1. Realiza proxectos, experiencias sinxelas e pequenas investigacións formulando problemas, enunciando hipóteses, seleccionando o material

	necesario, realizando, extraendo conclusións e comunicando os resultados.
	<ul style="list-style-type: none"> CNB1.4.2. Presenta un informe, de forma oral ou escrita, empregando soportes variados, recollendo información de diferentes fontes (directas, libros, internet) cando traballa de forma individual ou en equipo na realización de proxectos, experiencias sinxelas e pequenas investigacións.

BLOQUE 2. O SER HUMANO E A SAÚDE

Criterio de avaliación	Estándares de aprendizaxe
Non se avaliaron	Non se avaliaron

BLOQUE 3. OS SERES VIVOS

Criterio de avaliación	Estándares de aprendizaxe
Non se avaliaron	Non se avaliaron

BLOQUE 4. MATERIA E ENERXÍA

Criterio de avaliación	Estándares de aprendizaxe
<ul style="list-style-type: none"> B4.1. Coñecer leis básicas que rexen fenómenos como a reflexión da luz, a transmisión da corrente eléctrica, os cambios de estado e as reaccións químicas: a combustión, a oxidación e a fermentación. 	<ul style="list-style-type: none"> CNB4.1.1. Investiga a través da realización de experiencias sinxelas para achegarse ao coñecemento das leis básicas que rexen fenómenos como a reflexión da luz, a transmisión da corrente eléctrica e os cambios de estado.
	<ul style="list-style-type: none"> CNB4.1.2. Investiga a través da realización de experiencias sinxelas para achegarse ao coñecemento das leis básicas que rexen reaccións químicas: combustión, oxidación e fermentación.
<ul style="list-style-type: none"> B4.2. Coñecer as características das fontes de enerxía e materias primas renovables e non renovables e relacionalas co desenvolvemento enerxético e sostible. 	<ul style="list-style-type: none"> CNB4.2.1. Identifica e explica algunhas das principais características das diferentes formas de enerxía: mecánica, lumínica, sonora, eléctrica, térmica e química.
	<ul style="list-style-type: none"> CNB4.2.2. Identifica e explica os beneficios e riscos relacionados coa utilización das enerxías renovables e non renovables: esgotamento, choiva ácida, radioactividade, expoñendo posibles actuacións para un desenvolvemento sostible.
<ul style="list-style-type: none"> B4.3. Planificar e realizar sinxelas investigacións para estudar o comportamento dos corpos diante das forzas, a luz, a electricidade, o magnetismo, a calor ou o son. 	<ul style="list-style-type: none"> CNB4.3.1. Planifica e realiza sinxelas experiencias e predí cambios no movemento, na forma ou no estado dos corpos por efecto das forzas ou das achegas de enerxía, comunicando o proceso seguido e o resultado obtido.

	<ul style="list-style-type: none"> • CNB4.3.2. Observa de xeito sistemático, aprecia e explica os efectos da calor no aumento de temperatura e dilatación dalgúns materiais.
<ul style="list-style-type: none"> • B4.4. Realizar experiencias sinxelas e pequenas investigacións sobre diferentes fenómenos físicos e químicos da materia. 	<ul style="list-style-type: none"> • CNB4 4.1 Identifica, experimenta e exemplifica argumentando algúns cambios de estado e a súa reversibilidade.
	<ul style="list-style-type: none"> • CNB4.4.2. Separa os compoñentes dunha mestura mediante destilación, filtración, evaporación ou disolución.
	<ul style="list-style-type: none"> • CNB4.4.3. Presenta conclusións de procesos de investigación, experiencias sinxelas ou proxectos sobre diferentes fenómenos físicos e químicos da materia, en diferentes soportes.
	<ul style="list-style-type: none"> • CNB4.4.4. Identifica e expón as principios características das reaccións químicas: combustión, oxidación e fermentación.
<ul style="list-style-type: none"> • 	<ul style="list-style-type: none"> • CNB4.4.5. Respecta as normas de uso, de seguridade e de mantemento dos instrumentos de observación e dos materiais de traballo.

BLOQUE 5. A TECNOLOXÍA, OBXECTOS E MÁQUINAS

Criterio de avaliación	Estándares de aprendizaxe
<ul style="list-style-type: none"> • B5.1. Coñecer os principios básicos que rexen as máquinas e os aparellos. 	<ul style="list-style-type: none"> • CNB5.1.1. Identifica diferentes tipos de máquinas e clasifícaaas segundo o número de pezas, o xeito de accionalas e a acción que realizan.
	<ul style="list-style-type: none"> • CNB5.1.2. Observa, identifica e describe algúns dos compoñentes das máquinas.
	<ul style="list-style-type: none"> • CNB5.1.3. Observa e identifica algunha das aplicacións das máquinas e dos aparellos e a súa utilidade para facilitar as actividades humanas.
<ul style="list-style-type: none"> • B5.2. Planificar a construción de obxectos e aparellos cunha finalidade previa, empregando fontes enerxéticas, operadores e materiais apropiados, realizando o traballo individual e en equipo e proporcionando información sobre que estratexias se empregaron. 	<ul style="list-style-type: none"> • CNB5 2.1 Constrúe algunha estrutura sinxela que cumpra unha función ou condición para resolver un problema a partir de pezas moduladas (escaleira, ponte, tobogán etc.)
<ul style="list-style-type: none"> • B5.3. Realizar experiencias sinxelas para coñecer as leis básicas que rexen a transmisión da corrente eléctrica. 	<ul style="list-style-type: none"> • CNB5.3.1. Identifica os elementos dun circuito eléctrico, constrúe un e explica algúns efectos da electricidade.
	<ul style="list-style-type: none"> • CNB5.3.2. Observa e identifica as principais características dos imáns e relaciona electricidade e magnetismo.

<ul style="list-style-type: none"> B5.4. Coñecer os principais avances da ciencia e da tecnoloxía. Identificar os beneficios e riscos. 	<ul style="list-style-type: none"> CNB5.4.1. Coñece e explica algúns dos grandes descubrimentos e inventos da humanidade.
	<ul style="list-style-type: none"> CNB5.4.2. Coñece e explica algúns dos avances da ciencia no fogar e na vida cotiá, na medicina, na cultura e no lecer, na arte, na música, no cine e no deporte e nas tecnoloxías da información e a comunicación.

Ciencias sociais

BLOQUE 1. CONTIDOS COMÚNS

Criterio de avaliación	Estándares de aprendizaxe
<ul style="list-style-type: none"> B1.1. Obter información concreta e relevante sobre feitos ou fenómenos previamente delimitados, utilizando diferentes fontes (directas e indirectas) 	<ul style="list-style-type: none"> CSB1.1.1. Busca, selecciona e organiza información concreta e relevante, a analiza, obtén conclusións, reflexiona respecto ao proceso seguido e o comunica oralmente e/ou por escrito.
<ul style="list-style-type: none"> B1.2. Utilizar as tecnoloxías da información e a comunicación para obter información e como instrumento para aprender, e expresar contidos sobre Ciencias sociais. 	<ul style="list-style-type: none"> CSB1.2.1. Utiliza as tecnoloxías da información e a comunicación (internet, blogs, redes sociais...) para elaborar traballos coa terminoloxía adecuada aos temas tratados.
	<ul style="list-style-type: none"> CSB1.2.2. Analiza informacións relacionadas coa área e manexa imaxes, táboas, gráficos, esquemas, resumos e as tecnoloxías da información e a comunicación.
<ul style="list-style-type: none"> B1.3. Desenvolver a responsabilidade, a capacidade de esforzo e a constancia no estudo. 	<ul style="list-style-type: none"> CSB1.3.1. Emprega con rigor e precisión o vocabulario adquirido para elaborar traballos coa terminoloxía axeitada aos temas tratados.
	<ul style="list-style-type: none"> CCB1.3.2. Expón oralmente de forma clara e ordenada, contidos relacionados coa área, que manifesten a comprensión de textos orais e /ou escritos.
<ul style="list-style-type: none"> B1.4. Realizar traballos e presentacións a nivel individual e grupal que supoñan a busca, selección e organización de textos de carácter social, xeográfico ou histórico, amosando habilidade para traballar tanto individualmente como de maneira colaborativa dentro dun equipo. 	<ul style="list-style-type: none"> CSB1.4.1. Realiza traballos e presentacións a nivel individual e grupal que supoñen a busca, selección e organización de textos de carácter xeográfico, social e histórico.
<ul style="list-style-type: none"> B1.5. Valorar o traballo en grupo, amosando actitudes de cooperación e participación responsable, aceptando as diferenzas con respecto e tolerancia cara ás ideas e achegas alleas nos diálogos e debates. 	<ul style="list-style-type: none"> CSB1.5.1. Utiliza estratexias para realizar traballos de forma individual e en equipo, e amosa habilidades para a resolución pacífica de conflitos.
	<ul style="list-style-type: none"> CSB1.5.2. Participa en actividades de grupo adoptando un comportamento responsable, construtivo e solidario e respecta os principios básicos do funcionamento democrático.

<ul style="list-style-type: none"> B1.6. Respecta a variedade dos diferentes grupos humanos e valora a importancia dunha convivencia pacífica e tolerante entre todos eles sobre a base dos valores democráticos e os dereitos humanos universalmente compartidos. 	<ul style="list-style-type: none"> CSB1.6.1. Valora a importancia dunha convivencia pacífica e tolerante entre os diferentes grupos humanos sobre a base dos valores democráticos e os dereitos humanos universalmente compartidos.
<ul style="list-style-type: none"> B1.7. Participa dunha maneira eficaz e construtiva na vida social creando estratexias para resolver conflitos e empregando códigos de conduta xeralmente aceptados. 	<ul style="list-style-type: none"> CSB1.7.1. Participa dunha maneira eficaz e construtiva na vida da aula e do centro e crea e utiliza estratexias para resolver conflitos entre seus compañeiros
	<ul style="list-style-type: none"> CSB1.7.2. Identifica e utiliza os códigos de conduta e os usos xeralmente aceptados nas distintas sociedades e contornos (escola, familia, barrio etc.)
<ul style="list-style-type: none"> B1.8. Valorar a cooperación e o diálogo como forma de evitar e resolver conflitos, fomentando os valores democráticos. 	<ul style="list-style-type: none"> CSB1.8.1. Valora a cooperación e o diálogo como forma de evitar e resolver conflitos e fomenta os valores democráticos.
<ul style="list-style-type: none"> B1.9. Desenvolver a creatividade e o espírito emprendedor aumentando as capacidades para aproveitar a información, as ideas e presentar conclusións innovadoras. 	<ul style="list-style-type: none"> CSB1.9.1. Aмосa actitudes de confianza en si mesmo/a, sentido crítico, iniciativa persoal, curiosidade, interese, creatividade na aprendizaxe e espírito emprendedor que o fan activo ante as circunstancias que lle rodean.
	<ul style="list-style-type: none"> CSB1.9.2. Manifesta autonomía na planificación e execución de accións e tarefas e ten iniciativa na toma de decisións.
<ul style="list-style-type: none"> B1.10. Desenvolver actitudes en cooperación e de traballo en equipo, así como o hábito de asumir novos roles nunha sociedade en continuo cambio. 	<ul style="list-style-type: none"> CSB1.10.1. Desenvolve actitudes de cooperación e de traballo en equipo, valora as ideas alleas e reacciona con intuición, apertura e flexibilidade ante elas.
<ul style="list-style-type: none"> 	<ul style="list-style-type: none"> CSB1.10.2. Planifica traballos en grupo, coordina equipos, toma decisións e acepta responsabilidades.

BLOQUE 2. O MUNDO QUE NOS RODEA

Criterio de avaliación	Estándares de aprendizaxe
<ul style="list-style-type: none"> B2.1. Describir correctamente planos e mapas, incluíndo os planisferios, interpretando a súa escala e signos convencionais. 	<ul style="list-style-type: none"> CSB2.1.1. Identifica e clasifica os diferentes tipos de mapas, incluíndo os planisferios, define que é a escala nun mapa e emprega e interpreta os signos convencionais máis usuais que poden aparecer nel.
<ul style="list-style-type: none"> B2.2. Identificar os elementos que inflúen no clima, explicando como actúan nel e adquirindo unha idea básica de clima e dos factores que o determinan. 	<ul style="list-style-type: none"> CSB2.2.1. Define clima, nomea os seus elementos e identifica os factores que o determinan
<ul style="list-style-type: none"> B2.3. Explicar que é unha paisaxe, identificar os principais elementos que o compoñen e as características dos principais paisaxes de España e de Europa. 	<ul style="list-style-type: none"> CSB2.3.1. Define paisaxe, identifica os seus elementos e explica as características dos principais paisaxes de España e de Europa valorando a súa diversidade.

<ul style="list-style-type: none"> B2.4. Identificar as principais unidades de relevo de Europa, os seus climas e a súa rede hidrográfica, localizándoos nun mapa. 	<ul style="list-style-type: none"> CSB2.4.1. Localiza nun mapa o relevo de Europa, as súas vertentes hidrográficas e o seu clima.
	<ul style="list-style-type: none"> CSB2.4.2. Recoñece as principais características do relevo, os ríos e o clima de Europa.
<ul style="list-style-type: none"> B2.5. Explicar a influencia do comportamento humano no medio natural, identificando o uso sostible dos recursos naturais propoñendo unha serie de medidas necesarias para o desenvolvemento sostible da humanidade, especificando os seus efectos positivos. 	<ul style="list-style-type: none"> CSB2.5.1. Explica o uso sostible dos recursos naturais propoñendo e adoitando unha serie de medidas e actuacións que conducen á mellora das condicións ambientais do noso planeta.
<ul style="list-style-type: none"> B2.6. Explicar as consecuencias que teñen as nosas accións sobre o clima e o cambio climático. 	<ul style="list-style-type: none"> CSB2.6.1 Explicar as causas e consecuencias do cambio climático e as actuacións responsables para frealo.

BLOQUE 3. VIVIR EN SOCIEDADE

Criterio de avaliación	Estándares de aprendizaxe
<ul style="list-style-type: none"> B3.2. Comprender e interpreta os principais conceptos demográficos e calculalos a partires dos datos de poboación. 	<ul style="list-style-type: none"> CSB3.2.1. Define poboación dun territorio e identifica os principais factores que inciden nesta e defíneos correctamente.
	<ul style="list-style-type: none"> CSB3.2.2 Interpreta unha pirámide de poboación e outros gráficos usados no estudo da poboación.
<ul style="list-style-type: none"> B3.3. Distinguir as principais características española e europea, explicando a súa evolución e a súa distribución demográfica e representándoa graficamente. 	<ul style="list-style-type: none"> CSB3.3.1. Describe as principais características da poboación española e europea.
	<ul style="list-style-type: none"> CSB3.3.2. Explica o proceso da evolución da poboación en España e Europa e describe a incidencia que tiveron nesta, factores como a esperanza de vida ou a natalidade.
	<ul style="list-style-type: none"> CSB3.3.3. Describe os factores que condicionan a distribución da poboación española e europea.
	<ul style="list-style-type: none"> CSB3.3.4. Describe a densidade de poboación de España comparándoa mediante gráficos coa media da Unión Europea.
<ul style="list-style-type: none"> B3.4. Describir os movementos migratorios da poboación galega e de España explicando o éxodo rural, a emigración a Europa, e a chegada de emigrantes ao noso país e identificar os problemas actuais da poboación. 	<ul style="list-style-type: none"> CSB3.4.1. Explica o éxodo rural, a emigración a Europa, e a chegada de emigrantes ao noso país.
	<ul style="list-style-type: none"> CSB3.4.2. Identifica e describe os principais problemas actuais da poboación: superpoboación, envellecemento, inmigración etc.
<ul style="list-style-type: none"> B3.5. Identificar as actividades que pertencen a cada 	<ul style="list-style-type: none"> CSB3.5.1. Identifica os tres sectores de actividades

un dos sectores económicos, describir as características destes recoñecendo as principais actividades económicas de España e Europa.	económicas e clasifica distintas actividades no grupo ao que pertencen.
	<ul style="list-style-type: none"> CSB3.5.2.Explica as actividades relevantes dos sectores primario, secundario e terciario en España e Europa e as súas localizacións nos territorios correspondentes
<ul style="list-style-type: none"> B3.6.Describir o funcionamento da publicidade e as súas técnicas distinguindo publicidade educativa e publicidade consumista. 	<ul style="list-style-type: none"> CSB3 6.1.Valora con espírito crítico a función da publicidade e recoñece e explica as técnicas publicitarias máis habituais, analizando exemplos concretos.
<ul style="list-style-type: none"> B3.7.Tomar conciencia do valor do diñeiro e dos seus usos mediante un consumo responsable e o sentido do aforro. 	<ul style="list-style-type: none"> CSB3 7.1.Diferencia entre distintos tipos de gasto e adapta o seu presuposto a cada un deles
	<ul style="list-style-type: none"> CSB3 7.2.Planifica os seus aforros para gastos futuros elaborando un pequeno presuposto persoal.
	<ul style="list-style-type: none"> CSB3.7.3.Investiga sobre diferentes estratexias de compra, comparando prezos e recompilando información.
<ul style="list-style-type: none"> B3.8.Comprender os beneficios que ofrece o espírito emprendedor. 	<ul style="list-style-type: none"> CSB3 8.1.Desenvolve a creatividade e valora a capacidade emprendedora dos membros dunha sociedade.
<ul style="list-style-type: none"> B3.9.Explica as características esenciais dunha empresa, especificando as diferentes actividades e formas de organización que poden desenvolver distinguindo entre os diferentes tipos de empresas. 	<ul style="list-style-type: none"> CSB3.9.1.Identifica diferentes tipos de empresa segundo o seu tamaño e o sector económico ao que pertencen ás actividades que desenvolven.
	<ul style="list-style-type: none"> CSB3.9.2.Describe diversas formas de organización empresarial.
	<ul style="list-style-type: none"> CSB3.9.3.Define termos sinxelos relacionados co mundo da empresa e a economía, ilustrando as definicións con exemplos.
SIN AVALIAR	SIN AVALIAR
B3.1.Identificar a estrutura e os fins da Unión Europea, explicando algunhas vantaxes derivadas do feito de formar parte da Unión Europea.	<ul style="list-style-type: none"> CSB3.1.1.Explica que é a Unión Europea e cales son os seus obxectivos políticos e económicos e localiza nun mapa os países membros e as súas capitais.
	<ul style="list-style-type: none"> CSB3.1.2.Identifica as principais institucións e os seus órganos de goberno na Unión Europea, recoñecendo os seus símbolos e explicando en que consiste o mercado único e a zona euro.

BLOQUE 4. AS PEGADAS DO TEMPO

Criterio de avaliación	Estándares de aprendizaxe
SIN AVALIAR	SIN AVALIAR

Lingua galega e literatura

BLOQUE 1. COMUNICACIÓN ORAL. FALAR E ESCOITAR

Criterio de avaliación	Estándares de aprendizaxe
<ul style="list-style-type: none"> B1.1. Comprender textos orais diversos, procedentes da radio, da televisión ou da internet, interpretando as intencións explícitas así como as intencións, opinións e valores non explícitos. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.1.1. Comprende as ideas principais e secundarias dun texto oral, procedente da radio, da televisión ou de internet, identificando o tema e elaborando un resumo.
	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.1.2. Comprende o significado literal e inferencial dun texto oral, distinguindo a información da opinión.
<ul style="list-style-type: none"> B1.2. Valorar e utilizar os documentos audiovisuais dos medios de comunicación como instrumento de aprendizaxe. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.2.1. Identifica en documentos audiovisuais a información relevante, e valora os medios de comunicación como instrumento de aprendizaxe.
	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.2.2. Usa documentos audiovisuais como medio para obter, identificar, clasificar, comparar e relacionar informacións.
<ul style="list-style-type: none"> B1.3. Interpretar a retranca, a ironía e os dobres sentidos, entendendo a primeira como un trazo característico da lingua galega 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.3.1. Interpreta en producións orais a retranca, a ironía e os dobres sentidos.
	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.3.2. Recoñece a retranca como un trazo característico da lingua galega.
<ul style="list-style-type: none"> B1.4. Comprender e producir textos orais propios do uso cotián ou do ámbito académico. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.4.1. Participa axeitadamente nunha conversa entre iguais, comprendendo o que di o interlocutor e intervindo coas propostas propias.
	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.4.2. Sigue unha exposición da clase e extrae as ideas máis destacadas.
	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.4.3. Fai pequenas exposicións na aula adecuando o discurso ás diferentes necesidades comunicativas (narrar, describir e expoñer), utilizando o dicionario se é preciso.
	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.4.4. Participa activamente no traballo en grupo, así como nos debates.
	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.4.5. Identifica o grao de formalidade da situación de comunicación e axusta a este a súa produción.
<ul style="list-style-type: none"> B1.5. Manter unha actitude de escoita activa, respectando as opinións dos e das demais. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.5.1. Escoita atentamente as intervencións dos e das demais en actos de fala orais, sen interromper.
	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.5.2. Respecta as opinións dos e das demais.

<ul style="list-style-type: none"> B1.6. Participar nas diversas situacións de intercambio oral que se producen na aula amosando valoración e respecto polas normas que rexen a interacción oral. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.6.1. Respecta as quendas de palabra nos intercambios orais.
	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.6.2. Respecta as opinións das persoas participantes nos intercambios orais e é consciente da posibilidade de empregar a lingua galega en calquera intercambio oral dentro da escola ou fóra dela.
	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.6.3. Emprega unha postura e xestualidade adaptadas ao discurso, para reforzalo e facilitar a súa comprensión, procurando a empatía coa persoa interlocutora.
	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.6.4. Exprésase cunha pronuncia e dicción correctas: articulación, ritmo, entoación e volume.
	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.6.5. Participa activamente na conversa formulando e contestando preguntas.
<ul style="list-style-type: none"> B1.7. Amosar interese por expresarse en público coherentemente, sen contradicións, sen repeticións innecesarias e usando nexos adecuados. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.7.1. Planifica e elabora un discurso oral coherente, sen contradicións nin repeticións innecesarias, utilizando un vocabulario adecuado á súa idade.
	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.7.2. Elaboro un discurso oral cohesivo, utilizando nexos adecuados.
	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.7.3. Emprega o rexistro lingüístico (formal ou informal) adecuado a cada contexto.
	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.7.4. Amosa un discurso oral fluído, claro, cunha pronuncia e entoación axeitada e propia da lingua galega.
<ul style="list-style-type: none"> B1.8. Elaborar textos propios dos medios de comunicación. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.8.1. Elaboro textos propios dos medios de comunicación.
<ul style="list-style-type: none"> B1.9. Reforza a eficacia comunicativa das súas mensaxes orais coa utilización de elementos propios da linguaxe xestual. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.9.1. Utiliza a expresividade corporal: acenos, miradas, postura corporal... para reforzar o sentido das súas producións orais.
<ul style="list-style-type: none"> B1.10. Amosar respecto e cooperación nas situacións de aprendizaxe en grupo. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.10.1. Amosa respecto ás ideas dos e das demais e contribúe activamente ao traballo en grupo.
<ul style="list-style-type: none"> B1.11. Interesarse por amosar unha pronuncia e entoación adecuadas. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.11.1. Interésase por expresarse oralmente coa pronuncia e entoación adecuada a cada acto comunicativo.
<ul style="list-style-type: none"> B1.12. Usar unha linguaxe non discriminatoria e respectuosa coas diferenzas. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.12.1. Usa unha linguaxe non sexista.
	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.12.2. Usa unha linguaxe respectuosa coas diferenzas.

<ul style="list-style-type: none"> B1.13. Recoñecer e valorar as diferenzas dialectais orais da lingua galega. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.13.1. Recoñece textos orais pertencentes a diferentes variedades da lingua galega.
	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.13.2. Valora as diferenzas dialectais orais da lingua galega como un símbolo de riqueza lingüística e cultural e o estándar como variante unificadora.
<ul style="list-style-type: none"> B1.14. Identificar a lingua galega con calquera contexto de uso oral. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.14.1. Identifica a lingua galega con calquera contexto profesional oral: sanidade, Administración, xustiza, educación, medios de comunicación...
	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.14.2. Recoñece a validez da lingua galega para conversas con persoas coñecidas ou descoñecidas.

BLOQUE 2. COMUNICACIÓN ESCRITA. LER

Criterio de avaliación	Estándares de aprendizaxe
<ul style="list-style-type: none"> B2.1. Comprender, buscar, localizar e seleccionar información explícita en textos escritos de soportes variados (webs infantís, libros, carteis) e realizar inferencias determinando intencións e dobres sentidos. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.1.1. Comprende a información relevante de textos procedentes dos medios de comunicación social ou propios de situacións cotiás.
	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.1.2. Identifica as ideas principais e secundarias dun texto (narrativo, descritivo, expositivo e argumentativo).
	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.1.3. Busca, localiza e selecciona información concreta dun texto, deducindo o significado de palabras e expresións polo contexto.
	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.1.4. Interpreta metáforas, personificacións, hipérbolos, ironías e dobres sentidos en textos.
	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.1.5. Identifica a estrutura dun texto e recoñece algúns mecanismos de cohesión.
	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.1.6. Identifica o punto de vista do autor ou autora e diferencia información, opinión e publicidade.
	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.1.7. Emprega o dicionario para resolver as dúbidas de vocabulario que atopa nos textos.
	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.1.8. Fai unha lectura rápida, selectiva ou integral en función das necesidades de cada momento.
<ul style="list-style-type: none"> B2.2. Interpretar e comprender a información procedente de gráficos, esquemas e ilustracións. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.2.1. Interpreta e comprende a información de gráficos, esquemas, mapas conceptuais e ilustracións, relacionando esta co contido do texto que a acompaña.
<ul style="list-style-type: none"> B2.3. Realizar o subliñado das ideas principais dun texto, e esquematizar e resumindo seu contido. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.3.1. Realiza o subliñado das ideas principais dun texto.
	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.3.2. Esquematiza as ideas dun texto, indicando

	as ideas principais e secundarias.
	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.3.3. Realiza o resumo dun texto.
<ul style="list-style-type: none"> B2.4. Utilizar estratexias para mellorar a lectura. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.4.1. Deduce o posible contido dun texto antes de lelo, axudándose do título e as ilustracións.
	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.4.2. Relé un texto e marca as palabras clave para acadar a comprensión integral, cando é preciso.
<ul style="list-style-type: none"> B2.5. Utilizar as tecnoloxías da información para tratar a información nun texto. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.5.1. Utiliza as tecnoloxías da información para localizar e seleccionar a información nun texto.
	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.5.2. Utiliza as tecnoloxías da información para organizar a información dun texto.
	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.5.3. Utiliza dicionarios dixitais para interpretar a información dun texto.
<ul style="list-style-type: none"> B2.6. Realizar diferentes tipos de lectura. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.6.1. Realiza diferentes tipos de lectura en función de cada texto: de investigación, de aprendizaxe, de gozo persoal ou de resolución de problemas.
<ul style="list-style-type: none"> B2.7. Ler expresivamente textos de diversa tipoloxía (dramatizando cando é preciso) con fluidez e precisión, atendendo á dicción, entoación, intensidade de voz, ritmo e velocidade, adecuados ás diversas situacións funcionais da lectura en voz alta (ler para que alguén goce escoitando, ler para dar a coñecer un texto descoñecido, ler para compartir información que se acaba de localizar) facendo participar a audiencia da súa interpretación. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.7.1. Descodifica con precisión e rapidez as palabras.
	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.7.2. Le textos en voz alta con fluidez e precisión.
	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.7.3. Le textos en voz alta con ritmo, velocidade e ton da voz adecuados.
	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.7.4. Le en voz alta adaptándose ao interese do auditorio: gozar escoitando, obter nova información...
	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.7.5. Fai lecturas dramatizadas de textos.
<ul style="list-style-type: none"> B2.8. Usar as bibliotecas da aula e do centro, así como as virtuais, con autonomía abonda, comprendendo como se organiza e colaborando no seu coidado e mellora. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.8.1. Usa a biblioteca de aula con autonomía, para obter datos e informacións, e colabora no seu coidado e mellora.
	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.8.2. Usa a biblioteca de centro con autonomía, para obter datos e informacións, e colabora no seu coidado e na súa mellora.
	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.8.3. Usa as bibliotecas virtuais, para obter datos e informacións, con autonomía.

<ul style="list-style-type: none"> B2.9. Ter interese por ter unha biblioteca propia, física ou virtual. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.9.1. Aмосa interese pola conservación e organización dos seus libros físicos e/ou virtuais.
<ul style="list-style-type: none"> B2.10. Amosar interese polos textos escritos como fonte de aprendizaxe e medio de comunicación. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.10.1. Aмосa interese pola lectura como fonte de aprendizaxe e medio de comunicación.
<ul style="list-style-type: none"> B2.11. Amosar autonomía lectora e capacidade de selección de textos do seu interese, así como ser quen de expresar preferencias. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.11.1. Aмосa autonomía lectora e capacidade de seleccionar textos do seu interese.
	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.11.2. Éxpresa opinións e valoracións sobre as lecturas feitas.
<ul style="list-style-type: none"> B2.12. Analizar textos escritos en diferentes variedades da lingua galega. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.12.1. Percibe as diferenzas lingüísticas presentes nas variedades da lingua galega.
	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.12.2. Valora a variedade interna da lingua como símbolo de riqueza lingüística e cultural, así como o estándar como variante unificadora.

BLOQUE 3. COMUNICACIÓN ESCRITA. ESCRIBIR

Criterio de avaliación	Estándares de aprendizaxe
<ul style="list-style-type: none"> B3.1. Usar as estratexias de planificación, textualización e revisión do texto. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB3.1.1. Planifica a elaboración do texto, antes de comezar a escribir, xerando ideas, seleccionando e estruturando a información, mediante notas, esquemas, guións ou mapas conceptuais.
	<ul style="list-style-type: none"> LGB3.1.2. Elabora o texto cunha estrutura clara, con coherencia e cohesionando os enunciados.
	<ul style="list-style-type: none"> LGB3.1.3. Respecta as regras de puntuación no texto.
	<ul style="list-style-type: none"> LGB3.1.4. Aplica a norma lingüística: ortografía, acentuación, léxico, morfosintaxe e usa unha linguaxe non sexista.
	<ul style="list-style-type: none"> LGB3.1.5. Revisa e reescribe o texto cando é preciso.
	<ul style="list-style-type: none"> LGB3.1.6. Usa o dicionario durante a elaboración de textos.
<ul style="list-style-type: none"> B3.2. Producir textos de diferente tipoloxía que permitan narrar, describir, resumir, explicar e expoñer opinións, emocións e informacións relacionadas con situacións cotiás e aqueles que sexan característicos dos medios de comunicación 	<ul style="list-style-type: none"> LGB3.2.1. Elabora, en diferentes soportes, textos propios da vida cotiá e académica, imitando modelos: cartas e correos electrónicos, mensaxes curtas, normas, programas...
	<ul style="list-style-type: none"> LGB3.2.2. Escribe, en diferentes soportes, textos propios dos medios de comunicación, imitando modelos.

	<ul style="list-style-type: none"> LGB3.2.3. Elabora diferentes tipos de textos (narrativos, expositivos, descriptivos ou argumentativos) adaptando a linguaxe ás características de cada xénero.
	<ul style="list-style-type: none"> LGB3.2.4. Escribe textos coherentes e cohesivos, usando o rexistro adecuado.
	<ul style="list-style-type: none"> LGB3.2.5. Resume o contido de textos propios do ámbito da vida persoal ou familiar ou dos medios de comunicación.
<ul style="list-style-type: none"> B3.3. Elaborar textos do ámbito académico para obter, organizar e comunicar información. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB3.3.1. Elabora textos do ámbito académico para obter, organizar e comunicar información: cuestionarios, enquisas, resumos, informes...
<ul style="list-style-type: none"> B3.4. Elaborar textos breves con creatividade. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB3.4.1. Expresa nos seus textos de maneira imaxinativa ideas, sentimentos e/ou emocións; narra accións e presenta personaxes, obxectos e/ou lugares: carteis publicitarios, anuncios, cómics, contos, poemas, cancións, anécdotas...
	<ul style="list-style-type: none"> LGB3.4.2. Escribe textos breves de carácter creativo con certa riqueza léxica.
	<ul style="list-style-type: none"> LGB3.4.3. Aprecia os usos creativos da linguaxe.
<ul style="list-style-type: none"> B3.5. Usar de maneira autónoma as TIC para a busca de información, tratamento dos textos e realización de presentacións. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB3.5.1. Usa as TIC na procura de información ou para consultar o dicionario.
	<ul style="list-style-type: none"> LGB3.5.2. Emprega procesadores de textos de maneira autónoma.
	<ul style="list-style-type: none"> LGB3.5.3. Utiliza correctores de textos.
	<ul style="list-style-type: none"> LGB3.5.4. Utiliza as TIC para realizar presentacións.
<ul style="list-style-type: none"> B3.6. Utilizar recursos gráficos e paratextuais que faciliten a comprensión dos textos e contribúan á súa ilustración creativa. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB3.6.1. Utiliza recursos gráficos e paratextuais para facilitar a comprensión dos textos e ilustralos de maneira creativa.
<ul style="list-style-type: none"> B3.7. Coidar a presentación dos traballos escritos en calquera soporte e valorar a lingua escrita como medio de comunicación. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB3.7.1. Coida a presentación dos traballos escritos, en calquera soporte.
	<ul style="list-style-type: none"> LGB3.7.2. Valora a lingua escrita como medio de comunicación.

BLOQUE 4. COÑECEMENTO DA LINGUA

Criterio de avaliación	Estándares de aprendizaxe
------------------------	---------------------------

<ul style="list-style-type: none"> B4.1. Utilizar terminoloxía lingüística e gramatical básica, implícita e funcionalmente, como apoio á comprensión e á produción de textos, así como aplicar o seu coñecemento no uso da lingua. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB4.1.1. Recoñece as diferentes categorías gramaticais pola súa función na lingua: substantivo, artigo, pronome, adxectivo, adverbio, verbo, preposición, conxunción e interxección.
	<ul style="list-style-type: none"> LGB4.1.2. Conxuga e usa con corrección as formas verbais persoais e non persoais dos verbos. SIN AVALIAR
	<ul style="list-style-type: none"> LGB4.1.3. Diferencia as sílabas que conforman cada palabra, diferenciando a sílaba tónica das átonas.
	<ul style="list-style-type: none"> LGB4.1.4. Identifica e clasifica os diferentes tipos de enunciado: declarativo, interrogativo, exclamativo e imperativo.
	<ul style="list-style-type: none"> LGB4.1.5. Identifica as oracións simples, recoñecendo o verbo e os seus complementos: o suxeito; utiliza correctamente a concordancia de xénero e número e recoñece os complementos do nome.
<ul style="list-style-type: none"> B4.2. Coñecer e aplicar as normas ortográficas xerais e as de acentuación en particular, apreciando o seu valor social e a necesidade de cingirse a elas. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB4.2.1. Aplica correctamente as normas de acentuación xerais e de acentuación diacrítica, así como as demais normas ortográficas, e aprecia o seu valor social e a necesidade de cingirse a elas.
<ul style="list-style-type: none"> B4.3. Utilizar correctamente as regras de puntuación, así como unha sintaxe adecuada nas producións orais e escritas. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB4.3.1. Emprega con correccións os signos de puntuación.
	<ul style="list-style-type: none"> LGB4.3.2. Usa unha sintaxe adecuada nas súas producións.
	<ul style="list-style-type: none"> LGB4.3.3. Respecta as normas morfosintácticas de colocación do pronome átono.
<ul style="list-style-type: none"> B4.4. Recoñecer e empregar axeitadamente os conectores, así como outros elementos de cohesión. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB4.4.1. Usa axeitadamente diversos conectores entre oracións: causa, consecuencia, finalidade, contradición, condición...
	<ul style="list-style-type: none"> LGB4.4.2. Recoñece determinados procesos de cohesión nos textos: anáfora, deixe, elipse, sinónimos...
<ul style="list-style-type: none"> B4.5. Identificar o papel semántico do suxeito e transformar oracións activas en pasivas, e viceversa, para mellorar a comprensión e a produción de textos. SIN AVALIAR 	<ul style="list-style-type: none"> LGB4.5.1. Identifica, en oracións, o papel semántico do suxeito.. SIN AVALIAR
	<ul style="list-style-type: none"> LGB4.5.2. Transforma oracións activas en pasiva, e viceversa. SIN AVALIAR
<ul style="list-style-type: none"> B4.6. Transformar un texto narrativo de estilo directo noutro de estilo indirecto e viceversa. SIN AVALIAR 	<ul style="list-style-type: none"> LGB4.6.1. Transforma un texto narrativo de estilo directo noutro de estilo indirecto e viceversa. SIN AVALIAR
<ul style="list-style-type: none"> B4.7. Ampliar o vocabulario a partir do uso do dicionario e do traballo e reflexión sobre as palabras 	<ul style="list-style-type: none"> LGB4.7.1. Usa axeitadamente o dicionario para buscar calquera palabra, seleccionando a acepción

que conforman a lingua.	precisa segundo cada contexto.
	<ul style="list-style-type: none"> LGB4.7.2. Recoñece e crea palabras derivadas (prefixación e sufixación) e compostas.
	<ul style="list-style-type: none"> LGB4.7.3. Recoñece e usa sinónimos, antónimos, homónimos, palabras polisémicas, arcaísmos, neoloxismos, estranxeirismos, frases feitas, siglas e abreviaturas.
<ul style="list-style-type: none"> B4.8. Coñecer as características relevantes da lingua galega e identificar e valorar esta lingua dentro da realidade plurilingüe e pluricultural de España e de Europa. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB4.8.1. Identifica as características relevantes (históricas, socioculturais...) da lingua galega.
	<ul style="list-style-type: none"> LGB4.8.2. Identifica e valora a lingua galega dentro da realidade plurilingüe e pluricultural de España e de Europa.
<ul style="list-style-type: none"> B4.9. Establecer relacións entre as diversas linguas que utiliza ou está a aprender o alumnado para reflexionar sobre como mellorar os seus procesos comunicativos na lingua galega. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB4.9.1. Recoñece e evita as interferencias entre as linguas que está a aprender.
	<ul style="list-style-type: none"> LGB4.9.2. Identifica diferenzas, regularidades e semellanzas sintácticas, ortográficas, morfolóxicas e léxicas entre todas as linguas que coñece e/ou está a aprender, como punto de apoio para a súa aprendizaxe.

BLOQUE 5. EDUCACIÓN LÍTERARIA

Criterio de avaliación	Estándares de aprendizaxe
<ul style="list-style-type: none"> B5.1. escoitar, memorizar, reproducir e valorar textos procedentes da literatura popular galega e da literatura galega en xeral. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB5.1.1. escoita, memoriza e reproduce textos procedentes da literatura popular oral galega (refrás, adiviñas, lendas, contos, poemas, conxuros, cancións, ditos, romances, cantigas) e da literatura galega en xeral.
	<ul style="list-style-type: none"> LGB5.1.2. Valora os textos da literatura galega (oral ou non) como fonte de coñecemento da nosa cultura e como recurso de gozo persoal.
<ul style="list-style-type: none"> B5.2. Ler textos e obras en galego da literatura infantil, adaptacións de obras clásicas e literatura actual, adaptadas á idade e en diferentes soportes. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB5.2.1. Le en silencio obras e textos en galego da literatura infantil, adaptacións de obras clásicas e literatura actual, adaptadas á idade e en diferentes soportes.
	<ul style="list-style-type: none"> LGB5.2.2. Le en voz alta obras e textos en galego da literatura infantil, adaptacións de obras clásicas e literatura actual, adaptadas á idade e en diferentes soportes.
<ul style="list-style-type: none"> B5.3. Analizar as características dos diferentes xéneros e as figuras literarias, así como temas e tópicos recorrentes. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB5.3.1. Recoñece as características fundamentais dos diferentes xéneros literarios: narrativa, poesía e teatro.

	<ul style="list-style-type: none"> LGB5.3.2. Distingue algúns recursos retóricos e métricos propios dos poemas.
	<ul style="list-style-type: none"> LGB5.3.3. Identifica e emprega algunhas figuras literarias: comparacións, metáforas, personificacións, hipérbolos e xogos de palabras.
	<ul style="list-style-type: none"> LGB5.3.4. Identifica temas e tópicos recorrentes na literatura.
<ul style="list-style-type: none"> B5.4. Recrear e compoñer poemas e relatos a partir de modelos dados. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB5.4.1. Recrea e compón poemas e relatos, a partir de modelos dados, para comunicar sentimentos, emocións, estados de ánimo, lembranzas.
<ul style="list-style-type: none"> B5.5. Participar activamente en dramatizacións de textos literarios diversos. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB5.5.1. Participa activamente en dramatizacións de textos literarios diversos.
<ul style="list-style-type: none"> B5.6. Valorar a literatura en calquera lingua, como vehículo de comunicación, fonte de coñecemento e como recurso de gozo persoal. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB5.6.1. Valora a literatura en calquera lingua, como vehículo de comunicación, fonte de coñecemento e como recurso de gozo persoal.
<ul style="list-style-type: none"> B5.7. Amosar interese, respecto e tolerancia ante as diferenzas persoais, sociais e culturais. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB5.7.1. Compara imaxes, símbolos e mitos sinxelos doutras culturas cos da cultura galega, amosando interese e respecto.
	<ul style="list-style-type: none"> LGB5.7.2. Aмосa curiosidade por coñecer outros costumes e formas de relación social, respectando e valorando a diversidade cultural.

Lingua castelá e literatura

BLOQUE 1. COMUNICACIÓN ORAL. FALAR E ESCOITAR

Criterio de avaliación	Estándares de aprendizaxe
<ul style="list-style-type: none"> B1.1. Participar en situacións de comunicación, dirixidas ou espontáneas, respectando as normas da comunicación: quenda de palabra, organizar o discurso, escoitar e incorporar as intervencións dos e das demais. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB1.1.1. Emprega a lingua oral e axusta os rexistros lingüísticos segundo o grao de formalidade e a finalidade (académica, social e lúdica).
	<ul style="list-style-type: none"> LCB1.1.2. Transmite as ideas con claridade, coherencia e corrección.
	<ul style="list-style-type: none"> LCB1.1.3. Escoita atentamente as intervencións dos compañeiros e segue as estratexias e normas para o intercambio comunicativo mostrando respecto e consideración polas ideas, sentimentos e emocións dos e das demais.
	<ul style="list-style-type: none"> LCB1.1.4. Aplica as normas sociocomunicativas: escoita atenta, espera de quendas participación respectuosa, adecuación á intervención da persoa interlocutora, papel de persoa moderadora e certas

	normas de cortesía.
<ul style="list-style-type: none"> B1.2. Integrar e recoñecer a información verbal e non verbal dos discursos orais. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB1.2.1. Emprega conscientemente recursos lingüísticos e non lingüísticos para comunicarse nas interaccións orais
<ul style="list-style-type: none"> B1.3. Expresarse de forma oral para satisfacer necesidades de comunicación en diferentes situacións con vocabulario preciso e estrutura coherente. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB1.3.1. Exprésase cunha pronunciación e unha dicción correctas: articulación, ritmo, entoación e volume.
	<ul style="list-style-type: none"> LCB1.3.2. Expresa as súas propias ideas comprensiblemente, substituindo elementos básicos do modelo dado.
	<ul style="list-style-type: none"> LCB1.3.3. Participa activamente en diversas situacións de comunicación: <ul style="list-style-type: none"> Debates e diálogos. Exposicións orais con e sen axuda das tecnoloxías da información e comunicación.
	<ul style="list-style-type: none"> LCB1.3.4. Participa activamente e de forma construtiva nas tarefas de aula, cooperando en situación de aprendizaxe compartida.
<ul style="list-style-type: none"> B1.4. Analizar e valorar con sentido crítico as mensaxes orais. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB1.4.1. Aмосa unha actitude de escoita atenta.
	<ul style="list-style-type: none"> LCB1.4.2. Comprende a información xeral en textos orais de uso habitual, do ámbito escolar e social.
	<ul style="list-style-type: none"> LCB1.4.3. Interpreta o sentido dos elementos básicos do texto necesarios para a comprensión global (léxico, locucións).
<ul style="list-style-type: none"> B1.5. Facer hipóteses sobre o significado de palabras a partir do seu contexto de uso 	<ul style="list-style-type: none"> LCB1.5.1. Utiliza o vocabulario axeitado á súa idade nas expresións axeitadas para as diferentes funcións da linguaxe.
	<ul style="list-style-type: none"> LCB1.5.3. Diferenza polo contexto o significado de correspondencias fonema-grafía idénticas (palabras homófonas, homónimas, parónimas, polisémicas).
<ul style="list-style-type: none"> B1.6. Comprender o sentido global dos textos orais, recoñecendo as ideas principais e secundarias e identificar ideas ou valores non explícitos. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB1.6.1. Identifica o tema do texto.
	<ul style="list-style-type: none"> LCB1.6.2. Identifica as ideas principais dun texto.
	<ul style="list-style-type: none"> LCB1.6.3. Resume un texto distinguindo ideas principais e secundarias.
<ul style="list-style-type: none"> B1.7. Memorizar e reproducir textos axeitados aos seus gustos e intereses, utilizando con corrección e creatividade as distintas estratexias de comunicación oral. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB1.7.1. Reproduce de memoria breves textos literarios ou non literarios axeitados aos seus gustos e intereses, utilizando con corrección e creatividade as distintas estratexias de comunicación oral.

<ul style="list-style-type: none"> B1.8. Comprender textos orais segundo a súa tipoloxía: atendendo á forma da mensaxe (descritivos, narrativos, dialogados, expositivos e argumentativos) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios, prescritivos e persuasivos). 	<ul style="list-style-type: none"> LCB1.8.1. Sigue instrucións dadas para levar a cabo actividades diversas.
	<ul style="list-style-type: none"> LCB1.8.2. Responde de forma correcta a preguntas correspondentes á comprensión literal, interpretativa e crítica do texto, e infire o sentido de elementos non explícitos nos textos orais.
	<ul style="list-style-type: none"> LCB1.8.3. Utiliza a información recollida para levar a cabo diversas actividades en situacións de aprendizaxe individual ou colectiva.
<ul style="list-style-type: none"> B1.9. Producir textos orais breves e sinxelos dos xéneros máis habituais imitando modelos. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB1.9.1. Reproduce comprensiblemente textos orais breves e sinxelos imitando modelos e axustándose á forma da mensaxe (descritivos, narrativos, dialogados, expositivos e argumentativos) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios, prescritivos e persuasivos).
	<ul style="list-style-type: none"> LCB1.9.2. Recordar algunhas ideas básicas despois de escoitar un texto e exprésalas oralmente en resposta a preguntas directas.
	<ul style="list-style-type: none"> LCB1.9.3. Organiza e planifica o discurso axeitándose á situación de comunicación e aos diferentes modos discursivos (narrar, describir, informarse e dialogar) empregando os recursos lingüísticos pertinentes.
<ul style="list-style-type: none"> B1.10. Utilizar de xeito efectivo a linguaxe oral: escoitar activamente, recoller datos, preguntar e repreguntar, participar nas enquisas e entrevistas e expresar oralmente con claridade o propio xuízo persoal, de acordo coa súa idade. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB1.10.1. Emprega de xeito efectivo a linguaxe oral para comunicarse e aprender: escoita activa, recollida de datos, pregunta e repregunta, participación en enquisas e entrevistas, emisión de xuízo persoal.
<ul style="list-style-type: none"> B1.11. Valorar os medios de comunicación social como instrumento de aprendizaxe e de acceso a informacións e experiencias de doutras persoas. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB1.11.1. Resume entrevistas, noticias e debates infantís... procedentes da radio, televisión e da internet.
	<ul style="list-style-type: none"> LCB1.11.2. Transforma en noticias feitos cotiáns próximos á súa realidade, axustándose á estrutura e linguaxe propios do xénero e imitando modelos.
	<ul style="list-style-type: none"> LCB1.11.3. Realiza entrevistas e reportaxes sobre temas do seu interese, seguindo modelos.
	<ul style="list-style-type: none"> LCB1.11.4. Prepara, seguindo modelos, reportaxes sobre temas de seu interese.

BLOQUE 2. COMUNICACIÓN ESCRITA. LER

Criterio de avaliación	Estándares de aprendizaxe
<ul style="list-style-type: none"> B2.1. Ler en voz alta diferentes textos, con fluidez e 	<ul style="list-style-type: none"> LCB2.1.1. Le en voz alta, con precisión, diferentes tipos de textos apropiados á súa idade con velocidade,

entoación adecuada.	fluidez e entoación adecuada.
	<ul style="list-style-type: none"> LCB2.1.2. Descodifica con precisión e rapidez todo tipo de palabras.
<ul style="list-style-type: none"> B2.2. Comprender distintos tipos de textos adaptados á idade e utilizando a lectura como medio para ampliar o vocabulario e fixar a ortografía correcta. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB2.2.1. Entende a mensaxe de xeito global e identifica as ideas principais e as secundarias dos textos de diferente tipoloxía, do ámbito escolar e social, a partir da lectura dun texto en voz alta.
	<ul style="list-style-type: none"> LCB2.2.2. Comprende, con certo grado de detalle, diferentes tipos de textos atendendo á forma da mensaxe (descritivos, narrativos, dialogados, expositivos e argumentativos) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios, prescritivos e persuasivos).
<ul style="list-style-type: none"> B2.3. Ler en silencio diferentes textos valorando o progreso na velocidade e a comprensión. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB2.3.1. Le en silencio coa velocidade adecuada textos de diferente complexidade.
	<ul style="list-style-type: none"> LCB2.3.2. Realiza lecturas en silencio resumindo con brevidade os textos lidos.
<ul style="list-style-type: none"> B2.4. Resumir un texto lido reflectindo a estrutura e destacando as ideas principais e secundarias nos distintos tipos de textos. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB2.4.1. Capta o propósito de diferentes tipoloxía textuais. Identifica as partes da súa estrutura organizativa, analiza a súa progresión temática.
	<ul style="list-style-type: none"> LCB2.4.2. Elabora resumos de textos lidos e identifica os elementos característicos dos diferentes tipos de texto.
	<ul style="list-style-type: none"> LCB2.4.3. Recoñece algúns mecanismos de cohesión en diferentes tipos de texto.
	<ul style="list-style-type: none"> LCB2.4.4. Elabora esquemas a partir de textos expositivos.
<ul style="list-style-type: none"> B2.5. Utilizar estratexias para a comprensión de textos de diversa índole. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB2.5.1. Interpreta o valor do título e as ilustracións.
	<ul style="list-style-type: none"> LCB2.5.2. Marca as palabras clave dun texto que axudan á comprensión global.
	<ul style="list-style-type: none"> LCB2.5.3. Activa coñecementos previos axudándose deles para comprender un texto.
	<ul style="list-style-type: none"> LCB2.5.4. Realiza inferencias e formula hipóteses.
	<ul style="list-style-type: none"> LCB2.5.5. Comprende a información contida nos gráficos, establecendo relacións coa información que aparece no texto relacionada con estes.
	<ul style="list-style-type: none"> LCB2.5.6. Interpreta esquemas de chave, números, mapas conceptuais sinxelos.
<ul style="list-style-type: none"> B2.6. Ler por propia iniciativa diferentes tipos de 	<ul style="list-style-type: none"> LCB2.6.1. Ten programado un tempo semanal para

textos.	ler diferentes textos.
	<ul style="list-style-type: none"> LCB2.6.2. Le voluntariamente textos propostos polo mestre ou mestra.
<ul style="list-style-type: none"> B2.7. Utilizar textos científicos en diferentes soportes para seleccionar e recoller información, ampliar coñecementos e aplicalos en traballos persoais. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB2.7.1. Consulta diferentes fontes bibliográficas e textos de soporte informático para obter datos e información para realizar traballos individuais ou en grupo.
<ul style="list-style-type: none"> B2.8. Concentrarse en entender e interpretar o significado dos textos lidos. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB2.8.1. Deduce o significado de palabras e expresións con axuda do contexto.
	<ul style="list-style-type: none"> LCB2.8.2. Comprende textos xornalísticos e publicitarios. Identifica a súa intención comunicativa. Diferenza entre información, opinión e publicidade.
	<ul style="list-style-type: none"> LCB2.8.3. Infere, interpreta e formula hipótese sobre o contido. Sabe relacionar os elementos lingüísticos cos non lingüísticos nos diferentes tipos de textos.
	<ul style="list-style-type: none"> LCB2.8.4. Establece relación entre as ilustracións e os contidos do texto, presenta hipóteses, realiza predicións, e identifica na lectura o tipo de texto e a intención.
	<ul style="list-style-type: none"> LCB2.8.5. Interpreta a linguaxe figurada, metáforas, personificacións, hipérboles e xogos de palabras en textos publicitarios.
<ul style="list-style-type: none"> B2.9. Utilizar as Tecnoloxías da Información e a Comunicación de modo eficiente e responsable para a procura e tratamento da información. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB2.9.1. Utiliza os medios informáticos para obter información.
	<ul style="list-style-type: none"> LCB2.9.2. Interpreta a información e fai un resumo da mesma.
<ul style="list-style-type: none"> B2.10. Desenvolver o Plan lector que dea resposta a unha planificación sistemática de mellora da eficacia lectora e fomenta o gusto pola lectura. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB2.10.1. Utiliza a biblioteca para localizar un libro determinado con seguridade e autonomía, aplicando as normas de funcionamento da mesma.
	<ul style="list-style-type: none"> LCB2.10.2. Expón os argumentos de lecturas realizadas dando conta dalgunhas referencias bibliográficas: autor ou autora, editorial, xénero ou ilustracións.
	<ul style="list-style-type: none"> LCB2.10.3. Selecciona lecturas con criterio persoal e expresa o gusto pola lectura de diversos xéneros literarios como fonte de lecer manifestando a súa opinión sobre os textos lidos.

BLOQUE 3. COMUNICACIÓN ESCRITA. ESCRIBIR

Criterio de avaliación	Estándares de aprendizaxe
<ul style="list-style-type: none"> B3.1. Producir textos con diferentes intencións 	<ul style="list-style-type: none"> LCB3.1.1. Escribe, en diferentes soportes, textos

<p>comunicativas con coherencia, respectando a súa estrutura e aplicando as regras ortográficas coidando a caligrafía, orde e presentación.</p>	<p>propios do ámbito da vida cotiá, do ámbito escolar e social: diarios, cartas, correos electrónicos, noticias, textos literarios, folletos informativos e literarios, narracións, textos científicos, anuncios publicitarios, regulamentos, receitas, instrucións, normas, solicitudes,</p>
	<ul style="list-style-type: none"> LCB3.1.2. Escribe textos usando o rexistro adecuado, organizando as ideas con claridade, enlazando enunciados en secuencias lineais cohesivas e respectando as normas gramaticais e ortográficas.
	<ul style="list-style-type: none"> LCB3.1.3. Escribe diferentes tipos de textos adecuando a linguaxe ás características do xénero, seguindo modelos, encamiñados a desenvolver a súa capacidade creativa na escritura.
<ul style="list-style-type: none"> B3.2. Aplicar todas as fases do proceso de escritura na produción de textos escritos de distinta índole: planificación, textualización, revisión e reescritura, utilizando esquemas e mapas conceptuais, aplicando estratexias de tratamento da información, redactando os seus textos con claridade, precisión e corrección, revisándoos para melloralos e avaliando, coa axuda de guías, as producións propias e alleas. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB3.2.1. Resume o contido de textos propios do ámbito da vida persoal e do ámbito escolar, recollendo as ideas principais, evitando parafrasear o texto e utilizando unha expresión persoal.
	<ul style="list-style-type: none"> LCB3.2.2. Aplica correctamente os signos de puntuación, as regras de acentuación e ortográficas propias do nivel.
	<ul style="list-style-type: none"> LCB3.2.3. Reproduce textos ditados con corrección.
	<ul style="list-style-type: none"> LCB3.2.4. Emprega estratexias de procura e selección da información: tomar notas, elaborar esquemas, guións, borradores e mapas conceptuais.
<ul style="list-style-type: none"> B3.3. Utilizar o dicionario como recurso para resolver dúbidas sobre a lingua, o uso ou a ortografía das palabras. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB3.3.1. Utiliza habitualmente o dicionario, en papel e en liña, no proceso de escritura.
<ul style="list-style-type: none"> B3.4. Elaborar proxectos individuais ou colectivos sobre diferentes temas da área. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB3.4.1. Elabora gráficas a partir de datos seleccionados e organizados procedentes de diferentes textos (libros de consulta, xornais e revistas).
	<ul style="list-style-type: none"> LCB3.4.2. Presenta un informe de forma ordenada e clara, utilizando soporte papel e informático, sobre problemas ou situacións sinxelas, recollendo información de diferentes fontes (directas, libros, Internet), seguindo un plan de traballo e expresando conclusións.
	<ul style="list-style-type: none"> LCB3.4.3. Elabora un informe seguindo un guión establecido que supoña a procura, selección e organización da información de textos de carácter científico, xeográfico ou histórico.
<ul style="list-style-type: none"> B3.5. Buscar unha mellora progresiva no uso da lingua, explorando canles que desenvolvan a sensibilidade, a creatividade e a estética. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB3.5.1. Pon interese e esforzase por escribir correctamente de forma persoal.

<ul style="list-style-type: none"> B3.6. Favorecer a través da linguaxe a formación dun pensamento crítico que impida discriminacións e prexuízos. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB3.6.1. Expresa, por escrito, opinións, reflexións e valoracións argumentadas e usa, de xeito habitual, unha linguaxe non sexista.
<ul style="list-style-type: none"> B3.7. Levar a cabo o plan de escritura que de resposta a unha planificación sistemática de mellora da eficacia escritora e fomenta a creatividade. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB3.7.1. Planifica e redacta textos seguindo uns pasos: planificación, redacción, revisión e mellora. <ul style="list-style-type: none"> - Determina con antelación como será o texto, a súa extensión, o tratamento autor/a-lector/a e a presentación. - Adapta a expresión á intención, tendo en conta ao interlocutor e o asunto de que se trata. - Presenta os escritos con limpeza, claridade, precisión e orde os escritos. - Reescribe o texto.
	<ul style="list-style-type: none"> LCB3.7.2. Valora a súa propia produción escrita, así como a produción escrita dos seus compañeiros.
<ul style="list-style-type: none"> B3.8. Utilizar as Tecnoloxías da Información e a Comunicación de modo eficiente e responsable para presentar as súas producións. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB3.8.1. Usa con eficacia Internet e as Tecnoloxías da Información e a Comunicación para escribir, presentar os textos e buscar información, crear táboas e gráficas.

BLOQUE 4. COÑECEMENTO DA LINGUA

Criterio de avaliación	Estándares de aprendizaxe
<ul style="list-style-type: none"> B4.1. Aplicar os coñecementos básicos sobre a estrutura da lingua, a gramática (categorías gramaticais), o vocabulario (formación e significado das palabras e campos semánticos), así coma as regras de ortografía para favorecer unha comunicación máis eficaz. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB4.1.1. Identifica todas as categorías gramaticais pola súa función na lingua: presentar ao nome, substituír ao nome, expresar características do nome, expresar accións ou estados, enlazar ou relacionar palabras ou oracións.
	<ul style="list-style-type: none"> LCB4.1.2. Conxuga e usa con corrección todos os tempos simples e compostos nas formas persoais e non persoais do modo indicativo e subxuntivo de todos os verbos. (NON AVALIADO)
	<ul style="list-style-type: none"> LCB4.1.3. Diferenza familias de palabras.
<ul style="list-style-type: none"> B4.2. Desenvolver as destrezas e competencias lingüísticas a través do uso da lingua. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB4.2.1. Identifica e usa sinónimos e antónimos, palabras polisémicas e homónimas, arcaísmos, estranxeirismos e neoloxismos, frases feitas, siglas e abreviaturas.
	<ul style="list-style-type: none"> LCB4.2.2. Recoñece palabras compostas, prefixos e sufixos e crea palabras derivadas.
	<ul style="list-style-type: none"> LCB4.2.3. Identifica e clasifica os diferentes tipos de palabras nun texto.
	<ul style="list-style-type: none"> LCB4.2.4. Recoñece e usa os conectores básicos entre oracións: causa, consecuencia, finalidade...
	<ul style="list-style-type: none"> LCB4.2.5. Identifica as oracións como unidades de significado completo. Recoñece a oración simple,

	diferencia suxeito e predicado.
<ul style="list-style-type: none"> B4.3. Sistematizar a adquisición de vocabulario a través dos textos. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB4.3.1. Recoñece a estrutura do dicionario e tipos de dicionario, en diferentes soportes e úsaos para buscar o significado de calquera palabra (derivadas e sinónimas).
	<ul style="list-style-type: none"> LCB4.3.2. Selecciona a acepción correcta segundo o contexto de entre as varias que lle ofrece o dicionario.
	<ul style="list-style-type: none"> LCB4.3.3. Recoñece e usa correctamente as normas ortográficas nas súas producións escritas.
<ul style="list-style-type: none"> B4.4. Desenvolver estratexias para mellorar a comprensión oral e escrita a través do coñecemento da lingua. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB4.4.1. Sinala as características que definen ás diferentes clases de palabras e nomes: clasificación e uso para construír o discurso nos diferentes tipos de producións.
	<ul style="list-style-type: none"> LCB4.4.2. Utiliza correctamente as normas de concordancia de xénero e número na expresión oral e escrita.
	<ul style="list-style-type: none"> LCB4.4.3. Aplica correctamente as normas de acentuación e clasifica as palabras dun texto.
	<ul style="list-style-type: none"> LCB4.4.4. Usa con corrección os signos de puntuación.
	<ul style="list-style-type: none"> LCB4.4.5. Aplica as normas do uso da til.
	<ul style="list-style-type: none"> LCB4.4.6. Utiliza unha sintaxe adecuada nas producións escritas propias.
<ul style="list-style-type: none"> B4.5. Utilizar programas educativos dixitais para realizar tarefas e avanzar na aprendizaxe. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB4.5.1. Utiliza distintos programas educativos dixitais como apoio e reforzo da aprendizaxe.
<ul style="list-style-type: none"> B4.6. Coñecer a variedade lingüística de España e do español como fonte de enriquecemento cultural. Mostrar respecto tanto cara ás linguas e dialectos que se falan en España, como cara ao español de América. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB4.6.1. Valora a variedade lingüística de España e o español de América.
	<ul style="list-style-type: none"> LCB4.6.2. Recoñece e identifica algunhas das características relevantes (históricas, socioculturais, xeográficas e lingüísticas) das linguas oficiais en España.

BLOQUE 5. EDUCACIÓN LITERARIA

Criterio de avaliación	Estándares de aprendizaxe
<ul style="list-style-type: none"> B5.1. Valorar os textos literarios e utilizar a lectura como fonte de lecer e información e considerala como un medio de aprendizaxe e enriquecemento persoal de máxima importancia. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB5.1.1. Recoñece e valora as características fundamentais de textos literarios narrativos, poéticos e dramáticos.

<ul style="list-style-type: none"> B5.2. Integrar a lectura expresiva e a comprensión e interpretación de textos literarios narrativos, líricos e dramáticos na práctica escolar e recoñecer e interpretar algúns recursos da linguaxe literaria (metáforas, personificacións, hipérbolos e xogos de palabras), e diferenciar as principais convencións formais dos xéneros. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB5.2.1. Realiza lecturas guiadas de textos narrativos de tradición oral, literatura infantil, adaptacións de obras clásicas e literatura actual.
	<ul style="list-style-type: none"> LCB5.2.2. Interpreta a linguaxe figurada, metáforas, personificacións, hipérbolos e xogos de palabras en textos literarios.
<ul style="list-style-type: none"> B5.3. Coñecer e valorar os recursos literarios da tradición oral: poemas, cancións, contos, refráns ou adiviñas. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB5.3.1. Distingue algúns recursos retóricos e métricos propios dos poemas
	<ul style="list-style-type: none"> LCB5.3.2. Utiliza comparacións, metáforas, aumentativos, diminutivos e sinónimos en textos literarios.
<ul style="list-style-type: none"> B5.4. Producir a partir de modelos dados textos literarios en prosa ou en verso, con sentido estético e creatividade: contos, poemas, adiviñas, cancións, e fragmentos teatrais. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB5.4.1. Crea textos literarios (contos, poemas, cancións e sinxelas obras teatrais) a partir de pautas ou modelos dados utilizando recursos léxicos, sintácticos, fónicos e rítmicos en ditas producións.
<ul style="list-style-type: none"> B5.5. Participar con interese en dramatizacións de textos literarios adaptados á idade e de producións propias ou dos compañeiros, utilizando adecuadamente os recursos básicos dos intercambios orais e da técnica teatral. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB5.5.1. Realiza dramatizacións individualmente e en grupo de textos literarios apropiados ou adecuados á súa idade e de textos de produción propia.
	<ul style="list-style-type: none"> LCB5.5.2. Memoriza e reproduce textos orais adecuados á súa idade: contos, poemas, cancións, refráns e adiviñas.
<ul style="list-style-type: none"> B5.6. Valorar a literatura en calquera lingua, especialmente en lingua galega, como vehículo de comunicación e como recurso de gozo persoal. 	<ul style="list-style-type: none"> LCB5.7.1. Valora a literatura en calquera lingua, especialmente en lingua galega, como vehículo de comunicación e como recurso de gozo persoal.

Matemáticas

BLOQUE 1.PROCESOS, MÉTODOS E ACTITUDES EN MATEMÁTICAS.

Criterio de avaliación	Estándares de aprendizaxe
<ul style="list-style-type: none"> B1.1. Describir e analizar situacións de cambio para encontrar patróns, regularidades e leis matemáticas, en contextos numéricos, xeométricos e funcionais, valorando a súa utilidade para facer predicións. 	<ul style="list-style-type: none"> MTB1.1.1. Realiza predicións sobre os resultados esperados, utilizando os patróns e leis encontrados, analizando a súa idoneidade e os erros que se producen.
<ul style="list-style-type: none"> B1.2. Realizar e presentar informes sinxelos sobre o desenvolvemento, resultados e conclusións obtidas no 	<ul style="list-style-type: none"> MTB1.2.1. Elabora informes sobre o proceso de investigación realizado, expoñendo as fases do mesmo,

proceso de investigación.	valorando os resultados e as conclusións obtidas.
<ul style="list-style-type: none"> B1.3. Planificar e controlar as fases do método de traballo científico en situacións apropiadas ao seu nivel. 	<ul style="list-style-type: none"> MTB1.3.1. Elabora conxecturas e busca argumentos que as validen ou as refuten, en situacións a resolver, en contextos numéricos, xeométricos ou funcionais.
<ul style="list-style-type: none"> B1.4. Desenvolver e cultivar as actitudes persoais inherentes ao traballo matemático. 	<ul style="list-style-type: none"> MTB1.4.1. Propón a resolución de retos e problemas coa precisión, co esmero e co interese apropiado ao nivel educativo e a dificultade da situación.
	<ul style="list-style-type: none"> MTB1.4.2. Desenvolve e aplica estratexias de razoamento (clasificación, recoñecemento das relacións, uso de exemplos contrarios) para crear e investigar conxecturas e construír e defender argumentos.
<ul style="list-style-type: none"> B1.5. Superar bloqueos e inseguridades ante resolución de situacións descoñecidas. 	<ul style="list-style-type: none"> MTB1.5.1. Reflexiona sobre os problemas resoltos e os procesos desenvolto, valorando as ideas claves, aprendendo para situacións futuras similares.
	<ul style="list-style-type: none"> MTB1.5.2. Utiliza ferramentas tecnolóxicas para a realización de cálculos numéricos, para aprender e para resolver problemas, conxecturas e construír e defender argumentos.
<ul style="list-style-type: none"> B1.6. Seleccionar e utilizar as ferramentas tecnolóxicas e estratexias para o cálculo para coñecer os principios matemáticos e resolver problemas. 	<ul style="list-style-type: none"> MTB1.6.1. Realiza un proxecto, elabora e presenta un informe creando documentos dixitais propios (texto, presentación, imaxe, vídeo, son...), buscando, analizando e seleccionando a información relevante, utilizando a ferramenta tecnolóxica axeitada e compartindo cos seus compañeiros.

BLOQUE 2. NÚMEROS

Criterio de avaliación	Estándares de aprendizaxe
<ul style="list-style-type: none"> B2.1. Ler, escribir e ordenar utilizando razoamentos apropiados, distintos tipos de números (romanos, naturais, fraccións e decimais ata as milésimas). 	<ul style="list-style-type: none"> MTB2.1.1. Identifica os números romanos aplicando o coñecemento á comprensión de datacións.
	<ul style="list-style-type: none"> MTB2.1.2. Le, escribe e ordena en textos numéricos e da vida cotiá, números (naturais, fraccións e decimais ata as milésimas), utilizando razoamentos apropiados e interpretando o valor de posición de cada unha das súas cifras.
<ul style="list-style-type: none"> B2.2. Interpretar diferentes tipos de números segundo o seu valor, en situacións da vida cotiá. 	<ul style="list-style-type: none"> MTB2.2.1. Interpreta en textos numéricos e da vida cotiá, números (naturais, fraccións e decimais ata as milésimas), utilizando razoamentos apropiados e interpretando o valor de posición de cada unha das súas cifras.
	<ul style="list-style-type: none"> MTB2.2.2. Utiliza os números negativos en contextos reais.

<ul style="list-style-type: none"> B2.3. Realizar operacións e cálculos numéricos mediante diferentes procedementos, incluído o cálculo mental, facendo referencia implícita ás propiedades das operacións, en situación de resolución de problemas. 	<ul style="list-style-type: none"> MTB2.3.1. Reduce dúas ou máis fraccións a común denominador e calcula fraccións equivalentes.
	<ul style="list-style-type: none"> MTB2.3.2. Redondea números decimais á décima, centésima ou milésima máis próxima.
	<ul style="list-style-type: none"> MTB2.3.3. Ordena fraccións aplicando á relación entre fracción e número decimal.
<ul style="list-style-type: none"> B2.4. Utilizar as propiedades das operacións, as estratexias persoais e os diferentes procedementos que se usan segundo a natureza do cálculo que se realizará (algoritmos escritos, cálculo mental, tenteo, estimación e calculadora). 	<ul style="list-style-type: none"> MTB2.4.1. Coñece e aplica os criterios de divisibilidade por 2, 3, 5, 9 e 10.
<ul style="list-style-type: none"> B2.5. Utilizar os números enteiros, decimais, fraccionarios e as porcentaxes sinxelas para interpretar e intercambiar información en contextos da vida cotiá. 	<ul style="list-style-type: none"> MTB2.5.1. Opera cos números coñecendo a xerarquía das operacións.
	<ul style="list-style-type: none"> MTB2.5.2. Utiliza diferentes tipos de números en contextos reais, establecendo equivalencias entre eles, identificándoos e utilizándoos como operadores na interpretación e resolución de problemas.
	<ul style="list-style-type: none"> MTB2.5.3. Estima e comproba resultados mediante diferentes estratexias.
<ul style="list-style-type: none"> B2.6. Operar cos números tendo en conta a xerarquía nas operacións, aplicando as propiedades destas, as estratexias persoais e os diferentes procedementos que se utilizan segundo a natureza do cálculo que se realizará (algoritmos escritos, cálculo mental, tenteo, estimación, calculadora), usando o máis adecuado 	<ul style="list-style-type: none"> MTB2.6.1. Calcula cadrados, cubos e potencias de base 10.
	<ul style="list-style-type: none"> MTB2.6.2. Realiza sumas e restas de fraccións co mesmo denominador. Calcula o produto dunha fracción por un número.
	<ul style="list-style-type: none"> MTB2.6.3. Realiza operacións con números decimais.
	<ul style="list-style-type: none"> MTB2.6.4. Aplica a xerarquía das operacións e os usos da paréntese.
<ul style="list-style-type: none"> B2.7. Iniciarse no uso das porcentaxes e a proporcionalidade directa para interpretar e intercambiar información e resolver problemas en contextos da vida cotiá. 	<ul style="list-style-type: none"> MTB2.7.1. Calcula e utiliza as porcentaxes dunha cantidade para expresar partes.
	<ul style="list-style-type: none"> MTB2.7.2. Establece a correspondencia entre fraccións sinxelas, decimais e porcentaxes.
	<ul style="list-style-type: none"> MTB2.7.3. Calcula aumentos e diminucións porcentuais.
	<ul style="list-style-type: none"> MTB2.7.4. Usa a regra de tres en situacións de proporcionalidade directa: lei do dobre, triplo, metade,

	para resolver problemas da vida diaria.
	<ul style="list-style-type: none"> MTB2.7.5. Resolve problemas da vida cotiá utilizando porcentaxes e regra de tres en situacións de proporcionalidade directa, explicando oralmente e por escrito o significado dos datos, a situación formulada, o proceso seguido e as solucións obtidas.
<ul style="list-style-type: none"> B2.8. Coñecer, utilizar e automatizar algoritmos estándar de suma, resta, multiplicación e división con distintos tipos de números, en comprobación de resultados en contextos de resolución de problemas e en situacións da vida cotiá. 	<ul style="list-style-type: none"> MTB2.8.1. Emprega e automatiza algoritmos estándar de suma, resta, multiplicación e división con distintos tipos de números (naturais, enteiros, decimais e fraccións).
	<ul style="list-style-type: none"> MTB2.8.2. Descompón de forma aditiva e de forma aditivo- multiplicativa, números menores de un millón, atendendo o valor de posición das súas cifras.
	<ul style="list-style-type: none"> MTB2.8.8. Calcula todos os divisores de calquera número menor de 100.
	<ul style="list-style-type: none"> MTB2.8.9. Calcula o mcm e o mcd.
	<ul style="list-style-type: none"> MTB2.8.10. Descompón números decimais atendendo ao valor de posición das súas cifras.
	<ul style="list-style-type: none"> MTB2.8.11. Calcula tantos por cen en situacións reais.
	<ul style="list-style-type: none"> MTB2.8.12. Elabora e emprega estratexias de cálculo mental.
<ul style="list-style-type: none"> B2.9. Identificar, resolver problemas da vida cotiá, adecuados ao seu nivel, establecendo conexións entre a realidade e as matemáticas e valorando a utilidade dos coñecementos matemáticos adecuados e reflexionando sobre o proceso aplicado para a resolución de problemas. 	<ul style="list-style-type: none"> MTB2.9.1. Resolve problemas que impliquen o dominio dos contidos traballados, empregando estratexias heurísticas, de razoamento (clasificación, recoñecemento das relacións, uso de exemplos contrarios), creando conxecturas, construíndo, argumentando e tomando decisións, valorando as súas consecuencias e a conveniencia do seu uso.
	<ul style="list-style-type: none"> MTB2.9.2. Reflexiona sobre o procedemento aplicado á resolución de problemas: revisando as operacións empregadas, as unidades dos resultados, comprobando e interpretando as solucións no contexto e buscando outras formas de resolvelo.

BLOQUE 3. MEDIDA

Criterio de avaliación	Estándares de aprendizaxe
SIN AVALIAR	SIN AVALIAR

BLOQUE 4. XEOMETRÍA

Criterio de avaliación	Estándares de aprendizaxe
------------------------	---------------------------

SIN AVALIAR

SIN AVALIAR

BLOQUE 5. ESTATÍSTICA E PROBABILIDADE

Criterio de avaliación	Estándares de aprendizaxe
SIN AVALIAR	SIN AVALIAR

Valores sociais e cívicos

BLOQUE 1. IDENTIDADE E DIGNIDADE DA PERSOA

Criterio de avaliación	Estándares de aprendizaxe
<ul style="list-style-type: none"> B1.1. Construír o estilo persoal baseándose na respectabilidade e na dignidade persoal 	<ul style="list-style-type: none"> VSCB1.1.1. Explica o valor da respectabilidade e da dignidade persoal.
	<ul style="list-style-type: none"> VSCB1.1.2. Actúa de forma respectable e digna.
	<ul style="list-style-type: none"> VSCB1.1.3 Coñece e asume os rasgos característicos da súa personalidade, poñéndoos de manifesto asertivamente.
<ul style="list-style-type: none"> B1.2. Estructurar un pensamento efectivo e independente empregando as emocións de forma positiva. 	<ul style="list-style-type: none"> VSCB1.2.1. Utiliza estratexias de reestruturación cognitiva.
	<ul style="list-style-type: none"> VSCB1.2.2. Describe o valor da reestruturación cognitiva e a resiliencia.
	<ul style="list-style-type: none"> VSCB1.2.3 Aplica o autocontrol á toma de decisións, á negociación e á resolución de conflitos.
	<ul style="list-style-type: none"> VSCB1.2.4. Expresa os seus sentimentos, necesidades e dereitos, á vez que respecta os dos e das demais nas actividades cooperativas.
<ul style="list-style-type: none"> B1.3. Desenvolver o propio potencial, mantendo unha motivación intrínseca e esforzándose para o logro de éxitos individuais e compartidos. 	<ul style="list-style-type: none"> VSCB1.3.1. Traballa en equipo valorando o esforzo individual e colectivo e asumindo compromisos para a consecución de obxectivos.
	<ul style="list-style-type: none"> VSCB1.3.2. Explica razóns para asumir as súas responsabilidades durante a colaboración.
	<ul style="list-style-type: none"> VSCB1.3.3. Xera confianza nos demais realizando unha autoavaliación responsable da execución das tarefas.
<ul style="list-style-type: none"> B1.4. Adquirir capacidades para tomar decisións de forma independente, manexando as dificultades para 	<ul style="list-style-type: none"> VSCB1.4.1. Propón alternativas á resolución de

superar frustracións e sentimentos negativos ante os problemas.	problemas sociais.
	<ul style="list-style-type: none"> VSCB1.4.2. Sabe facer fronte á incerteza, ao medo ou ao fracaso.
<ul style="list-style-type: none"> B1.5. Propoñerse desafíos e levalos a cabo mediante unha toma de decisións persoal, meditada e responsable, desenvolvendo un bo sentido do compromiso respecto a un mesmo e aos demais. 	<ul style="list-style-type: none"> VSCB1.5.1. Emprega o pensamento consecuencial para tomar decisións éticas.
	<ul style="list-style-type: none"> VSCB1.5.2. Identifica vantaxes e inconvenientes dunha posible solución antes de tomar unha decisión ética.
<ul style="list-style-type: none"> B1.6. Desenvolver a autonomía e a capacidade de emprendemento para conseguir logros persoais responsabilizándose do ben común. 	<ul style="list-style-type: none"> VSCB1.6.1. Realiza propostas creativas e utiliza as súas competencias para abordar proxectos sobre valores sociais
	<ul style="list-style-type: none"> VSCB1.6.2. Identifica, define problemas sociais e cívicos e implanta solucións potencialmente efectivas
	<ul style="list-style-type: none"> VSCB1.6.3. Razona a importancia da iniciativa privada na vida económica e social.

BLOQUE 2. A COMPRESIÓN E O RESPECTO NAS RELACIÓNS INTERPERSOAIS

Criterio de avaliación	Estándares de aprendizaxe
<ul style="list-style-type: none"> B2.1. Utilizar habilidades de escoita e o pensamento de perspectiva con empatía. 	<ul style="list-style-type: none"> VSCB2.1.1. Dialoga interpretando e dando sentido a que o e.
	<ul style="list-style-type: none"> VSCB2.1.2. Realiza actividades cooperativas detectando os sentimentos e pensamentos que subxacen no que se está a dicir.
	<ul style="list-style-type: none"> VSCB2.1.3. Colabora en proxectos grupais escoitando activamente, demostrando interese polas outras persoas e axudando a que sigan motivadas para expresarse.
<ul style="list-style-type: none"> B2.2. Iniciar, manter e finalizar conversas cunha maneira de falar adecuada aos interlocutores e ao contexto, tendo en conta os factores que iniben a comunicación para superar barreiras e os que permiten lograr proximidade. 	<ul style="list-style-type: none"> VSCB2.2.1. Comparte sentimentos durante o diálogo.
	<ul style="list-style-type: none"> VSCB2.2.2. Utiliza os elementos que contribúen ao diálogo.
<ul style="list-style-type: none"> B2.3. Empregar a aserción. 	<ul style="list-style-type: none"> VSCB2.3.1. Emprega a linguaxe positiva.

	<ul style="list-style-type: none"> VSCB2.3.2. Autoafirmase con respecto.
<ul style="list-style-type: none"> B2.4. Dialogar creando pensamentos compartidos con outras persoas para atopar o mellor argumento. 	<ul style="list-style-type: none"> VSCB2.4.1 Infire e dá o sentido adecuado á expresión dos e das demais.
	<ul style="list-style-type: none"> VSCB2.4.2.utiliza correctamente as estratexias de escoita activa: clarificación, parafraseo, resumo, reestruturación, reflexo de sentimentos.
<ul style="list-style-type: none"> B2.5.Establecer relacións interpersoais positivas empregando habilidades sociais. 	<ul style="list-style-type: none"> VSCB2.5.1.Interacciona con empatía.
	<ul style="list-style-type: none"> VSCB2.5.2. Sabe contribuir á cohesión dos grupos sociais aos que pertence.
<ul style="list-style-type: none"> B2.6. Analizar criticamente as consecuencias dos prexuízos sociais, reflexionando sobre os problemas que provocan e o seu efecto nas persoas que os sofren. 	<ul style="list-style-type: none"> VSCB2.6.1.Analiza os problemas que orixinan os prexuízos sociais.
	<ul style="list-style-type: none"> VSCB2.6.2.Expón razoadamente as consecuencias dos prexuízos sociais para as persoas do contorno social próximo.
	<ul style="list-style-type: none"> VSCB2.6.3.Detecta e axuíza criticamente prexuízos sociais detectados no seu contorno próximo expresando as conclusións en traballos creativos.

BLOQUE 3. A CONVIVENCIA E OS VALORES SOCIAIS

Criterio de avaliación	Estándares de aprendizaxe
<ul style="list-style-type: none"> B3.1. Resolver problemas en colaboración, poñendo de manifesto unha actitude aberta cara aos demais e compartindo puntos de vista e sentimentos. 	<ul style="list-style-type: none"> VSCB3.1.1. Desenvolve proxectos e resolve problemas en colaboración.
	<ul style="list-style-type: none"> VSCB3.1.2. Pon de manifesto unha actitude aberta cara aos demais compartindo puntos de vista e sentimentos durante a interacción social na aula.
<ul style="list-style-type: none"> B3.2. Traballar en equipo favorecendo a interdependencia positiva e amosando condutas solidarias. 	<ul style="list-style-type: none"> VSCB3.2.1. Aмосa boa disposición a ofrecer e recibir axuda para a aprendizaxe.
	<ul style="list-style-type: none"> VSCB3.2.2. Recorre ás estratexias de axuda entre iguais.
	<ul style="list-style-type: none"> VSCB3.2.3. Respecta as regras durante o traballo en equipo.
	<ul style="list-style-type: none"> VSCB3.2.4. Emprega destrezas de interdependencia positiva.

<ul style="list-style-type: none"> B3.3. Implicarse na elaboración e no respecto das normas da comunidade educativa empregando o sistema de valores persoal que constrúe a partir dos valores universais. 	<ul style="list-style-type: none"> VSCB3.3.1. Explica o concepto de norma.
	<ul style="list-style-type: none"> VSCB3.3.2. Infere a necesidade das normas da súa comunidade educativa
	<ul style="list-style-type: none"> VSCB3.3.3. Participa na elaboración das normas do colexio.
	<ul style="list-style-type: none"> VSCB3.3.4. Respecta as normas do centro escolar.
<ul style="list-style-type: none"> B3.4. Participar activamente na vida cívica de forma pacífica e democrática transformando o conflito en oportunidade, coñecendo e empregando as fases da mediación e usando a linguaxe positiva na comunicación de pensamentos, intencións e posicionamentos persoais. 	<ul style="list-style-type: none"> VSCB3.4.1. Resolve os conflitos de modo construtivo.
	<ul style="list-style-type: none"> VSCB3.4.2. Sigue as fases da mediación en situacións reais e simulacións.
	<ul style="list-style-type: none"> VSCB3.4.3. Manexa a linguaxe positiva na comunicación de pensamentos, intencións e posicionamentos nas relacións interpersoais.
	<ul style="list-style-type: none"> VSCB3.4.4. Analiza as emocións, sentimentos, posibles pensamentos e puntos de vista das partes en conflito.
<ul style="list-style-type: none"> B3.5. Practicar o altruísmo no contorno próximo sensibilizando sobre o seu valor. 	<ul style="list-style-type: none"> VSCB3.5.1. É capaz de sensibilizar sobre causas altruístas realizando exposicións orais sobre o seu valor e cometidos.
	<ul style="list-style-type: none"> VSCB3.5.2. Colabora en causas altruístas en colaboración coa comunidade educativa.
<ul style="list-style-type: none"> B3.6. Crear un sistema de valores asumindo os dereitos e deberes do alumnado, realizando xuízos morais de situacións escolares e resolvendo dilemas morais con supostos prácticos. 	<ul style="list-style-type: none"> VSCB3.6.1. Realiza xuízos morais de situacións escolares.
	<ul style="list-style-type: none"> VSCB3.6.2. Xustifica as súas actuacións en base a valores persoais como a dignidade, a liberdade, a autoestima, a seguridade nun mesmo e a capacidade de enfrentarse aos problemas.
<ul style="list-style-type: none"> B3.7. Comprender o que é un dilema moral e resolver dilemas morais para detectar prexuízos relativos ás diferenzas culturais. 	<ul style="list-style-type: none"> VSCB3.7.1. Expresa o que é un dilema moral.
	<ul style="list-style-type: none"> VSCB3.7.2. Realiza xuízos morais.
	<ul style="list-style-type: none"> VSCB3.7.3. Analiza e resolve dilemas morais en situacións reais e simuladas.

	<ul style="list-style-type: none"> VSCB3.7.4. Resolve dilemas morais en relación a prexuízos relativos ás diferenzas culturais.
<ul style="list-style-type: none"> B3.8. Comprender a declaración da igualdade de dereitos e a non discriminación por razón de nacemento, raza, sexo, relixión, opinión ou calquera outra condición ou circunstancia persoal ou social, aplicándoa á análise do contorno social. 	<ul style="list-style-type: none"> VSCB3.8.1. Analiza formas de discriminación: racismo, xenofobia, desigualdade de oportunidades...
	<ul style="list-style-type: none"> VSCB3.8.2. Analiza feitos discriminatorios: maltrato, exclusión de minorías étnicas, reclusión en campos de concentración, o holocausto, segregación por enfermidade.
	<ul style="list-style-type: none"> VSCB3.8.3. Detecta prexuízos e analiza conflitos derivados do uso de estereotipos no contexto escolar.
<ul style="list-style-type: none"> B3.9. Expresar a relevancia de preservar os dereitos de libre expresión e opinión, liberdade de pensamento, de conciencia e de relixión realizando traballos de análise e síntese. 	<ul style="list-style-type: none"> VSCB3.9.1. Valora e respecta a libre expresión.
	<ul style="list-style-type: none"> VSCB3.9.2. Comprende, interpreta e acepta opinións diferentes ás propias.
	<ul style="list-style-type: none"> VSCB3.9.3. Relaciona diferentes culturas e relixións coas formas de pensamento de persoas pertencentes a elas.
	<ul style="list-style-type: none"> VSCB3.9.4. Analiza, reflexiona e expresa conclusións sobre os dereitos de libre expresión e opinión, liberdade de pensamento, de conciencia e de relixión.
<ul style="list-style-type: none"> B3.10. Participar activamente na vida cívica valorando a igualdade de dereitos e corresponsabilidade de homes e mulleres. 	<ul style="list-style-type: none"> VSCB3.10.1. Axuíza criticamente actitudes de falta de respecto á igualdade de oportunidades de homes e mulleres.
<ul style="list-style-type: none"> B3.11. Respectar os valores socialmente recoñecidos, coñecendo e apreciando os valores do Estatuto de autonomía e da Constitución española e os dereitos e deberes do Estatuto de autonomía e da Constitución española. Coñecer as institucións, organizacións e servizos públicos que garanten os dereitos e deberes dos cidadáns e cidadás no seu contorno. 	<ul style="list-style-type: none"> VSCB3.11.1. Axuíza criticamente os valores implícitos en diversas situacións, de acordo cos que constitúen a vida en común nunha sociedade democrática.
	<ul style="list-style-type: none"> VSCB3.11.2. Razona a contribución de diferentes institucións, organizacións e servizos públicos en relación á garantía dos dereitos e deberes dos cidadáns e cidadás.
<ul style="list-style-type: none"> B3.12. Crear un sistema de valores propios realizando xuízos morais baseados nos dereitos e deberes básicos do Estatuto de autonomía e da Constitución española. 	<ul style="list-style-type: none"> VSCB3.12.1. Explica os dereitos e deberes básicos da Constitución española.
	<ul style="list-style-type: none"> VSCB3.12.2. Realiza xuízos morais sinxelos fundamentados.

	<ul style="list-style-type: none"> VSCB3.12.3. Participa no benestar do contorno próxima baseándose nos dereitos e deberes dos cidadáns e cidadás.
<ul style="list-style-type: none"> B3.13. Comprender a importancia da contribución dos cidadáns e cidadás aos servizos públicos e aos bens comúns a través dos impostos realizando razoamentos críticos. 	<ul style="list-style-type: none"> VSCB3.13.1. Comprende, valora e expón por escrito o deber da contribución cidadá ao ben da sociedade.
	<ul style="list-style-type: none"> VSCB3.13.2. Explica a función dos impostos de proporcionar recursos sociais que melloran a calidade de vida dos cidadáns e cidadás.
	<ul style="list-style-type: none"> VSCB3.13.3. Realiza producións creativas sobre as consecuencias de non pagar impostos.
<ul style="list-style-type: none"> B3.14. Valorar o uso responsable das fontes de enerxía no planeta concienciándose do respecto ao contorno e desenvolvendo a capacidade crítica cara aos acontecementos que o modifican. 	<ul style="list-style-type: none"> VSCB3.14.1. Toma conciencia da limitación dos recursos enerxéticos e explica as consecuencias do esgotamento das fontes de enerxía.
	<ul style="list-style-type: none"> VSCB3.14.2. Investiga os efectos do abuso de determinadas fontes de enerxía.
	<ul style="list-style-type: none"> VSCB3.14.3. Realiza traballos creativos sobre a necesidade do aire non contaminado para a saúde e a calidade de vida.
	<ul style="list-style-type: none"> VSCB3.14.4. Expón graficamente argumentos para rexeitar actividades humanas contaminantes.
<ul style="list-style-type: none"> B3.15 . Ser capaz de realizar primeiros auxilios e tomar medidas preventivas, valorando a importancia de prever accidentes domésticos. 	<ul style="list-style-type: none"> VSCB3.15.1. Razona as repercusións de determinadas condutas de risco sobre a saúde e a calidade de vida.
	<ul style="list-style-type: none"> VSCB3.15.2. Coñece as prácticas de primeiros auxilios.
<ul style="list-style-type: none"> B3.16. Empregar as novas tecnoloxías desenvolvendo valores sociais e cívicos en contornos seguros. 	<ul style="list-style-type: none"> VSCB3.16.1. Realiza un uso ético das novas tecnoloxías.
	<ul style="list-style-type: none"> VSCB3.16.2. Analiza e enxuíza criticamente os contidos do contorno dixital.
<ul style="list-style-type: none"> B3.17. Analizar criticamente a influencia da publicidade sobre o consumo empregando as novas tecnoloxías. 	<ul style="list-style-type: none"> VSCB3.17.1. Realiza análise de información dixital sobre as razóns polas que as persoas senten a necesidade de consumir ao ver un anuncio publicitario.
	<ul style="list-style-type: none"> VSCB3.17.2. Reflexiona sobre a influencia da publicidade expresando as conclusións mediante traballos creativos.
	<ul style="list-style-type: none"> VSCB3.17.3. Realiza exposicións axuizando

	criticamente hábitos de consumo innecesario.
<ul style="list-style-type: none"> B3.18. Investigar sobre a prevención de accidentes de tráfico xerando iniciativas e alternativas persoais. 	<ul style="list-style-type: none"> VSCB3.18.1. Desenvolve proxectos relacionados coas principais causas dos accidentes de tráfico, sobre os que se informa en diferentes medios de comunicación.
	<ul style="list-style-type: none"> VSCB3.18.2. Reflexiona sobre o modo no que se poderían evitar accidentes de tráfico e expón as súas conclusións.
	<ul style="list-style-type: none"> VSCB3.18.3. Explica as principais medidas que se poderían tomar para previr accidentes de tráfico.

Procedemento e instrumentos de avaliación

Para valorar e avaliar ao alumnado (1º e 2º trimestre) deste curso tívose en conta o traballo diario na aula, o interese e participación nas actividades, resposta correcta aos traballos que se propoñan, comprensión de conceptos e tamén as probas que se leven a cabo periodicamente. Tamén se tiveron en conta as seguintes porcentaxes para obter a nota final:

Traballo diario	10%
Actitude, interese e motivación ante a materia	10%
Caderno de actividades	10%
Probas realizadas no trimestre	70%

O traballo diario quedou rexistrado nas axendas dos mestres (realización ou non de tarefas, corrección de exercicios, ausencia ou non de material, etc.).

Respecto á actitude, o interese e motivación ante a materia, os mestres observáronos e rexistramos as faltas de atención, o alumnado que se mostrou voluntario ante as tarefas propostas, realización de traballos voluntarios, achega de ideas para realización de actividades, etc.

Canto ao caderno de actividades, valorouse a orde, a organización e a realización e corrección das tarefas propostas e corrixidas na clase.

Realizaronse probas escritas das diferentes unidades nas que se avaliarán os contidos estudados nas mesmas.

CRITERIOS PROMOCIÓN

3.3.1. Lingua galega e lingua castelá:

- Ler coa debida entonación, vocalización e fluidez.
- Comprender o sentido global de textos orais e escritos axeitados ao seu nivel, distinguindo ideas fundamentais e secundarias.
- Expresarse oralmente de forma axeitada, empregando o vocabulario preciso e unha estrutura coherente.
- Escribir con corrección as palabras de uso habitual.
- Recoñecer e utilizar con corrección as principais clases de palabras (substantivo, adxectivo, verbo) dentro dun texto.
- Redactar textos de forma estruturada.
- Principais regras ortográficas.

3.3.2. Matemáticas:

- Ler, escribir e ordenar números naturais, decimais e fraccións (ata sete cifras).
- Realizar correctamente sumas, restas, multiplicacións e división (dividendo seis cifras e divisor tres).
- Realizar correctamente operación con fraccións.
- Realizar correctamente operación con números decimais.
- Resolver problemas de dúas operación relacionadas co seu entorno aplicando as operación elementais.

3.3.3. Ciencias Naturais e Ciencias Sociais (mínimos comúns)

- Buscar, seleccionar e organizar información concreta, utilizando as TIC, para elaborar traballos individuais e grupais.
- Expresar oralmente e por escrito contidos relacionados coa área empregando o vocabulario adquirido en cada tema concreto.
- Coñecer e aplicar as normas de uso e seguridade dos dos distintos materiais de traballo.
- Ser autónomo na planificación e execución de tarefas.
- Empregar estratexias de estudo e traballo (resumos, esquemas, mapas

conceptuais...).

- Participar en actividades grupais reflectindo comportamentos de colaboración, solidariedade e empatía.
- Valorar a importancia do diálogo para evitar e resolver conflitos dentro e fóra da aula.
- Amosar actitudes de iniciativa, curiosidade, interese, colaboración e sentido crítico.

3.3.3.1. Ciencias Naturais

- Coñecer as funcións vitais do ser humano e comprender o funcionamento e relación dos aparellos implicados nelas.
- Valorar a importancia de manter hábitos saudables: dieta equilibrada, exercicio físico, hixiene e rechazo de drogas e alcohol para preservar a saúde.
- Entender a importancia dalgúns avances da ciencia relacionados coa nosa saúde.
- Identificar e clasificar seres vivos.
- Coñecer as relacións entre os seres vivos e valorar a importancia de ditas relacións (cadeas alimentarias, ecosistemas...)
- Diferenciar as distintas formas de enerxía explicando as características principais.
- Investigar a través de experiencias sinxelas e rexistrar os datos observados (transmisión corrente eléctrica, cambios de estado da materia, mesturas, magnetismo...)

3.3.4.2. Ciencias Sociais

- Valorar a importancia dos principios democráticos para unha convivencia solidaria e responsable.
- Identificar e clasificar distintos tipos de mapas.
- Coñecer as principais características do relevo, hidrografía e climas de Galicia, España e Europa.
- Coñecer a distribución política e administrativa de España, comprender a pertenza de España á UE e coñecer as funcións principais deste organismo
- Describir as características principais da poboación española e europea e os factores que inflúen ou influíron na súa evolución e crecemento.
- Valorar, dende un punto de vista crítico, a publicidade e a súa influencia na

sociedade.

- Identificar distintos tipos de empresas e definir algúns termos sinxelos relacionados con elas.

Metodoloxía e actividades do 3º trimestre (recuperación, repaso, reforzo e ampliación)

Dende a segunda semana de confinamento traballamos cos nosos alumnos e alumnas mediante videoconferencia diaria, por correo electrónico e grupos de whatsapp coas familias e, incluso, telefónicamente cando foi necesario, aspectos que nos permitiron atender e reforzar máis activamente a aqueles nenos e nenas que máis o precisan.

Desta maneira o proceso de ensino aprendizaxe seguiu mantendo parte da súa función compensadora.

Procuramos respectar ao máximo os principios metodolóxicos presentes na nosa programación.

Para a consecución de tal fin plantexamos actividades que permiten aos nenos e nenas: investigar, seleccionar información; facer na medida do posible actividades cooperativas, funcionais...

A modo de exemplo:

- Nas áreas das linguas, á hora de traballar e reforzar a expresión escrita programamos diferentes tarefas, entre elas: contos colectivos, que permiten aos rapaces o traballo cooperativo. Lembrar que con este tipo de actividades tamén se repasan os aspectos gramaticais da lingua.
- Traballos de investigación sobre temas como a Covid 19, para poder redactar e repasar os textos expositivos, que máis tarde nos daban a oportunidade de que fixesen textos argumentativos nos que poder defender a súa opinión, pero sempre con argumentos.
- Pos suposto tamén realizamos tarefas encamiñadas a reforzar, e nalgúns casos ampliar os contidos dados ata o momento.

- Polo que respecta ás matemáticas, dicir que nos estamos adicando a reforzar, sempre parándonos naqueles aspectos nos que presentaron máis dificultade. As actividades realizadas son semellantes ás que se levaron a cabo ao longo dos trimestres anteriores.
- Nas áreas de ciencias sociais e ciencias naturais, ademáis de repasar, estamos a facer traballos de investigación que lles permiten aos nenos e nenas facer a búsqueda de información sempre seguindo unhas pautas que lles sirven de guía para acotar e simplificar dita búsqueda.
- En aprender a investigar seguimos traballando o procesador de textos e o traballo en impress. Isto levámolo a cabo con propostas que, nalgúns casos, requiren da búsqueda de información e noutros a creación de textos propios.
- A materia de valores cívicos e sociais permítenos seguir traballando có procesador de textos nuns casos e noutros facendo postas en común durante a videoconferencia, o día que toca dita materia. Os principais valores traballados neste momento son a empatía e resiliencia.

Por último dicir que cos nenos de ACIS a ferramenta da videoconferencia permítenos traballar de xeito individualizado con eles, pois facemos conexións individuais e despois có resto do grupo.